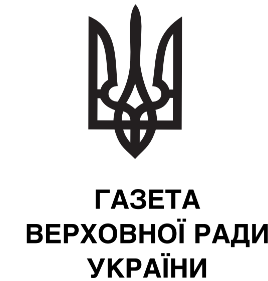
СЕРЕДА, 11 КВІТНЯ 2007 РОКУ ■ № 63 (4063)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Нашу політичну ситуацію збираються обговорювати на сесії ПАРЄ

Ситуацію в Україні неодмінно і достроково мають обговорити у Парламентській Асамблеї Ради Європи. Таку заяву зробила доповідачка ПАРЄ з українських питань Рената Вольвенд. Це, на її думку, сприятиме розв'язанню конфлікту в Україні. Весняна сесія ПАРЄ має розпочатися наступного тижня. Для виступу на сесії запрошено Прем'єр-міністра України Віктора Януковича. Як **повідомляє радіо «Свобода»,** раніше Вольвенд заявляла, що Президент має піти у відставку, якщо Конституційний Суд визнає його указ про розпуск парламенту неконституційним.

Прем'єр Литви завтра прибуде до Києва

Завтра Прем'єр-міністр Литовської Республіки Гедимінас Кіркілас відвідає Україну в супроводі великої делегації бізнесменів. **Як повідомили в урядовій прес-службі,** мета візиту —ділова. Планується підписати кілька документів, пов'язаних з розвитком економічних зв'язків, зустрічі з представниками бізнесу, студентами і викладачами Київського політехнічного інституту. Першого дня візиту Г. Кіркілас проведе переговори з Віктором Ющенком і Віктором Януковичем. Другого дня він вирушить в Одесу, де зустрінеться з керівниками адміністрації, відвідає разом з литовськими підприємцями Іллічівський порт і візьме участь у 5-й міжнародний асамблеї туристичного бізнесу, **повідомляє наш власний кореспондент Володимир СТРОЙ.**

■ Я ВАМ ПИШУ...

Ті, хто багато працював, тепер скривджені й принижені

20 лютого в газеті «Голос України» було надруковано листа вчительки Марії Талько. Вона написала, що, маючи сорок років трудового стажу, заробила пенсію «аж» 401 гривню! Як же я її добре розумію...

У мене трудовий стаж 57 років. З них 6 років працювала під землею, 5 років — машиністом електровоза, півтора року — термістом. На пенсію пішла за першим списком. Робота вчительки важка морально, та й освіта для цього потрібна спеціальна, що також потребує зусиль, а моя освіта — 2 класи, але моя робота важка фізично. Зараз мені 74 роки, останні десять років я працювала санітаркою. А підсумок такий: у 2006 році одержала II групу інвалідності з пенсією 477 гривень!

Читала лист учительки і плакала: що це в нас у країні за несправедливість така? Чесні, порядні люди, які дуже багато працювали, тепер скривджені, принижені й нікому не потрібні!

Валентина ЛИКОВА.

Миколаїв.

КОЖЕН ДЕНЬ ПРОСТОЮ ДОРОГО КОШТУЄ ЕКОНОМІЦІ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

Погоджувальна рада лідерів депутатських фракцій та керівників комітетів Верховної Ради вирішила, що нинішнього тижня парламент працюватиме у пленарному режимі з 10 до 12 години, а опісля — у комітетах і фракціях.

Попередньо затверджений календарний план роботи 3-ї сесії Верховної Ради п'ятого скликання передбачав, що цього тижня пленарних засідань парламенту не буде, а народні обранці зосередять свою роботу в комітетах і фракціях. На погоджувальній раді представники фракцій Партії регіонів і СПУ пропонували не проводити пленарні засідання щодня, а скликати сесію, лише оперативно реагуючи на політичні події в державі. Проте фракція комуністів і більшість голів парламентських комітетів наполягали на роботі в пленарному режимі, мотивуючи це потребою не лише дати оцінку поточних політичних подій з парламентської трибуни, а й ухвалити необхідні для країни законодавчі акти. Зрештою, з цим погодилися представники усіх присутніх на погоджувальній раді фракцій, опозиція участі у погоджувальній раді не брала.

Після погоджувальної ради представник Партії регіонів, народний депутат Михайло Чечетов заявив: Верховна Рада не може бути бездіяльною, бо кожен день простою країни дорого коштує економіці.

Ганна ШЕВЧЕНКО.

На знімку: Михайло Чечетов, Михайло Мельничук.

КОРОТКО

■ Символічні газові факели запалали у святкові дні в чотирьох карпатських селах на Львівщині (Укрінформ).

■ «Інтерпайп НТЗ» спрямує на виплату дивідендів 87,9 мільйона гривень (Укрінформ).

■ На Закарпатті затримано групу вихідців з Африки (Укрінформ).

■ Запорізька АЕС виробила з початку року 12 мільярдів 52,3 мільйона кіловат-годин електроенергії (Укрінформ).

■ НОВИНИ

Ветерани згадували про друзів-товаришів

Фронтові каша, сто грамів, гармошка і пісні. Так учора Одеса відзначала 63-ю річницю визволення міста від румунських і німецько-фашистських окупантів. 28 березня 1944 року почалася Одеська наступальна операція військ 3-го Українського фронту під командуванням уродженця міста генерала армії Родіона Малиновського. Восени 1941 року героїчна оборона Одеси тривала 73 дні. У квітні 1944 року визволення міста здійснили за 73 години. Окупанти, відступаючи, знищили 733 промислові підприємства, Одеський морський торговий порт, підірвали 2900 будинків.

(Закінчення на 14-й стор.).

На Луганщині згоріло 24 га лісу

Майже 24 гектари лісу згоріло 9 квітня у Станично-Луганському районі Луганської області. Зокрема, на території Щастинського лісництва ДП «Станично-Луганське державне лісомисливське господарство» виникла низова пожежа хвойного лісу на площі 19 га. Чотирма відділеннями Державної пожежної охорони, спецтехнікою і працівниками лісництва пожежу було ліквідовано.

Цього самого дня поблизу с. Болотенне на території Станично-Луганського лісництва ДП «Станично-Луганське державне лісомисливське господарство» виникла низова пожежа хвойного лісу на площі 3,5 га, з них 0,2 га — верхового. Жертв і потерпілих немає. Попередня причина пожеж — необережне поводження з вогнем.

ДТП у Криму забрала життя сімох людей...

У Криму на автодорозі Сімферополь—Феодосія—Керч унаслідок дорожньо-транспортної пригоди семеро осіб загинуло і одну серйозно травмовано. Автомобіль «Опель» під керуванням молодого чоловіка — мешканця кримського селища Новий Світ, виконував обгін. Виїхавши на смугу зустрічного руху, він зіштовхнувся з «ГАЗ-3110», за кермом якого був житель Сімферополя, 1980 року народження. Автомобілі загорілися. На місці аварії загинули водії, дві пасажирки автомобіля «ГАЗ-3110» і три пасажири «Опеля», ще одна людина з важкими травмами доставлена в реанімацію. Як зазначають у Державтоінспекції, проїжджа частина в цей час була суха, сама ділянка дороги — пряма, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

...а в Ужгороді — трьох

Тим часом на околиці Ужгорода у Великодню ніч любителів промчати з вітерцем не врятувала сама Богородиця. **За повідомленням центру пропаганди ГУ МНС у Закарпатській області,** «водій не впорався з керуванням і зіштовхнувся з бетонною основою пам'ятника Святій Богородиці. Загинуло троє людей. Старшому з них, який і був за кермом, виповнилося лише двадцять років. Ще двох з травмами доправлено до лікарні, **передає наш ужгородський кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

■ ФОТОФАКТ

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Нещодавно в Новоодеському районі Миколаївської області пройшла акція «Майбутнє лісу у твоїх руках», під час якої на березі Південного Бугу посадили 455 дерев і кущів.

На знімку: глава ОДА Олександр Садиков — один з учасників закладання нових лісонасаджень.

Силовики мають демонструвати: закон понад усе

Компроміс між політичними силами можливий лише за умови дострокових виборів до Верховної Ради, які дадуть змогу подолати кризу. Таку незмінну позицію озвучив учора Президент України Віктор Ющенко на зустрічі з Прем'єр-міністром Віктором Януковичем, повідомляє прес-служба глави держави.

Крім того, Віктор Ющенко зустрівся з керівниками силових та правоохоронних відомств. Президент звернув особливу увагу на необхідність інформування про факти тиску — за їх наявності — з будь-якої сторони на Конституційний Суд та ЦВК.

В існуючій політичній ситуації завдання силовиків залишається незмінним: вони повинні чітко демонструвати суспільству, що закон у державі стоїть понад усе, наголосив Президент. Йдеться, насамперед, про категоричне невтручання всіх зазначених структур у політичні процеси. Подолання політичної кризи в країні є завданням політичних сил, яке вони мають реалізовувати виключно політичними методами, наголосив В. Ющенко.

Глава держави попросив Генерального прокурора вивчити та дати адекватну оцінку низці судових рішень, прийнятих останнім часом. Йдеться зокрема про ухвалу Феодосійського райсуду Криму від 6 квітня, яка забороняла урядові, центральним та місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, ЦВК, політичним партіям і блокам політичних партій, будь-яким юридичним та фізичним особам чинити дії, здійснювати заходи та приймати рішення на виконання указу Президента від 2 квітня. 7 квітня той самий суд скасував своє рішення. Вочевидь, у подібних випадках мають місце «політичні інтриги», — сказав Президент.

«Я підтверджую, що міліція поводитиметься саме так. І з боку міліції не буде жодних дій, які б виходили за норми Конституції і Закону», — запевнив міністр внутрішніх справ Василь Цушко.

П'ятеро суддів КС просять охорони

П'ятеро суддів Конституційного Суду відмовляються брати участь у розгляді справи щодо відповідності Конституції України Указу Президента про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України через тиск на них з боку окремих політичних сил.

Як передає УНІАН, відповідну заяву-звернення, адресовану українському народу, Президенту України, народним депутатам та суддям України, члени КС оголосили на прес-конференції у Києві. Свої підписи під заявою поставили Ярослава Мачужак, Віктор Шишкін, Володимир Кампо, Петро Стецюк і Дмитро Лилак.

У заяві, зокрема, йдеться, що «певні політичні сили через своїх представників публічно чинять грубий тиск як на окремих суддів, так і на весь склад КС України». А тому судді вважають за неможливе брати участь «у розгляді доленосної для України справи», поки не буде забезпечена належна робота суду.

З метою гарантування безпеки п'ятеро суддів, котрі підписали це звернення, звертаються до правоохоронних органів із проханням в установленому законом порядку надати їм державну охорону.

Водночас на запитання, чи зможе КС у разі відсутності п'ятьох суддів ухвалити рішення з приводу президентського указу, Віктор Шишкін сказав, що може. Адже у складі КС 18 суддів, а для кворуму необхідно 12 осіб.

Як відомо, сьогодні Конституційний Суд на пленарному засіданні має розпочати розгляд справи за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України Указу Президента України «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України» від 2 квітня 2007 року. Суддею-доповідачем визначено Сюзанну Станік.

Судді Віктор Шишкін, Володимир Кампо та Дмитро Лилак стали членами КС за квотою Президента України, Петро Стецюк — за квотою Верховної Ради, Ярослава Мачужак — від З'їзду суддів.

«Український форум» закликає залишатись у правовій площині

Суспільно-політичне об'єднання «Український форум» закликає всіх учасників політичного конфлікту сісти за стіл переговорів і ухвалити політико-правове рішення, в результаті якого ситуацію в країні можна повернути в правову площину. Як передає кореспондент УНІАН, про це заявили голова «Українського форуму» Володимир Семиноженко і член ради «Українського форуму» Віктор Мусіяка.

На думку В. Мусіяки, в ході переговорів усі учасники процесу повинні визнати політичну необхідність проведення дострокових виборів і призначити їх на вересень-жовтень. До того ж, вважає експерт, для забезпечення конституційності процесу потрібно внести в Основний Закон перехідні положення про процедуру проведення дострокових виборів усіх рівнів.

У свою чергу, В. Семиноженко висловив думку, що указ Президента має бути завізований Конституційним Судом. «Тоді все було б коректно і правила зрозумілі», — зазначив він.

Крім того, «Український форум» пропонує створити спільну конституційну комісію під головуванням Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра і Президента України та забезпечити розгляд законопроекту про внесення змін до Конституції впродовж поточної сесії Верховної Ради.

■ **ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА**

Вихід із кризи — у компромісі на основі Конституції

Ранкове засідання 10 квітня

Пленарне засідання, на якому зареєструвалися 257 народних депутатів, розпочалося з оголошення політичних заяв. Народні обранці у своїх виступах знову критикували указ Президента про дострокове припинення повноважень Верховної Ради, називаючи його «антиконституційним» та «злочинним», вимагали відставки міністра оборони.

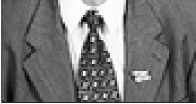

Зокрема, лідер фракції КПУ Петро Симоненко заявив, що у результаті підписання цього указу Віктор Ющенко «поставив країну на край громадянського протистояння». На думку лідера комуністів, нинішня мета Президента —не дострокові вибори, а параліч діяльності парламенту та уряду, щоб зосередити владу в одних руках і встановити диктатуру. У свою чергу соціаліст Іван Бондарчук переконував, що парламенту сьогодні є над чим працювати — з початку роботи Верховної Ради 5-го скликання прийнято лише 230 законопроектів, а на розгляді у парламентських комітетах — 772.

Підсумовуючи дискусію, Голова Верховної Ради Олександр Мороз наголосив: ситуація не така проста. На його думку, в ці дні має відбутися загострення політичного протистояння. І вихід із ситуації, що склалася, вважає глава парламенту, тільки один — знайти компромісне рішення, в основі якого має бути Конституція. І це рішення має задовольнити не лише політиків, а й суспільство загалом. «Інакше стабільності не буде», — сказав Олександр Мороз. І додав: вивести людей на вулиці — це складно, але забирати їх з вулиць ще складніше. Тож треба не допустити, підкреслив Голова Верховної Ради, щоб ситуація на вулицях вийшла з-під контролю. А стосовно закликів деяких депутатів до відставки міністра оборони Анатолія Гриценка, Голова Верховної Ради нагадав про спеціальну процедуру відкликання цього міністра і пообіцяв дати протокольне доручення Кабінету Міністрів стосовно зміцнення керівництва Міноборони.

Потім депутати перейшли до розгляду законопроектів згідно із затвердженим погоджувальною радою порядком денним. Зокрема, відправлено на доопрацювання проект закону про державну систему установ спеціальної реабілітації дітей-інвалідів з патологіями психічного стану та опорно-рухового апарату. Як пояснив голова Комітету Верховної Ради у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Петро Цибенко, нині уряд працює над новим порядком фінансування реабілітаційних центрів інвалідів та розробкою нової державної програми соціального захисту людей з особливими потребами. Тож доцільно доопрацювати цей законопроект спільно з урядом.

Депутати також ухвалили в цілому зміни до деяких законів України стосовно забезпечення якості імпортної сільськогосподарської продукції. У першому читанні прийняли зміни до Кримінально-процесуального, Кримінального та Кримінально-виконавчого кодексів України про приведення їх у відповідність до міжнародних стандартів тощо.

На початку пленарного засідання депутати привітали з 60-річчям свого колегу Миколу Кульчицького (**на знімку**).

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Коаліція за одночасні вибори Верховної Ради і Президента

Ранкове засідання 9 квітня

Парламент зібрався на позачергове пленарне засідання для обміну думками щодо політичної ситуації в Україні.

О 12 годині у сесійній залі зареєструвалося 258 народних депутатів, представники від опозиції були відсутні. Полум'яні промови членів фракцій Партії регіонів, СПУ і КПУ знову рясніли політичними заявами і звинуваченнями на адресу Президента України. Промовці переконували, що глава держави, підписавши указ про розпуск парламенту, вийшов за рамки Конституції, тож наразі головне — дочекатися рішення Конституційного Суду. Депутати наголошували на недопустимості жодного тиску на суддів, щоб вони мали можливість прийняти рішення в рамках конституційного поля. Перепало на горіхи і міністру оборони Анатолію Гриценку — лідери фракцій СПУ Іван Бокий і КПУ Петро Симоненко знову наполягали на його відставці. Олександр Мороз запропонував депутатам із опозиції написати заяви про складання своїх депутатських повноважень, щоб «дати іншим нормально працювати». Зрештою було схвалено низку парламентських постанов, заяв і звернень.

В одностайно схваленому (258 «за») зверненні Верховної Ради до українського народу (в авторстві народного депутата Івана Бокого) парламентарії виступили за одночасне проведення виборів парламенту, Президента та всеукраїнського референдуму щодо вступу до НАТО. У зверненні наголошується, що над Україною «нависла небезпека громадянського розбрату і втрати державності».

У заяві, внесеній народними депутатами Іваном Боким, Ігорем Зваричем та Євгеном Мармазовим, ідеться і про те, що глава держави здійснює «безпрецедентний тиск на суддів Конституційного Суду», що парламент розглядає як «один з чинників будь-якими засобами легітимізувати антидержавний заколот, який здійснюють реакційні сили». Парламентарії залишають за собою право звернутися до міжнародних посередників та міжнародних організацій по сприяння у врегулюванні політичної ситуації в нашій державі.

А у зверненні Верховної Ради до глав держав, урядів і парламентів країн Європи, країн—гарантів безпеки України, міждержавних та міжпарламентських інститутів, внесеному Першим заступником Голови Верховної Ради Адамом Мартинюком, народні обранці просять «вжити заходів, що відповідають загальновизнаним демократичним цінностям та принципам і нормам міжнародного права». Зокрема, направити в Україну офіційних представників цих країн як посередників і спостерігачів за розвитком подій.

Парламентарії також утворили тимчасову слідчу комісії Верховної Ради з питань встановлення посадових осіб Служби безпеки України, винних у видачі незаконних наказів щодо організації та здійснення прослуховування телефонних розмов та стеження за народними депутатами України, суддями Конституційного Суду, суддями загальної юрисдикції та членами Центральної виборчої комісії. Новоутвореній ТСК доручено дослідити звернення парламентаріїв, суддів КС, суддів загальної юрисдикції та членів ЦВК щодо прослуховування їхніх телефонних розмов, стеження тощо.

Олександра КУЧЕРЯВА.

Із закону про ЦВК України

■ **ПОДРОБИЦІ**

Стаття 6. Склад Комісії та порядок її формування

1. Верховна Рада України призначає на посаду та припиняє повноваження членів Комісії за поданням Президента України.

3. До складу Комісії входять 15 членів Комісії.

Стаття 11. Засідання Комісії

2. Засідання Комісії скликаються її Головою, а в разі його відсутності — одним із заступників Голови Комісії. У разі відсутності Голови або заступників Голови Комісії чи їх відмови скликати засідання Комісії воно може бути скликане не менш як третиною членів Комісії з обов'язковим повідомленням усіх членів Комісії про час і місце засідання.

4. Засідання Комісії є повноважним за умови присутності не менш як двох третин передбаченого цим Законом складу Комісії.

Стаття 12. Рішення Комісії

4. Рішення Комісії приймається на засіданні Комісії відкритим голосуванням більшістю голосів від складу Комісії.

7. Рішення, прийняті Комісією, можуть бути змінені лише самою Комісією з власної ініціативи або на підставі рішення суду.

Стаття 13. Обов'язковість рішень Комісії

1. Рішення Комісії, прийняте в межах її повноважень, є обов'язковим для виконання всіма суб'єктами відповідного виборчого процесу чи процесу референдуму, в тому числі відповідними виборчими комісіями і комісіями з референдумів нижчого рівня, а також органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами України.

6. Невиконання, неналежне, несвоєчасне виконання рішень Комісії тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Постанова Верховної Ради України

Про Звернення Верховної Ради України до Його Святості Папи Римського Бенедикта XVI

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Схвалити Звернення Верховної Ради України до Його Святості Папи Римського Бенедикта XVI (додається).
2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 6 квітня 2007 року, № 902-V.

Звернення Верховної Ради України до Його Святості Папи Римського Бенедикта XVI

Ваше Святосте!

Україна переживає складні часи, і всім нам потрібні величезне терпіння і мудрість, щоб подолати ці виклики у якнайкращий можливий спосіб. Дуже прикро, що нинішня політична криза в Україні почала розгортатися на Страсному тижні. За таких обставин багато хто з нас хоча і вважає неможливим забути «цей світ», та все ж таки спрямовує свої погляди до Страстей Господніх. У такій ситуації потрібні підтримка і милосердя Церкви. Можна лише уявити, з яким занепокоєнням ми прочитали у кількох інформаційних джерелах в Інтернеті, що у «Чистий четвер» представники декількох християнських церков підписали звернення до українських політичних сил.

У цьому зверненні вони не лише дають оцінку поточної політичної кризи, але й відкрито стали на позицію деяких політиків, які закликають членів парламенту поновити народну довіру через позачергові вибори. Активне долучення деяких християнських парафій до політичного життя України, на жаль, не є новиною, проте ми були дуже стурбовані, побачивши імена двох високодостойних ієрархів греко-католицької та римо-католицької церкви — кардинала Гузара та єпископа Трофим'яка серед тих, хто підписав звернення.

Ми хотіли б вірити, що Римська Апостольська Церква залишатиметься над політичною боротьбою. Сподіваємося, що тісне співробітництво українських католицьких священиків з їхніми європейськими колегами може навчити бути справді релігійними, більш толерантними та мудрими.

м. Київ,
6 квітня 2007 року.

Постанова Верховної Ради України

Про Звернення Верховної Ради України до Українського народу

Верховна Рада України **постановляє**:

Схвалити Звернення Верховної Ради України до Українського народу (додається).

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 9 квітня 2007 року, № 909-V.

Звернення Верховної Ради України до Українського народу

Дорогі співвітчизники!

У ці святкові Великодні дні звертаємося до кожного з вас з великою тривогою. Над Україною нависла небезпека громадянського розбрату і втрати державності. Причина того — спроби здійснити державний переворот під виглядом дострокового припинення повноважень парламенту.

Чудово усвідомлюючи, що для видання відомого Указу у Президента України немає ніяких правових підстав, Ющенко В. А. намагається шантажувати Конституційний та інші суди, зупинити роботу парламенту, зобов'язати Уряд вдаватися до незаконних кроків. До антиконституційних дій примушуються Служба безпеки та Збройні Сили України, йде незаконне стеження за народними депутатами України, членами Уряду, Центральної виборчої комісії, суддями Конституційного Суду. Провокаційні акції до вчинення масових протиправних дій безпосередньо спрямовуються штабом на чолі із керівником Секретаріату Президента України.

Відбувається відверта антиконституційна боротьба за владу. Це спроба реваншу політичних сил, що не мають достатньої підтримки серед виборців і які за час свого абсолютного панування в Кабінеті Міністрів та всіх ланках виконавчої влади довели свою неспроможність. Вони розтринькали величезні кошти від приватизації, довели до банкрутства транзитну газову систему, влізли в астрономічні борги перед зарубіжжям, підняли ціни на м'ясо, цукор, бензин та інші товари, спровокували своїми авантюрами зростання тарифів та цін на комунальні послуги.

Йде цілеспрямована протидія зусиллям парламенту і Уряду щодо зміцнення економіки і фінансової системи. Авантюристи розуміють, що послідовне поліпшення добробуту людей, яке є головним завданням і практичними результатами для парламентської коаліції та Уряду, не залишає їм шансів на перспективу. Саме тому вони спекулюють на темах мови, церкви, соборності, встановивши фальшиву монополію на патріотизм, хоча розуміють, що її не існує, що Україні їхні опоненти віддані ніяк не менше. Різниця лише в тому, що про любов до України одні галасують, інші — її підтверджують щоденною буденною працею.

Звертаємося до тих, хто залучається реваншистами до антиконституційних дій. Вас провокують боротися і не за Україну, і не за правду. Вашими руками кілька авантюристів хочуть повернути собі можливість узурпувати владу. Щоби знову на високі державні посади призначалися не віддані справі професіонали, а родичі, куми і свати, які ще міцніше осідлають газову трубу, продовжать (шкідливі для держави та вигідні особисто) експерименти в міліції та у Збройних Силах, опанують систему «кришування» при збиранні податків.

Це непокоїть не лише нас; це також турбує і демократичні кола, парламенти та уряди європейських та інших країн світу.

Ми не проти дострокових виборів. Ми проти незаконно призначених виборів. Проти створення прецеденту, що приведе Україну до стану недавньої Югославії. Схоже, це і є метою оточення Президента України та його зарубіжних наставників. Ми проти громадянських конфліктів! Попереджаємо про відповідальність Президента України Ющенка В. А. та всіх причетних до організації конфліктів за їх наслідки.

Якщо для врегулювання штучно створеного конфлікту не буде інших засобів, тоді ми наполягатимемо на дострокових виборах Президента, парламенту та проведенні з волі народу референдуму щодо вступу України до НАТО.

Ми звертаємо увагу тих, хто порушує Конституцію: досить спекулювати на зрозумілих речах, досить привласнювати право на абсолютну істину!

Ми звертаємося до посадовців усіх рівнів з вимогою керуватися статтею 19 Конституції України, яка попереджає: «... ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством».

Закликаємо усіх вас, хто хоче жити в заможній демократичній країні, мати гарантії для роботи, зарплати, пенсії і стипендії, мати гарантії на лікування і спокійне життя, підтримати дії парламенту і Уряду, створених на основі вашого вибору.

Захистимо Конституцію і права людей!

За конституційний лад і єдність України!

м. Київ,
9 квітня 2007 року.

Постанова Верховної Ради України

Про Заяву Верховної Ради України з приводу тиску Президента України Ющенка В. А. на Конституційний Суд України

Верховна Рада України **постановляє**:

Схвалити Заяву Верховної Ради України з приводу тиску Президента України Ющенка В. А. на Конституційний Суд України (додається).

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 9 квітня 2007 року, № 908-V.

Заява Верховної Ради України з приводу тиску Президента України Ющенка В. А. на Конституційний Суд України

Конституційний Суд України взяв до провадження подання п'ятдесяти трьох народних депутатів України щодо перевірки конституційності Указу Президента України від 2 квітня 2007 року про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України п'ятого скликання.

Ігноруючи вимоги Конституції України, Закону України про Конституційний Суд України, Президент України Ющенко В. А. здійснює безпрецедентний тиск на суддів Конституційного Суду України.

Після порушення Конституційним Судом України провадження у цій справі Президент України всупереч частині другій статті 126 Конституції України, яка забороняє вплив на суддів у будь-який спосіб, нехтуючи конституційним статусом гаранта додержання Конституції України, публічно проводить зустріч із суддями цього суду, безсоромно нав'язуючи їм своє бачення стосовно конституційності дій Президента України при виданні Указу про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України п'ятого скликання.

Усе це відбувається в той час, коли друга сторона політичного процесу — Верховна Рада України — у своїй діяльності суворо дотримується законності, поважаючи незалежність і безсторонність суддів, гарантовані Конституцією і законами України.

Тиск з боку Президента України на Конституційний Суд України Верховна Рада України розглядає як один із чинників легітимізації неконституційних дій Президента України та тих політичних сил, які штовхнули його на такі дії.

З огляду на такий розвиток подій, Верховна Рада України залишає за собою право звернутися за допомогою до міжнародних посередників, міжнародних організацій, країн — гарантів державного суверенітету України в урегулюванні політичної ситуації в нашій державі на основі загальновизнаних у світі принципів побудови демократичного суспільства.

м. Київ,
9 квітня 2007 року.

Постанова Верховної Ради України

Про Звернення Верховної Ради України до глав держав, урядів і парламентів країн Європи, країн — гарантів безпеки України, міждержавних та міжпарламентських організацій

Верховна Рада України **постановляє**:

Схвалити Звернення Верховної Ради України до глав держав, урядів і парламентів країн Європи, країн — гарантів безпеки України, міждержавних та міжпарламентських організацій (додається).

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 9 квітня 2007 року, № 911-V.

Главам держав, урядів і парламентів країн Європи, країн — гарантів безпеки України, міждержавних та міжпарламентських організацій

Високодостойні пані і панове!

Верховна Рада України вимушена звернутися до вас у зв'язку з безпрецедентною спробою Президента України Ющенка В. А. розпустити конституційно створений, на основі визнаних світом найдемократичніших виборів, парламент.

2 квітня 2007 року Ющенко В. А. підписав Указ про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України і про фактичну негайну заборону функціонування парламенту, не маючи на те жодних юридичних підстав, порушуючи засадничі норми конституційності, права і демократії, провокуючи таким чином громадянський конфлікт.

Через своє оточення і політичні кола, на які спирається, Президент України втручається в дії законодавців, чинить тиск на суддів Конституційного Суду та інших судів, оскільки в правовій площині у нього немає жодних шансів відстояти свій антиконституційний указ.

Намагання видати штучно спровокований конфлікт як різновид політичної боротьби чи застосування європейської практики дострокових виборів спростовується безліччю прикладів ігнорування Президентом України Конституції і законів, нехтування правами і свободами людей. Президент України свідомо і відверто вийшов за межі Конституції України.

Зважаючи на небезпеку для українського суспільства, що загрожує збереженню суверенітету і цілісності країни, а відтак і регіональній стабільності, просимо вас вжити заходів, що відповідають загальновизнаним демократичним цінностям та принципам і нормам міжнародного права.

Зокрема, просимо направити в Україну офіційних представників своїх країн як посередників і спостерігачів за розвитком подій.

Верховна Рада України запевняє вас у своїй повазі та відданості Конституції України і нашим міжнародним зобов'язанням.

м. Київ,
9 квітня 2007 року.

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування обставин організації підготовки та видання посадовими особами Служби безпеки України незаконних наказів щодо прослуховування телефонних розмов та стеження за народними депутатами України, суддями Конституційного Суду України, суддями судів загальної юрисдикції і членами Центральної виборчої комісії та виконання цих наказів

З метою з'ясування обставин організації підготовки та проведення незаконних оперативних заходів (прослуховування телефонних розмов, стеження тощо) щодо народних депутатів України та суддів Конституційного Суду України, суддів судів загальної юрисдикції, а також стосовно членів Центральної виборчої комісії, відповідно до статті 89 Конституції України, статті 82 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє**:

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з розслідування обставин організації підготовки та видання посадовими особами Служби безпеки України незаконних наказів щодо прослуховування телефонних розмов та стеження за народними депутатами України, суддями Конституційного Суду України, суддями судів загальної юрисдикції і членами Центральної виборчої комісії та виконання цих наказів (далі — Тимчасова слідча комісія).

2. Доручити Тимчасовій слідчій комісії:

розслідувати факти, що містяться у зверненнях народних депутатів України, суддів Конституційного Суду України, а також суддів судів загальної юрисдикції та членів Центральної виборчої комісії з приводу здійснення щодо них незаконних оперативних заходів (прослуховування телефонних розмов, стеження тощо);

звернутися до Генеральної прокуратури України з приводу надання правової оцінки проведенню незаконних оперативних заходів щодо народних депутатів України, інших посадових та службових осіб;

звернутися до правозахисних міжнародних та громадських організацій з приводу незаконної діяльності посадових та службових осіб Служби безпеки України.

3. Визначити, що кількісний склад Тимчасової слідчої комісії становить п'ятнадцять народних депутатів України виходячи із забезпечення такого представництва в її складі: один представник від тридцяти народних депутатів України, але не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції.

4. Обрати головою Тимчасової слідчої комісії народного депутата України Самойленка Юрія Павловича, заступником голови Тимчасової слідчої комісії — народного депутата України Ткаченка Олександра Миколайовича.

5. Обрати до складу Тимчасової слідчої комісії народних депутатів України згідно з додатком.

6. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення роботи Тимчасової слідчої комісії покласти на апарат Верховної Ради України.

7. Визначити термін діяльності Тимчасової слідчої комісії — шість місяців з дня прийняття цієї Постанови.

8. Попередній звіт Тимчасової слідчої комісії про виконану роботу заслухати не пізніше десяти днів (але в разі потреби — раніше) з дня прийняття цієї Постанови.

9. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 9 квітня 2007 року
№ 910-V.

Додаток
до Постанови Верховної Ради України
від 9 квітня 2007 року, № 910-V

СКЛАД

Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування обставин організації підготовки та видання посадовими особами Служби безпеки України незаконних наказів щодо прослуховування телефонних розмов та стеження за народними депутатами України, суддями Конституційного Суду України, суддями судів загальної юрисдикції і членами Центральної виборчої комісії та виконання цих наказів

ГРИЦАК Василь Миколайович	—	фракція Партії регіонів;
ДЕМЧИШЕН Василь Васильович	—	фракція Партії регіонів;
ЗУБКО Юрій Григорович	—	фракція Соціалістичної партії України;
КАЛАШНІКОВ Олег Іванович	—	фракція Партії регіонів;
ОПЛАЧКО Володимир Миколайович	—	фракція Комуністичної партії України;
САМОФАЛОВ Геннадій Григорович	—	фракція Партії регіонів;
СКУБАШЕВСЬКИЙ Станіслав Валеріанович	—	фракція Партії регіонів;
ТОЛСТЕНКО Володимир Леонідович	—	позафракційний.

Іван ПЛЮЩ: «Незалежність України — процес закономірний. Ми пішли прямо, але в чомусь поступилися»

Сьогодні співрозмовник «Голосу України» Іван Степанович Плющ. Одразу зазначу, що говорити з ним — справжнє задоволення. Зауваження — влучні, мова — соковита і головне — феноменальна пам'ять про події, які вже нині вивчають за підручниками з історії України. Іван Степанович був депутатом Верховної Ради протягом чотирьох скликань і двічі її очолював (1991—1994 і 2000—2002 рр.). А ще з ним пов'язують прийняття Декларації про незалежність України, яке припало на його третє — чи правильніше сказати найперше — головування.

«Важко бути головою без голови»

— Це був один із ваших крилатих висловів...

— Так, я, справді, тоді сказав: «Важко бути головою без голови». Адже Володимир Антонович Івашко* вже не був Головою Верховної Ради, а новий Голова Верховної Ради — ще не був обраний. І я, по суті, виконував обов'язки голови...

— Складно було «протягти» Декларацію про незалежність України?

— А ви пригадайте розклад політичних сил: група 239, і з Народної Ради — 127... Але Президія Верховної Ради була конституційним органом і, як правило, до її рішень прислухалися. До того ж члени президії були головами комісій. І вони брали на себе зобов'язання провести роботу, щоб комісії проголосували так само, як і голови. А комісії складалися з різних депутатів: і Народної Ради, і групи 239, і позафракційних.

ДОВІДКА

16 липня 1990 року Верховна Рада УРСР прийняла Декларацію про державний суверенітет України. Документ проголошував верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади республіки в межах її території, недоторканність і незмінність кордонів, право народу України на володіння, користування і розпорядження національним багатством, самостійне створення банківської, цінової, фінансової, митної і податкової систем. Україна заявила про права на власні збройні сили, внутрішні війська та органи державної безпеки, підпорядковані Верховній Раді. 16 липня було проголошено державним святом і вихідним днем. Проте вихідним цей день був тільки одного разу — 1991 року («Голос України»).

Той документ ми розглядали з 28 червня. Виступали, переконували і ні до чого не домовилися. Йдемо на вихідні. Вирішили, що в понеділок збираємося і починаємо з президії. Я відкриваю президію і кажу: «Якщо ми розгорнемо обговорення, то — знову на тиждень. Є пропозиція зразу ставити на голосування». Президія це підтримала більшістю голосів.

А чого було відносно легко провести президію? Треба віддати належне Володимиру Антоновичу Івашку. Він тоді був найбільшим демократом серед компартійних представників, розумів демократію, хотів її не менш, ніж ті, хто вважав себе найдемократичнішим.

— Чому ви так вважаєте?

— То була перша Верховна Рада, яку обирали на альтернативній основі. Я був депутатом і заступником голови ще попереднього скликання. Головою Верховної Ради був Платон Григорович Костюк, а Валентина Семенівна Шевченко очолювала президію Верховної Ради. Тож із новообраних 450 депутатів більш як 370 були комуністами. Це вже не оргвідділом призначено, а демократично обрано. Але на партгрупу до ЦК прийшли десь 280. І в ЦК відчули, що вже немає тієї єдності й дисципліни в партії. За відсотковим співвідношенням треба було б, щоб одну третину комісій очолювали представники Народної Ради, а дві третини — компартії. Але Івашко, як перший секретар і голова Верховної Ради, сказав: «Давай наполовину». А тоді ще, як сказав Івашко — так і буде. І половину комісії очолили представники Народної Ради. 50 на 50 плюс голова і два заступники. І вже можна було проголосувати будь-яке рішення.

— Якщо Івашко був таким демократом, чому ж він подався до Москви?

— Я вам поясню. Коли я чую, що Івашко — зрадник, це для мене найболючіше. Я вважаю, що Верховна Рада погарячкувала, даючи йому таку оцінку. Це він рекомендував обирати першого заступника на альтернативній основі. Запропонував трьох кандидатів: Плюща, Дурдинця і Хоменка.

* Див. «Голос України» №48 за 20.03.2007р.
** Див. «Голос України» №53 за 27.03.2007р.

16 липня 1990 року. Прийнято Декларацію про суверенітет України.
Фото Василя АРТЮШЕНКА.

Плющ — голова Київської обласної ради, Дурдинець — перший заступник міністра внутрішніх справ, Хоменко — секретар Верховної Ради, це висока посада була. І в першому турі не пройшов жоден. У другий увійшли я з Хоменком. Ну а далі ви знаєте. Це було на початку червня 1990 року. Мені з Івашком довелося працювати з перших днів.

Делегатів XXVIII з'їзду КПРС теж обирали на альтернативній основі. І група депутатів-комуністів Верховної Ради прийняла рішення їхати в Москву на з'їзд. Не всі, але більша частина. А Івашко не міг не їхати. Він був Першим секретарем ЦК Компартії України. Я ж на вимогу депутатів повернувся і продовжив засідання.

— Він знав, що готується Декларація?

— Знав.

— І як до цього ставився?

— Не лише демократично. Він розцінював її як акт, який є виразником волі народу.

— Тобто, якби Івашко був у Києві, то проголосував би «за»?

— Гадаю, так.

— Але тоді говорили, що багато комуністів проголосували за Декларацію саме тому, що були деморалізовані зрадою Івашка?

— Я за всіх не можу говорити, але за Івашка дозволю собі сказати: він проголосував би «за». Може б, там якусь поправочку вніс. Цього не відкидаю... Але тоді за наполяганням депутатів до порядку денного внесли питання про відповідальність тих, хто покинув Верховну Раду і поїхав на з'їзд. До речі, надавався вибір: або вертайтеся в Україну, депутатами якої ви є, або тоді буде вжито заходи. І я з цим рішенням вилітаю до Москви. Прилітаю після обіду і йду шукати Івашка, а він на переговорах. Я прошу начальника охорони занести записку, що чекаю, наполягаю на зустрічі, але якщо протягом години цього не станеться, то я поїхав у готель «Росія», де в мене офіс як у делегата. Начальник охорони вийшов і сказав: «Володимир Антонович просив передати, що він уже закругляється». Прийшли вони вдвох із Станіславом Гуренком. От ми сіли: що робити далі? Я казав: «Верховна Рада Російської Федерації уже місяць тому прийняла декларацію про державний суверенітет, і їхні делегати разом з вами сидять на з'їзді. А чого ж ми — ні?». А Володимир Антонович: «Іван, справа не в Декларації. Ти ж знаєш, як я до них ставився. А вони мене за це зрадником назвали. Я не поїду». — «Якщо ви не поїдете, то повинні приймати рішення». І він: «А ти їдь і заяви про мою відставку». Я кажу: «Я вас прошу. Сідаємо завтра в літак, прилітаємо, відкриваємо сесію і в перерві вилітаєте в Москву, а я продовжую. І якось ми домовимося з депутатами. Бо якщо я сам прилечу, в мене не буде аргументів». На що він: «Я тобі сказав. Ти їдеш сам». Я спробував ще, а Станіслав Гуренко: «Иван, ты знаешь, кто перед тобой? Это второй человек в партии!» — «В якій партії? Схаменіться!» Але рішення було прийнято.

ДОВІДКА

Станіслав Іванович Гуренко — останній Перший секретар ЦК КПУ за радянських часів. На цьому посту 1990 року він замінив Володимира Івашка («Голос України»).

Другого дня я кажу: «Дайте хоч Масола!»* (він був головою Ради Міністрів). Володимир Антонович сказав: «Бери!». Я підходжу до Масола: «Віталій Андрійович, поїхали». — «А ти хто? Ти мені не указ!» Знов шукаю Івашка, а мене вже не пускають, як бунтаря гонять. Усе-таки пробився, кажу: «Відмовляється». Івашко: «Ну добре. Я його зараз знайду». І його Масол послухався.

Ми прилітаємо, і я роблю оголошення. Зал зривається: у відставку і все! Втихомирив їх якось, не поставив на голосування. Пізно ввечері телефонує Володимир Антонович: «Іван, що я тобі поганого зробив? Я тебе просив...». Ну що тоді робити? От і кажу: «Я ваш почерк знаю, якщо я отримаю від руки заяву, то зачитаю. А вже депутати будуть вирішувати». — «Добре, ти завтра її отримаєш». І фельд'єгерським зв'язком зранку доставили мені цю заяву: вісім сторінок... По-моєму, 9 липня я її зачитав, і сесія задовольнила прохання Івашка. Його не зняли як зрадника, не викинули з Верховної Ради, а звільнили за власним проханням. Він заслуговує, щоб його пам'ятали. Коли на 10-ту річницю незалежності було започатковано галерею голів Верховної Ради, я сказав: «Якщо Володимир Івашко там буде, я даю добро, щоб малювали і мене. Бо він заслуговує».

Але бурхливий процес іде... Голосуємо Декларацію. Звичайно, ніхто не чекав такого результату. Коли з'явилася цифра 360 депутатів — «за», то зал зірвався. Яка вже там сесія? А на площі маса народу! Всі туди побігли, а я пішов у кабінет. Прибіг розгніваний Степан Ількович Хмара: «Ти що робиш? Іди до народу!». На що я: «Степане, заспокойся!». І тоді прийшла така спокійна делегація: Павличко, Заєць... Кажуть, треба піти. Я тоді вийшов на площу (у мене десь навіть знімок є) і те, що там було... Таке я бачив тільки на могилі Івана Сірка в липні 1990 року. Тоді люди йшли до кургану, де могила Сірка, годинами, з усієї України... Це була ріка. А коли зібралися на мітинг, то в них так горіли очі, що якби хто прийшов і наказав розходитися, то не знаю, чи він звідти вийшов би. Мене тиснуть: «Скажи: Слава Україні!». А я ще боявся і тому закінчив виступ: «Україні слава!». А мене Павличко з одного боку, Танюк — з другого: «Скажи: Слава Україні!». А вже на другий день, у Запоріжжі на Хортиці, я не побоявся.

Такий був період мого головування. Вже 23 липня Головою обрали Кравчука Леоніда Макаровича.

«Хохлы бузят»

Прийшла осінь. І Віталія Андрійовича Масола ми вже втримати не могли. Почалося студентське голодування*. Леонід Кравчук сказав: «Я не піду з ними на переговори. Іди ти». А я: «Дайте хоч Гуренка». І ми зі Станіславом Івановичем проводили зустрічі з делегацією студентів. Почали переговори, але на що вони вийдуть, не знали. Вже десь о 23-й годині кажу Гуренку: «Станіславе Івановичу, там з великого списку вимог головне — відставка Масола». На що він відповів: «Видимо, Масола надо сдавать». Хоча, за великим рахунком, що Масол, що Фокін — різниці великої не було. І так вийшли на березневий референдум і на новоогарьовський процес.

ДОВІДКА

16 січня 1991 року Верховна Рада СРСР прийняла постанову про проведення 17 березня 1991 року референдуму про збереження Радянського Союзу як федерації рівноправних суверенних республік. Деякі республіки від референдуму відмовилися (Вірменія, Грузія, Естонія, Латвія, Литва, Молдова). В Україні референдум відбувся. 80,2 відсотка висловилися за збереження Союзу, 70,2 — за входження України в оновлений Союз. Після чого почався так званий новоогарьовський процес. Керівники республік та Президент СРСР Михайло Горбачов розпочали переговори про розробку нового союзного договору. 23 квітня 1991 року було підписано Заяву, в якій задекларовано принципи нового союзного договору. Переговори тривали з травня по липень в Новоогарьово. Вони виявили значні розбіжності між сторонами. Наприкінці липня Михайло Горбачов заявив, що роботу над проектом нового союзного договору завершено. Церемонію підписання документа запланували на 20 серпня 1991 року. 19 серпня в Москві стався путч («Голос України»).

— Україну часто звинувачують, що саме вона розвалила Радянський Союз. Ви з цим згодні?

— Я часто задумувався, чому Україна винна? Коли брати процес розпаду імперії Радянського Союзу, то він починався з трьох прибалтійських республік. Ті одразу заявили, що не бачать подальшого існування в СРСР. Потім — закавказькі... Україна поводилася чемно! І тут новоогарьовський процес: 9 плюс 1 (це був Левон Тер-Петросян, всенародно обраний президент Вірменії. Вона обрала президента перша). Почалася розробка нового союзного договору, за який нібито проголосували на референдумі в березні 1991 року. Україна з перших днів брала участь у цьому процесі. А пропозиції до нового союзного договору були обговорені в Президії Верховної Ради.

Леонід Макарович, відчуваючи, що не може робити те, що йому вказують у Новоогарьово, в липні йде у відпустку. Пре-

Жовтень 1990 року. Студентська голодовка на площі Жовтневої революції.
Фото з фондів Укрінформу.

зидія Верховної Ради вирішує, що в Новоогарьово повинен летіти я. Мене зустріла «Чайка» з президентського гаража. Бо ми вже не на поклон їхали, а як суб'єкти... Приїжджаю, дивлюся, а там Микола Васильович Багров ходить. «Ти що тут робиш?» — «А ты что?» — «Мене президія Верховної Ради України послала». — «А я, как ты. Меня — Верховный Совет Крыма». Я тоді давай роздивляться, а там таких, як Багров, — п'ятнадцять чоловік. Ну, думаю, добре. Почалося засідання. У мене — узгоджені позиції по союзному договору. Серйозне зауваження ми вносили до статті 5. Вона визначала, як регулюються відносини між майбутніми суб'єктами нового союзу. І до статті 9 — та регулювала механізм формування і витрат державного бюджету майбутнього союзу. Наші пропозиції були дуже прості, і якби нас послухали, може, нічого потім і не сталося б. Ми пропонували: відносини між майбутніми суб'єктами Союзу регулюються їх Конституціями. А записали як? Відносини регулюються Конституцією СРСР, Конституціями союзних республік. А такі, як Багров, вимагали: додайте ще й автономій. Ну я сказав: «Ми не можемо погодитися з таким, бо я не уповноважений». Це підтримали Єльцин і Назарбаєв. А в статті 9 записали, що бюджет формується за рахунок відрахувань підприємств союзного підпорядкування, а також відрахувань за узгодженою методикою. А які союзні підприємства? Ми вже прийняли закон про власність: все, що в Україні, — належить Україні! Ми ж пропонували, що бюджет формується за узгодженою методикою відрахувань. Тобто чи від кількості населення, чи від основних фондів, чи від площі, чи всього потроху. За погодженою методикою, наша частка в колишньому Союзі становила 16 відсотків. Устав Анатолій Іванович Лук'янов (він тоді був головою Верховної Ради СРСР) і сказав: «Если кто-то приехал сюда разваливать Союз, то мог бы и не ехать». На що я: «Михайло Сергійовичу, хто такий Лук'янов? Я представляю Україну. Я — суб'єкт. А ви — суб'єкт від майбутнього Союзу. Єльцин — суб'єкт від Росії. А хто Лук'янов? Лук'янов ще щось хотів, а Горбачов йому: «Ты лучше помолчи». Роз'їхалися ми звідти десь після 3-ї години ночі. Роз'їхалися з таким формулюванням: доручити Єльцину, Плющу, Назарбаєву спільно з експертами доопрацювати редакції статей 5 і 9 і внести на розгляд комісії. Зранку телефоную Єльцину, щоб з'ясувати, коли будемо доопрацьовувати. А мені в приймальні відповідають: «Ви нормальна людина? Знаєте, коли ви вчора роз'їхалися?» — «Чого ж не знаю? Знаю. Але в мене літак об 11-й». — «Ну добре, сробуємо вас з'єднати». З'єднали. І Єльцин мені: «Иван, ты как понимаешь? Это ж вы наработаете свое, а мы — свое, а потом состыкуем. А ты сразу хочешь». Я йому: «Ви перша особа, а я — ні. Щоб я не був винен, що поїхав без домовленостей». Він каже: «Нет. Все нормально».

24 серпня 1991 року. Позачергове засідання Верховної Ради України, на якому було прийнято Акт про незалежність України.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Машина з президентського гаража везе мене до «Внуково». І водій питає: «Так это вы Плющ?» — «Я». «А почему вы не хотите Союза?» — «А хто вам сказав?» — «Вы ж не продайте. Я утром отвозил Назарбаева. И спрашиваю: Нурсултан Абишевич, как там вчера, о чем-то договорились?» — «Да нет. Хохлы бузят».

Це була остання зустріч в Новоогарьово. А тоді — 19 серпня путч.

Про ГКЧП почув у ванні

— Де ви були під час путчу?**

— Як вийшло? Вже серпень, а я ще у відпустці не був. Вітольд Фокін збирається летіти в Киргизію з офіційним візитом. А Леонід Макарович повертається з відпустки. І я кажу Фокіну: «Я зустрічатиму Кравчука і спробую домовитися, щоб полетіти з вами в Киргизію, бо Президент Киргизії Акаєв пообіцяв мені для відпочинку дачу на Іссик-Кулі». Отримавши «добро», я полетів на Іссик-Куль. Поселили мало не на дачі номер 1. Акаєва там не було, але відпочивав його віце-президент Герман Кузнецов. Ще в той час там були президент АН Киргизії Ільгіз Айтматов (рідний брат Чингіза Айтматова), Роза Рембаєва (вона тоді в ЮНЕСКО працювала), поетеса Гулрухсор Софієва з Таджикистану... Гулю я знав, бо вона була депутатом Верховної Ради СРСР, інколи супроводжувала делегації до України, а я їх приймав. Якось підходять Гуля з Рембаєвою і кажуть: «Можна з дачі, де ви мешкаєте, по урядовому зв'язку зателефонувати». Це було 18 серпня. «Ідіть, дзвоніть». Вертаються: «Так там лише міський зв'язок». Я здивувався, підходжу до господарки, питаю: що зі зв'язком? «Да Эдик вчера тут рылся у аппарата. Я его спрашиваю: «Что ты делаешь?». А он: «Телефоны отключаю». Я ему: «Так тут же отдыхает с Украины Плющ!» — «Так он же отдыхать приехал. Зачем ему телефоны?»

Я ще нічого не зрозумів. Це кажуть, що не готувалося. Брехня! Там відпочивала дружина Акаєва, а я був знайомий з начальником охорони. Думаю, ану у нього запитаю. А він: «Сам не знаю. Але сім'я сьогодні поїхала». Це було напередодні. Наступного дня вже чую у ванному відділенні обговорюють. Виходжу і мене питають: як ви до цього ставитеся? Я кажу: «Це щось на зразок комітету національного порятунку, як у Литві». Після обіду збираємося ми всі вже в дівчат. Нема Кузнецова, віце-президента. Питаю: де? Академік каже: «Сьогодні передали, що Кузнецов очолив КДБ Киргизії». Чекаємо вістей. Зв'язку з Україною немає. А Гуля мені каже: «Іван, що ти там виражався? Ти знаєш, що Кравчук сказав, що це повинно було статися».

— Це такі чутки пішли?

— Вона сказала, що сама бачила по телевізору, Москва передавала. Мені потім Леонід Макарович розповів, і, гадаю, так воно і було, що його одразу викликали в ЦК КПУ: «Иди сюда!». А він: «Так чого вже зразу «иди сюда». Може, ви іще йдіть до мене?». Після цього я шукав шляхи, як швидко добратися до України. Ледве вийшов на Президента Акаєва. Він каже: «Ти не хвилюйся. Машина вночі приїде. Я з Кравчуком говорив. Ми тебе завтра відправимо рейсовим літаком, який летить через Ростов». І я вилетів. Сіли в Ростові на дозаправку. В аеропорту почув виступ Єльцина по телебаченню. І з Ростова я вже летів спокійно.

Я про це так довго розповідаю, бо це показує суть періоду, який ми пережили до ГКЧП і 24 серпня, коли проголосили Україну незалежною.

Кругом «нульовий», а Чорноморський флот віддайте?

— Серпень закінчився. І пішли будні. Ми почали готуватися до референдуму і президентських виборів. Я скажу: неоднозначна була позиція по референдуму. Нас довго збивали, що вже є акт, проголошений Верховною Радою. Цього вистачить. І треба віддати належне Леоніду Макаровичу Кравчуку. Він уже був найвищою посадовою особою в Україні і кандидатом у Президенти. Рішення було за ним. Хоча ні Кравчук, ні Плющ, ні хтось інший ніколи не чекали 92 відсотків. Ми думали, що проголосують «за» більше половини.

Друге. Коли Кравчук ішов як кандидат, у нього була маса зустрічей. І ці зустрічі йшли ще за радянським сценарієм: і масовість, і організовані виступи. І паралельно проводилася агітація і за Президента, і за незалежність. Це була колосальна робота.

24 серпня 1991 року. Мітинг біля Верховної Ради України на підтримку незалежності України.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

— Може, це був єдиний раз, коли всі кандидати агітували за Україну?

— Я згоден з вами. Якби так і зараз, то ми були б набагато ближче до Європейського союзу. Бо головна наша біда — це політична нестабільність. Ну не може Європа зрозуміти, як 20 комуністів правлять парламентом.

— Після референдуму була Біловезька Пуща. Перш ніж підписати угоди про створення СНД, Кравчук з вами радився?**

— Я не пам'ятаю, щоб зі мною хтось радився. Не було в цьому потреби. Тоді все спонтанно вирішувалося. Кравчук прийняв особисте рішення як Президент. Мало часу минуло, щоб сказати, чи біловезькі угоди — це найкраще? Є час, простір, форма і зміст. Якщо форма відповідає змісту — гармонія і процвітання. Якщо ні — починаються тертя, конфронтація і конфлікт. У часі Біловезька угода була настільки актуальна, що не можна було зволікати. А от щодо змісту — далеко не краща. Потрібен був більш цивілізований розвал Союзу. А 15 років засвідчили, що СНД — мертвонароджене, що нічого не дало і не дасть. Та й ці нові союзи — теж. От у нас до Віктора Черномирдіна послом Росії в Україні був Іван Павлович Дубінін. Тямущий і дуже кваліфікований дипломат. Його повноваження припинилися, коли я вдруге головував. І він прийшов до мене прощатися. А в грудні 1999 року Росія і Білорусь підписали договір про союзну державу. І він до мене з таким: «Иван, ты что не понимаешь? Вы за бортом!». А я йому: «Іван Павлович, запам'ятай. Є така народна мудрість, що скоріше в мене на долоні волосся виросте, ніж Білорусь і Росія створять єдину державу». От цікаво, що б він зараз сказав.

ДОВІДКА

Співтовариство Росії та Білорусі було створено 2 квітня 1996 року. Офіційна мета — об'єднання гуманітарного, економічного і військового простору двох країн. 2 квітня 1997 року Співтовариство було перейменовано на Союз. Планувалося, що конфедеративний союз поетапно перетвориться на федерацію. Підписані президентами Росії Борисом Єльциним та Білорусі Олександром Лукашенком договори передбачали єдину валюту, митницю, уніфікацію законодавства, єдину Конституцію, парламент, інші органи верховної влади. 8 грудня 1999 року було підписано ще одну інтеграційну угоду, в якій йшлося про створення Союзної держави Росії та Білорусі. Наступні роки засвідчили, що спроба створити нову державу не вдалася («Голос України»).

— У перші роки незалежності зустрічі з російським керівництвом часто закінчувалися несподіваними рішеннями: «нульовий варіант», поділ флоту...

— Це ви змісту торкнулися. За формою вони були важливі й актуальні, а за змістом — недопрацьовані.

— Ви, як і решта, дізнавалися про них по телевізору?

— Ну, якоюсь мірою так. Не можу сказати, що не знав, куди Президент їде і яку позицію відстоюватиме. Але яке рішення привезе, не знав.

— А часто рішення не збігалося з попередньою позицією?

— Часто. От, наприклад, я був категорично проти поділу Чорноморського флоту. Військово-морський флот СРСР — це Чорноморський, Тихоокеанський, Північний і Балтійський. То чого ж ділити тільки Чорноморський. «Гордость русских моряков?» А що тихоокеанської гордості нема? Ми вже під час новоогарьовського процесу говорили, що майно треба ділити. Тільки за яким принципом? Моя позиція булла — жодних компромісів. Частка України в Союзі 16 відсотків. Весь флот СРСР — 100 відсотків, і від нього беремо — 16. Якщо в Чорноморському є більше — віддамо. Чи есмінця, чи підводного човна. І «нульовий варіант» мав право на існування. Але хіба ж це компроміс, якщо кругом «нульовий», а Чорноморський флот заберуть? Тому це було помилкою. Так само власність за кордоном. Це був не компроміс. Це більше на змову схоже.

ДОВІДКА

Чорноморський флот становив 10 відсотків від ВМС СРСР. Частка України в союзній спадщині — 16,37 відсотка. В жовтні 1991 року Верховна Рада України ухвалила рішення про підпорядкування Україні Чорноморського флоту. 5 квітня 1992 року Президент України Леонід Кравчук підписав указ «Про перехід Чорноморського флоту в адміністративне підпорядкування Міністерству оборони України». 7 квітня 1992 року президент РФ Борис Єльцин видав указ «Про перехід під юрисдикцію Російської Федерації Чорноморського флоту». «Війна указів» завершилася 23 червня 1992 року в Дагомисі, коли Л. Кучма і Б. Єльцин підписали угоду в якій, зокрема, йшлося про необхідність продовження переговорного процесу про створення МВФ Росії та ВМС України на базі Чорноморського флоту. Тему поділу ЧФ президенти порушували під час своїх зустрічей 3 серпня 1992 року під Ялтою та 17 червня 1993 року під Москвою. 3 вересня 1993 року в Масандрі (Крим) було підписано протокол, згідно з яким Росія використовуватиме ЧФ з усією його інфраструктурою в Криму, що спричинило хвилю обурення в Україні. В наступні роки під час переговорів сторони домовилися про окреме базування ВМФ РФ і ВМС України. Останню крапку в поділі флоту було поставлено 9 липня 1995 року в Сочі. Борис Єльцин та новий Президент України Леонід Кучма підписали угоду, згідно з якою Чорноморський флот Росії та ВМС України базуватимуться окремо, головні бази і штаб флоту розміщуватимуться в Севастополі тощо. Щодо поділу флотського майна, то протягом 1992—1996 років було списано 263 кораблі. 50 відсотків їх вартості Росія зобов'язалася повернути України. Проте сума компенсації виявилася мізерною. Решту 525 домовилися поділити порівну. Але зі своєї частки Україна передала Росії ще 117 кораблів як погашення державного боргу. У результаті Росія отримала майже утричі більше плавзасобів, ніж Україна («Голос України»).

9 грудня 1994 року в Москві було підписано російського-українську угоду, яка дістала назву «нульовий варіант». Згідно з нею Росія ставала правонаступницею Радянського Союзу із зовнішнього боргу та активів, до яких входила і закордонна власність. Україна — єдина з країн СНД, яка не ратифікувала цю угоду. Верховна Рада України 19 лютого 1997 року відклала ратифікацію до виконання Росією певних умов: надання повної інформації про склад і балансову та ринкову вартість закордонної власності колишнього СРСР; погашення перед юридичними та фізичними особами України заборгованості Зовнішекономбанку СРСР, а також застосування Росії до України режиму вільної торгівлі у повному обсязі. Одним із наслідків цієї угоди є також замороження рахунків вкладників колишнього Ощадбанку СРСР («Голос України»).

— Чим можна пояснити ці помилки?

— Я не хочу звинувачувати Леоніда Макаровича. Але те, що державницьке мислення, почуття господаря тоді ще не визріло, треба визнати. Я не хочу сказати, що можна було зробити краще. Цей процес нам привнесений або творцем, або закономірностями. Він визрів. Ми взяли участь, але треба визнати, ми не були готові і в чомусь поступилися. Те, що не довели до крові, — наша заслуга. Але сьогодні із Кримом досі маємо проблеми...

Бесіду вела Наталя ФІЛІПЧУК.

(Далі буде).

■ ПРИВІТАННЯ

Дорогі співвітчизники!

Щиро вітаю всіх із Світлим Воскресінням Христовим.

Пасхальні дні прилучають нас до вічних істин, залишених нам Творцем, і спонукають звірити своє життя з Його заповідями.

Упродовж віків християнські ідеали визначали шлях культурного і цивілізованого поступу людства. Зречення їх завжди оберталося трагедіями для народів і держав, для окремих людей.

Сьогодні в Україні релігія виступає важливим чинником творення громадянського суспільства, його духовності, національної ідентичності українського народу.

Спільними зусиллями Української держави і Церкви відроджено храми й монастирі, своєю активною соціальною діяльністю релігійні спільноти збагатили соціальний спектр нашого життя і примножили духовні надбання народу.

Наше майбутнє — в економічному і духовному піднесенні, в консолідації суспільства, його умінні жити, сповідуючи найбільші цінності — життя людини, її волевиявлення, любов до ближнього — все, що нам гарантує Конституція України.

Нехай же на цьому шляху Господь помножить наші сили, додасть мудрості, терпіння й милосердя, гідного справжнього християнина, а Великдень осяє вас теплом і радістю добра і благополуччя.

Нехай Господь благословить Україну на мирне майбутнє.

Христос Воскрес!

Голова Верховної Ради України Олександр МОРОЗ.

***

Шановні земляки!

Прийміть найщиріші вітання з Великим Днем Світлого Христового Воскресіння!

У житті кожного християнина Великдень — особливо шановане та величне свято. Й не тільки тому, що приходить воно з утвердженням справжньої, квітучої та теплої весни, а й тому, що є символом тріумфу життя над смертю, світла над пітьмою, добра над злом, віри над безнадією та бездуховністю.

Світле Христове Воскресіння — це, передусім, єдність усіх постулатів та догм християнства, які притаманні кожній людині, яка зберігає в душі світлу віру, надію та любов.

Глибоко переконаний, що ця єдність і надалі згуртовуватиме всіх нас у нашій спільній справі — будівництві кращої долі на шляху миру та порозуміння. Від усього серця зичу вам благодаті, добробуту, настрою, миру, злагоди та душевної величі.

Нехай цей Великий, Світлий День дарує всім нам справжнє людське щастя, міцне здоров'я, незгасну любов та непохитну віру в кращий завтрашній день!

Христос Воскрес!

Сергій МІЩЕНКО, народний депутат України.

На Великдень паски святили і в Українському національному контингенті миротворчих сил, що перебуває в Косово.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

***

Шановні друзі, колеги!

Щиро вітаю вас з Великоднем!

Хай Великоднє свято увійде у ваші оселі, даруючи радість кожній родині. Наповнить душу і серце надією.

Сьогодні, як ніколи, кожному з нас, незалежно від віросповідання, політичних поглядів, потрібні єдність і відчуття сили духу.

Хай Святе Христове Воскресіння дарує нам взаємоповагу і прощення, час для переосмислення і порозуміння.

З пошаною, Станіслав НІКОЛАЄНКО, міністр освіти і науки України.

Праві хочуть йти на вибори єдиним блоком

■ ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Учора в столиці відбулася низка з'їздів політичних сил, зокрема, і блоку партій «Українська правиця». Нагадаємо, ще минулого місяця Народний рух України, Українська народна партія, УРП «Собор», Партія відродження села та Республіканська християнська партія підписали меморандум про створення єдиного блоку.

***

XI позачерговий з'їзд Республіканської християнської партії ухвалив рішення про входження РХП у блок партій «Українська правиця». (Проведення міжпартійного з'їзду передбачається 15 квітня). Республіканці запропонували утворити виборчий блок для участі у дострокових виборах до Верховної Ради у складі «Нашої України» та партій, які входять в «Українську правицю». Микола Поровський був переобраний головою партії на два роки. «Українська правиця», на його переконання, має знайти порозуміння з «Нашою Україною», щоб не змагатися за голоси «помаранчевого» електорату. Він повідомив, що вже проводяться консультації стосовно створення блоку з лідерами «Нашої України». Республіканці ухвалили звернення до Президента Віктора Ющенка, НСНУ, партії «Батьківщина» та інших політичних сил, закликавши спільними зусиллями: скасувати політичну реформу через Конституційний Суд, розпустити нинішній парламент у конституційний спосіб та об'єднатися у форум національного порятунку.

***

З'їзд Української народної партії ухвалив два політичні рішення. Першим — делегати звернулися до правих партій з порпозицією утворити блок «Українська правиця». Другим рішенням з'їзд звернувся до Президента щодо утворення єдиного пропрезидентського блоку в складі БЮТ, «Нашої України» та блоку правих партій. Під час обговорення питання виборчої конфігурації заступник голови УНП Ярослав Джоджик зазначив, що в основі ухвалення рішення про формат виходу на дострокові вибори має бути «або логіка єднання, або логіка максимального результату». Ярослав Джоджик наголосив, що саме така конфігурація «не дозволить пропасти жодному «помаранчевому» голосу».

***

А надзвичайний з'їзд всеукраїнської громадської організації «Громадянська кампанія ПОРА», в якому взяло участь близько двохсот делегатів із 17 областей України, закликав об'єднану опозицію взяти участь у виборах єдиним виборчим списком та забезпечити відсутність у виборчих списках демократичних сил дискредитованих політиків. З'їзд заявив про підтримку нових громадських ініціатив, які «здатні організувати громадян на захист своїх прав та свобод, зокрема руху «Народна самооборона».

«Пористи» на своєму з'їзді також підтримали указ Президента про розпуск Верховної Ради. «Ми переконані, що підписання Віктором Ющенком указу про розпуск парламенту стало єдино правильним кроком на шляху до розв'язання гострої внутрішньополітичної кризи в державі. Водночас таке рішення глави держави повернуло до нього народну довіру і не дозволило перерости політичному протистоянню в протистояння суспільне», — йдеться в ухвалі з'їзду. Делегати виключили зі своїх лав голову політради Владислава Каськіва «за грубе порушення принципів діяльності ГК «ПОРА».

***

Сімнадцяті всеукраїнські збори Народного руху України також розглянули формат та порядок участі партії в позачергових виборах до Верховної Ради. Голова НРУ Борис Тарасюк, якого знову переобрали на цю посаду, зазначив, що позачергові вибори є вирішальними — і для держави, і для НРУ.

Прогнозоване схвалення

Першим про своє схвалення указу Президента про дострокове припинення повноважень парламенту і призначення дострокових виборів на прес-конференції висловив голова Рівненської ОДА Віктор Матчук, який одночасно є членом Політради «Нашої України», депутатом обласної ради від цієї політичної сили. Воно й зрозуміло — підлеглий глави держави не міг відреагувати інакше. Керівник області уникав відповідей на гострі запитання, зокрема, на таке: чому народ повинен розраховуватися власним коштом за помилки з'їздів політичних партій? Адже саме вони затверджують списки претендентів у народні депутати і мають нести моральну відповідальність за те, що допустили у свої ряди «перебіжчиків».

Одразу після прес-конференції Віктор Матчук провів нараду з головами районних держадміністрацій. Але на неї журналістів не запросили.

Цілком прогнозованим, судячи із того, що серед 80 депутатів облради 28 — від БЮТу, 23 — від «Нашої України» та 11 — від УНП, було і рішення позачергової сесії Рівненської обласної ради (вона скликалася 6 квітня у спішному порядку) про підтримку згаданого указу Президента. На сесії було прийняте звернення до мешканців Рівненщини, органів місцевого самоврядування та виконавчої влади, підприємств та організацій, силових структур, в якому їх закликано неухильно дотримуватися та виконувати указ Президента України і чинне законодавство. На сесії не були присутні представники фракцій Народної партії та партії «Відродження».

Тим часом, політичні симпатії мешканців області від часу «помаранчевої» революції не залишилися сталими. Є й розчаровані діями «помаранчевої» команди, адже на Рівненщині ще не забули так званих люстрацій, масових звільнень з роботи інакомислячих. Людям навіть відмовляли у медичній допомозі за те, що вони підтримували синьо-білих. І така деталь. За даними обласної організації Партії регіонів, на 1 січня цього року вона нараховує 9876 партійців, тоді як у лютому 2005-го їх було лише 2111 чоловік.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

До виборів готуються, але сподіваються на краще

Місцеві державні адміністрації виконуватимуть обов'язки із підготовки і проведення виборної кампанії у межах своїх повноважень. Про це заявив журналістам голова Донецької обласної держадміністрації Володимир Логвиненко. «Відбудуться вибори чи не відбудуться, бути готовими до їхнього проведення — наше завдання. Завдання перш за все виконавчої влади — підготувати все у відповідності із законом і надати можливість виборцям, якщо вибори відбудуться, взяти в них участь», — зазначив керівник області. За його словами, нині «триває робота в консультативному режимі» і готується календарний план із підготовки і проведення виборів. Водночас він висловив сподівання, що дострокові вибори до парламенту не відбудуться. «Останні крапки не розставлені, і я сподіваюся, що політики домовляться. На жаль, регіони втягнуті в це політичне життя», — додав В. Логвиненко.

Ліна КУЩ.

■ ТЕМА

Приборкання непокірної

Президент — за дочасні вибори, бо парламент і уряд узурпували владу

Не поспішайте звинувачувати автора у використанні назви відомого твору класика. Адже події, що розвиваються в Україні, якщо простежити за ними у своєрідній динаміці впродовж останніх більш як десяти років, нагадують саме таку ситуацію. Принаймні від 1994-го — з початку ініційованих Міжнародним валютним фондом (МВФ) реформ, котрі замість економічного зростання призвели до кризи. А коли тодішній уряд відмовився від його «рецептів», фонд у найважчий час — 1999 року — відмовив Україні у кредитах.

Всупереч цьому 2000 року вперше за багато років економіка почала зростати. Але невдовзі, під час підготовки до війни в Іраку, США обвинуватили Україну у відмиванні брудних грошей, а потім і в нелегальному продажу цій країні «Кольчуг». Санкції були запроваджені негайно: блокада у галузі торгово-економічного співробітництва тривала, аж поки Україна не доправила до Іраку вояків, 17 із яких заплатили за це життям. І хоча навіть слідів «Кольчуг» американці не знайшли, та вибачатися не стали.

Здавалося б, задобрили й наддержаву, і Європу, тож начебто можна було сподіватися на їхню ласку. Але щойно торік Україна всерйоз засумнівалася у доцільності вступу до НАТО, європейці та американці показали нам відому фігуру з трьох пальців: обіцяна ними ще 1996 року зона вільної торгівлі знову стала недосяжною, бо для цього, з'ясовується, треба неодмінно вступити до СОТ. Після чого США відклали нашу заявку про це до невизначеного часу...

Та в Україні багато чого чиниться всупереч. Приміром, усупереч політичній нестабільності економіка цього року знову почала зростати. Й відразу з'явилася ідея проведення дочасних виборів. І хоч експерти дійшли висновку, що розстановка політичних сил не зміниться, однак Захід мовчазно схвалив такий варіант розвитку подій, та ще й вважаючи їх «живою» демократією. Що дуже подобається вітчизняним прихильникам дочасних виборів, мовляв, у Європі — це звична справа. Але чомусь замовчують, що там вибори оголошують заздалегідь і з ініціативи правлячої більшості. Як це було, приміром, на останніх парламентських виборах у ФРН. Або опозиція, як в Ізраїлі, — через оголошення вотуму недовіри. І якщо ініціатори прорахувалися, то програють, як, приміром, соціал-демократи в Німеччині. У нас процес дуже схожий, тільки навпаки: Президент, за волею меншості, як сніг серед літа, кинув рішення про дочасні вибори...

Віктор Ющенко здійснив цей крок через те, що парламент і уряд, на його думку, узурпували владу. Але він, начебто прагнучи захистити демократію та позбавивши всіх прав і Верховну Раду, і народних депутатів, сам чинить, як диктатор. Так, приміром, США намагаються побудувати демократію в Іраку та Афганістані. Але в такий спосіб демократія знищується, а диктатура залишається...

Тим часом, на думку навіть дуже лояльного до Президента голови ЦВК Ярослава Давидовича, провести дочасні вибори без порушень технічно неможливо. І це не лише заява: без жодного засідання уже перенесено терміни реєстрації заявок політичних партій на участь у виборах. І це — не єдине порушення. Та їх і не уникнути, оскільки не існує самого закону про дочасні вибори, який регламентував би їх проведення — від початку до кінця. Тож нині в Україні в повному розпалі не «жива» демократія, а хаос.

Хто не зумів чи не захотів розібратися в цих процесах — запитання риторичне. Хто міг би якщо не допустити, то покласти цьому край? Звісно, Президент України. Але за умови, що він виконував би саме цю свою місію, а не залишався б начальником однієї партії. Натомість з його волі Україна дедалі більше грузне в конфліктах і безладі...

Валентина ПИСАНСЬКА.

 На думку Ярослава Давидовича, провести дочасні вибори без порушень технічно неможливо

Де правду замішано з брехнею, там залишається лише гіркота

■ МІЖ НАМИ, УКРАЇНЦЯМИ

Нерідко в моїй депутатській пошті трапляються листи людей чесних і порядних, але ошуканих і розчарованих, котрі мають помилкові судження. Щоб їх переконати, не вистачить ні часу, ні можливостей. Утім, лист Лілії Вареги з Павлограда чимось виділявся серед інших.

Отож разом із подякою за лист надіслав їй дві книжки «Кучмізм і кучмономіка. ч. І. Документальна оповідь про афери корумпованої влади» та «Власних покладів нафти і газу України вистачить на сотні років!», вважаючи, що викладені в них факти і цікаві матеріали журналістських розслідувань допоможуть людині зрозуміти, хто є хто.

На моє здивування, замість вдячності отримав від пані Лілії чотири сторінки густо написаного тексту, з якого варто процитувати кілька фрагментів, що, на мій погляд, відбивають досить поширену точку зору певної частини українців на Сході і Півдні України (збережено орфографію оригіналу):

«Посилочку получила, дякую за вашу працю, але такі подарунки мені не потрібні й ніяких подарунків я не хочу від вас, ви помилились адресою за кучмізм. Я — проти кучмізму, я проти брехні я проти злиднів, я проти нищих пенсіонерів, я проти зла і насилля, а воно має місце в Україні (...), щоб наші діти не жили в каналізаційних люках, не нюхали клей, а ходили до школи, а багато до школи не ходять, як за часів війни....

Мені страшно дивитися, як воюють дорослі дяді у Верховній Раді, не виробленні, висиділи день божий, руки свербლять у мужиків (...) ганьба вам усім...

Я родила і виростила трьох синів, усі служили в армії і чесно заробляють собі на хліб, але хліб дуже кров'ю і потом политий, але чесний, а ваш — нечесний. Шахтар працює дуже тяжко, мій син із 1973 року робить у проходці тягає залізо й комбайном рубає породу, заробляє копійки поряд з вами, харкає кров'ю, а ви живете із бюджету за гроші таких трудяг...

Я раніше теж думками була за Юлю (...), а як вона виступала, всі погані, тільки вона все зробила добре. Цукор різко піднявся в ціні, бензин у 2005 р. Коли Ющенко вигнав Юлю, виступав в ефірі й казав, що Юля Володимирівна взяла із бюджету 8 млн. грошей і відвезла в Росію, погасила свій борг, щоб могла вільно пересуватися, а то не могла поїхати, та Порошенко за неї поїхав тоді у Росію. Чому вона не віддає ті гроші, чому не відповідає за законом, а тому, що ви живете в другій державі, багатій, а ми — в бідній, тому ми нищі — при багатих депутатах бідний народ...

Ви всі в машинах пересуваєтесь, та ще в яких? А ми пішки, електричками, а саме там видно, як живе простий народ, який вас годує, а ви мені за кучмізм, ви сам —кучміст, якщо ви того досі не зрозуміли...

Ваші книжки, шановний депутате, я віддала людям, розпалювати плиту. Шкода, багато паперу витратили на них і часу, а кому вони потрібні.

А той, що пише ті книжки, теж не хоче працювати на користь людям і державі. Якщо є багато запасів нафти, вугілля і дещо другого, то мало писати, а добувати треба, макулатура нікому непотрібна ніколи...

Я згодна із Симоненком, і не тільки я, багато людей, щоб ви, депутати, як при Союзі, працювали на виробництві й декілька разів приїздили у Верховну Раду...

Ви називаєте мене пані, я не пані, я бідна, навіть убога людина, а ви — пани, ми ні. Жебрак не може паном бути...»

Такої точки зору, в якій праведне переплелося з грішним, дотримується досить багато людей в Україні. Але тільки правда може вивести нас із прірви безглуздя, в яку нас усіх щоразу більше затягують комуно-олігархічні корупціонери, котрі відверто тягнуть Україну в новий Союз.

Та чи можливо в одному листі пояснити людині увесь складний механізм перекручення правди брехнею? Але спробував ще раз...

Пані Лілії ВАРЕЗІ
(адреса відома редакції)

Вельмишановна Лиліє Іванівно!

Дякую вам за ваш великий, змістовний і щирий лист, в якому майже кожне слово пройняте болем і обуренням.

Так, ви багато в чому маєте рацію — нинішнє життя в нашій Вітчизні є ненормальним і недостойним для переважної більшості громадян України.

Повірте, мені так само прикро і так само болить: тим паче, що попри величезні зусилля вдається зробити дуже мало для виправлення цієї абсолютно безглуздої ситуації.

Як кожен член нашої фракції БЮТ, крім моїх основних законотворчих обов'язків народного депутата у Верховній Раді (зокрема, праця у профільному комітеті й комісіях), маю певну ділянку роботи з виборцями у семи районах Чернігівщини, де буваю практично щотижня.

Там зустрічаюся з місцевим активом, веду прийом громадян і надаю конкретну допомогу лікарням, школам і дитячим закладам, громадським організаціям тощо.

Але у всій моїй дуже напруженій роботі мене постійно не полишає тривога за завтрашній день України, за долю нашого народу. Я вже маю 52 роки трудового стажу і багато чого довелося побачити, пережити й зрозуміти на моєму віку.

Згадуючи зараз все моє трудове життя, доходжу висновку, що найлегше мені було після технічного училища, коли працював звичайним робітником на ремонті залізничних колій, коли знав, що впродовж зміни повинен виконати норму із заміни шпал, перетягти стільки-то рейок та позабивати костилів.

А тепер мені нерідко «забивають костилі» в голову й серце люди з усієї України, які бачать лише те, що відбувається на сцені, коли дуже ласкаві й приємні на вигляд «дяді» солодко обіцяють і «правильно» пояснюють.

На жаль, не всі знають про те, що ці «дяді» насправді роблять, а не солодко обіцяють. А з цим у нас складніше — брехунів вистачає. Тому народ часом задовольняється домислами і дезінформацією, вміло розповсюдженою відповідними «фахівцями».

Я, шановна Ліліє Іванівно, вислав вам книжки саме для того, щоб ви подивилися на документальні факти, чітко й неупереджено зафіксовані чесним журналістом, і зрозуміли, хто і що насправді робить в Україні, прикриваючись красивими словами. Мені дуже прикро, що багато людей в Україні залишаються у полоні брехні, пліток та ілюзій. І що цікаво — чим більша брехня і нісенітниця, тим войовничіше поводяться ті, хто цю брехню вважає правдою. Ще Едвін Г. Боринг сказав, що віра дуже часто буває агресивніша, ніж факти. Хоча, звичайно, буває, що й чесним людям важко розібратися в суперечливій інформації.

Тим паче, що брехня і зло вміють бути привабливими і викликати довіру. До того ж багато людей не звикли визнавати своїх власних помилок і вперто тримаються звичних стереотипів, які давно втратили будь-який сенс. Власне, таких людей легше одурити.

От і ви, шановна Лілія Іванівно, десь щось почули, щось із чимось переплутали і вже винесли вердикт.

Навіть журналіста, який ризикнув вивести на світ Божий правду про наші багатющі поклади нафти і газу, правду, що її приховують від українців, щоб вони молилися на російську газонафтову трубу, ви з дивовижною легкістю назвали «а той, що пише ті книжки, теж не хоче працювати на користь людям і державі».

А між іншим, цей журналіст, який теж має трудовий стаж більше 50 років, свої молоді роки відпрацював у Штерівському шахтоуправлінні тресту «Краснолучвугілля» і досі продовжує воювати проти злочинців, виводячи їх на чисту воду. Бо слово справедливості й правди — це саме те, чого нині найбільше бракує.

І якщо ви справді сповнені турботи за долю нашої Батьківщини, то не злослів'я і не образи треба використовувати для її оздоровлення. Тим паче, що, як нас вчить Святе Письмо, незаслужене і зле слово, слово неправди часто повертається назад до того, хто ту неправду проголошує.

Я добре розумію, що нинішня ситуація в Україні не дуже сприяє оптимістичному настроєві, а часто навпаки — породжує розчарування й зневіру. Але якщо ми всі остаточно розчаруємося та зневірилися б, тоді нема чого боротися, а треба погодитися, що ми всі — нездари і що ніякого толку й добра в Україні не слід чекати.

Дехто насправді дотримується такої думки. Немало й таких, котрі вважають, що чим гірше — тим ліпше, а тому свідомо долучаються до погіршення.

Я щасливий тим, що працюю у партії «Батьківщина», у Блоці Юлії Тимошенко і з усіх сил щодня роблю хоча б маленький крок до світлої мети — організації достойного, благополучного життя: життя в Україні без брехні.

Щасливий тим, що навколо мене гуртуються добрі й оптимістичні люди, які знають, що сіяти зерна добра і справедливості треба щодня, а тоді можна сподіватися на добрі наслідки, які обов'язково будуть.

Нам потрібно єднати людей моральних і розумних, самовідданих, патріотичних і стійких не лише у своїх прагненнях до мети, а й свідомо дисциплінованих щодо чітко окресленого технологічного шляху до цієї мети. Власне, саме це робить БЮТ, намагаючись працювати, як одна сім'я.

Поки живемо на цій землі, ми ще маємо час змінити життя на краще, а тим паче — змінити себе і покаятись. Бо потім, коли постанемо перед Всевишнім і дізнаємося всю правду, тоді вже буде пізно і неможливо щось змінити.

Додаю мою статтю «До чистої душі бруд не пристане», яка була надрукована в «Голосі України» № 243 за 22.12.2006 р., стор. 6. Вона, сподіваюся, зможе вам допомогти виправити помилки. Якщо, звичайно, ви хочете вийти з темряви упереджень.

Віталій КОРЖ,
народний депутат України.
(Фракція БЮТ).

■ ОТАКОЇ!

Податківець створив «мертву душу», а суд її судив!

Унікальний випадок був нещодавно у центрі розслідування обласної прокуратури: високопосадовець підрозділу Чернігівської міжрайонної ДПІ, намагаючись справити позитивне враження на вищі органи успішною діяльністю, сфабрикував «липову» справу про ухилення від сплати податків підприємця, який не тільки не помирав, а й не народжувався. При цьому, однак, ця «мертва душа» ще й повернула борг бюджету в кілька десятків тисяч гривень! Яким чином відбувалася фальсифікація, ми попросили розповісти прокурора Чернігівської області Анатолія ВАСИЛЕВСЬКОГО.

— Історія створення підприємців-«мертвих душ» розпочалася з того, що співробітниками податкової міліції ще у травні минулого року було складено неправдиві документи, — сказав Анатолій Григорович. — Це передусім акт про результати перевірки дотримання вимог податкового законодавства суб'єктом підприємницької діяльності — фізичною особою та протокол про вчинення злочину, передбаченого ч.1 ст.212 Кримінального кодексу (ухилення від сплати податків) стосовно цієї особи.

— Цього підприємця не існувало?

— Отож-то. Такої людини насправді не існувало. Ніхто не ухилявся від сплати податку.

— Яким чином «мертву душу» судили у районному суді?

— Високопосадовець підрозділу податкової міліції матеріали протокольної форми досудової підготовки за фактом «липового» злочину направив до районного суду. Парадокс, але на його засідання справді приходила людина, яка щиро розкаялася. І вже в попередньому розгляді суд звільнив «винуватця» від кримінальної відповідальності з огляду на визнання провини та відшкодування збитків у повному обсязі (68 тисяч гривень). Про це відшкодування була надана навіть довідка встановленого зразка.

— Отже, у вищі інстанції полетів рапорт про розкриття гучної справи та повернення до бюджету значної суми коштів?

— Саме так.

— Як викрили «липу»?

— Прокурор району, передивляючись довідку про розгляд цієї справи в суді, вирішив перевірити факт відшкодування податкового боргу на таку суму. З'ясувалося, що жодні реальні гроші не надходили. Подальше розслідування показало, що й акт перевірки та рішення-повідомлення за ним були підробними.

— Але ж на суді була представлена конкретна людина...

— Ми, сподіваюся, ще з'ясуємо, хто це був. А в суді фігурували фіктивні копії паспортів. Ревізори, вказані в актах, в органах податкової служби не працюють. Прокуратура не знайшла згаданого у матеріалах боржника на податковому обліку. Особа-«мертва душа» також не проживала за неіснуючою адресою.

— Така «липова» справа була одна?

— На сьогодні виявлено ще подібне провадження, але вже на меншу суму — 18 тисяч 600 гривень.

— Яких заходів вжила прокуратура?

— За обома фактами порушено кримінальні справи, які прийняті до провадження слідчим відділом прокуратури області. Нині слідчим прийнято рішення про затримання за підозрою у скоєнні цих злочинів працівника податкової міліції, який обіймає посаду начальника відділу. Захід обрано з метою запобігти створенню ним перешкод установленню істини у справі.

— Чи не була така практика типовою?

— Слідство триває. Не виключаю, що ним будуть встановлені й інші вражаючі факти. Зазначу: дещо в цьому плані вже маємо. Так, галузевий відділ прокуратури області негайно провів відповідну перевірку оперативно-розшукових справ в управлінні податкової міліції ДПА в Чернігівській області, де також виявив факти службової фальсифікації, зокрема складання фіктивних документів для імітації службової діяльності, для створення показників у роботі з викриття злочинів. За цим фактом прокуратурою Чернігівської області теж порушено кримінальну справу, до того ж одразу щодо конкретної особи. Зараз прокуратурою області ініційовано перевірки всіх аналогічних матеріалів за минулі роки.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Удосконалення правосуддя: засади реформування

— Указом Президента України від 10 травня 2006 року №361/2006 схвалено Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів (далі — Концепція).

— Відповідно до положень Концепції Президент України подав до Верховної Ради законопроекти: (1) «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій України» і (2) «Про внесення змін до Закону України «Про статус суддів», якими запропоновано викласти зазначені закони у новій редакції. Обидва законопроекти 27 грудня 2006 року зареєстровано (реєстр. №2834 та №2835).

— Комітет Верховної Ради України з питань правосуддя 21 лютого 2007 року рекомендував вищеназвані законопроекти для ухвалення на сесійному засіданні Верховної Ради України у першому читанні.

I. Обгрунтування необхідності здійснення реформ

1. Існуюча на цей час в Україні система здійснення правосуддя є розбалансованою, не відповідає європейським стандартам і не гарантує право особи на справедливий суд, а отже, не вважається дієвим інститутом захисту прав людини. Рівень довіри до судів з боку суспільства прирівнюється до рівня довіри до політичних інститутів і є вкрай низьким. Численні хаотичні і суперечливі законодавчі ініціативи, спрямовані на зміну системи правосуддя, свідчать про те, що процес реформування є непослідовним, а політики, та й власне і фахівці, не мають узгодженого бачення того, як має виглядати судова система.

2. За таких обставин головною метою реформи є створення науково обґрунтованої системи правосуддя в Україні. А завданнями є визначення шляхів удосконалення законодавства у цій сфері, усунення негативних тенденцій, що сталися внаслідок непослідовності у здійсненні попередньої судової реформи, забезпечення доступного та справедливого судочинства, прозорості в діяльності судів, оптимізації системи судів загальної юрисдикції, посилення гарантій незалежності суддів, якісне підвищення фахового рівня суддівського корпусу, підвищення статусу суддів у суспільстві, істотне поліпшення умов професійної діяльності суддів, радикальне поліпшення стану виконання судових рішень, створення можливостей для розвитку альтернативних (позасудових) способів розв'язання спорів.

II. Узагальнена суть пропозицій судової реформи

3. Подальше реформування системи правосуддя пропонується здійснювати за такими основними напрямами:

■ **Реформування судового устрою (зміни в організації системи судів).** Судова система має бути побудованою за принципами спеціалізації, територіальності та інстанційності. Інстанційна організація судової системи, що пропонується, є чотириланковою, оскільки передбачає можливість розгляду справи у чотирьох судових інстанціях (касаційний перегляд може здійснюватися двічі: вищим судом відповідної юрисдикції та у виняткових випадках — Верховним Судом України). З огляду на забезпечення спеціалізації, окрім спеціалізації суддів, пропонується окремо створити кримінальні суди, адміністративні та цивільні суди (передбачається, що господарські суди згодом стануть частиною судів цивільної юрисдикції), а також ліквідувати інститут військових судів. Конституційний Суд України залишається частиною органів правосуддя і є єдиним органом конституційної юрисдикції.

■ **Реформування правил здійснення судочинства (процедури розгляду справ).** Судочинство має ґрунтуватися на принципах законності, рівності учасників процесу, диспозитивності, змагальності, розумного строку розгляду справ, гласності, відкритості (публічності), обов'язковості рішень суду. Завданням **конституційного судочинства** визначено абстрагований від конкретних правовідносин контроль за відповідністю Конституції України правових актів вищих органів держави. **Цивільне судочинство** пропонується розглядати як послугу держави щодо вирішення приватноправових спорів, яке у повній мірі ґрунтується на засадах змагальності і диспозитивності. **Адміністративне судочинство** спрямоване на захист прав особи у публічно-правових відносинах від порушень з боку суб'єктів владних повноважень, тому, виходячи із фактичної нерівності сторін, суд має право відступати від правил диспозитивності — докази з власної ініціативи, виходити за межі вимог сторін тощо. **Кримінальне судочинство** своїм завданням має встановлення винуватості особи у вчиненні кримінально караного діяння. У кримінальному судочинстві пропонується законодавчо позбавити суд права направляти справи на додаткове розслідування та надавати органам досудового слідства доручення про пошук доказів, установити обов'язок суду постановляти виправдувальний вирок, якщо обвинувачення не довело вини особи у вчиненні злочину. Крім того, для забезпечення у кримінальному судочинстві принципу рівності сторін пропонується реалізувати принцип **змагальності на стадії дізнання та досудового слідства**, надавши стороні захисту процесуальні можливості для проведення альтернативного розслідування. Пропонується процесуально регламентувати інститут **народних засідателів**. Інститут **присяжних** пропонується використовувати лише для окремих категорій кримінальних справ. Пропонується спочатку уніфікувати, а в подальшому і поєднати в одному кодексі норми цивільного і господарського процесів. **Процедура перегляду судових рішень**, незалежно від виду судочинства, має бути уніфікованою: апеляційний перегляд, касаційний, а також перегляд за виключними обставинами Верховним Судом України. Також пропонується встановити відповідальність учасників судового процесу за недобросовісне користування процесуальними правами.

■ **Зміни, що впливатимуть на підвищення статусу та престижу професії судді.** Серед заходів, передбачених законопроектами, зокрема тими, які мають сприяти підвищенню статусу та престижу професії судді, головним є досягнення незалежності судді від будь-яких втручань у його діяльність. Пропонується позбавити голів судів повноважень, які вони можуть використовувати для втручання у здійснення судочинства, удосконалити процедуру відкриття провадження у кримінальній справі щодо суддів, усунути адміністративну ієрархію між судами різних рівнів, залишивши лише механізми процесуального контролю за законністю судових рішень. Інша низка заходів пов'язана із матеріальним забезпеченням суддів, зокрема, визначенням розміру винагороди суддів, страхуванням, пенсійним забезпеченням та довічним утриманням. Так, пропонується встановити, що складовими суддівської винагороди мають бути: посадовий оклад, надбавка за вислугу років, доплата за кваліфікаційний клас, надбавка за особливі умови праці у випадках, визначених законом. Удосконаленню підлягає також система забезпечення суддів житлом. Крім того, пропонується уникати нагородження суддів, які обіймають посади, державними нагородами за їхню посадову діяльність.

■ **Реформа у процедурі добору і кар'єрного просування суддів.**

■ **Удосконалення системи дисциплінарної відповідальності суддів.**

■ **Удосконалення системи суддівського самоврядування.**

■ **Запровадження механізму належного матеріально-фінансового забезпечення судів.**

■ **Реформування інститутів, що є суміжними із судовою системою.** Для забезпечення доступності правосуддя пропонується створити **ефективні механізми** для надання **правової допомоги**, у тому числі за кошти державного бюджету для малозабезпечених громадян, розмежувати статус **адвоката і представника** у судовому процесі, у кримінальному процесі як захисників допускати лише адвокатів. Крім того, пропонується здійснити заходи, спрямовані на реформування досудового слідства у кримінальних справах: позбавити прокуратуру функцій досудового слідства, залишивши лише функції нагляду за досудовим слідством та підтриманням обвинувачення, і утворити державну службу розслідувань. Також пропонується позбавити **прокуратуру** функції загального нагляду за дотриманням законності. У сфері виконання судових рішень пропонується визначити місце державної виконавчої служби в системі органів державної влади, передбачити заходи, спрямовані на посилення гарантій незалежності державних виконавців від зовнішнього втручання, заохочення державних виконавців забезпечувати ефективне виконання судових рішень, демонополізацію державної діяльності з виконання судових рішень і передбачити можливість передачі її недержавним виконавцям чи виконавчим агенціям. З підвищення **виконання судових рішень у кримінальних справах** пропонується вжити заходів, спрямованих на приведення пенітенціарної системи у відповідність із світовими і європейськими стандартами запобігання будь-яким проявам катування, тортур, іншого нелюдського або такого, що принижує честь і гідність, поводження з особами, яких тримають під вартою, або засудженими. Крім того, з метою розвантаження судів пропонується розвивати **альтернативні (позасудові) способи врегулювання спорів**, а також посилити потенціал **нотаріату** за рахунок трансформації наказового провадження з функції цивільного судочинства у функцію нотаріату. Пропонується скасувати поділ на державних та приватних нотаріусів. Повноваження судів **щодо вирішення справ про адміністративні проступки та накладення адміністративних стягнень** треба поступово обмежити і згодом повністю **передати у відання адміністративних органів.**

III. Аналіз окремих положень

СУДОВИЙ УСТРІЙ

4. Законопроектами визначено, що система судів загальної юрисдикції повинна будуватися на принципах:

■ **спеціалізації** — суди мають бути організовані з урахуванням особливостей предмета судових справ за відповідною юрисдикцією та зумовленого цими особливостями виду судочинства;

■ **територіальності** — суди мають бути утвореними так, щоб їх юрисдикція охоплювала певну територію держави, виходячи з потреби наближення судочинства до людини;

■ **інстанційності** — суди мають бути організовані так, щоб забезпечити право на перегляд судового рішення у суді вищого рівня.

5. Так, інстанційна організація судів повинна забезпечити правосудність рішення. Особі має бути гарантовано право на перегляд її справи судом апеляційної інстанції з огляду на правильність установлення фактів і застосування права. Виходячи із необхідності однакового застосування права на всій території України, після апеляційного розгляду справи особа може оскаржити судові рішення першої та апеляційної інстанції до суду касаційної інстанції.

6. Розробникам законопроектів судова система України видається як чотири автономних системи судів відповідних юрисдикцій (цивільна, господарська, адміністративна і кримінальна), кожна з яких складається з судів першої, апеляційної та касаційної інстанцій, що об'єднуються Верховним Судом України лише умовно завдяки запровадженню повторної касації. Твердження про умовне об'єднання ґрунтується на тому, що, незважаючи на завдання про здійснення повторного касаційного перегляду лише у разі виявлення різного застосування норм права касаційними судами окремих юрисдикцій, Верховний Суд України не є єдиним судовим складом, а складається з чотирьох самостійних судових палат (у цивільних, господарських, адміністративних і кримінальних справах), а отже, потребує створення спеціальної інституції для подолання різного застосування норм права у власній практиці.

7. Не заперечуючи проти принципів спеціалізації, територіальності і інстанційності, їх практична реалізація у законопроектах видається недосконалою. Є хибною пропозиція збудувати в Україні чьотириланкову (чотириінстанційну) систему судів, які виконують процесуальні функції першої інстанції, апеляції, касації та повторної касації («перегляд справ за винятковими обставинами»), яка є невідомою теорії процесуального права, оскільки така система не відповідає уявленню про справедливий суд, який панує у демократичних країнах. Визначальним тут є процесуальне розуміння ролі Верховного Суду при тому, що вищі суди, в тому числі Вищий цивільний і кримінальний суд (як єдиний суд, який може бути утворений) є саме касаційними судами. Доктринально (хоч і з викривленнями) Україна перейняла тут німецьку судоустрійну школу. Проте Європейська доктрина судоустрою переважно ґрунтується на досвіді Франції з Єдиним Касаційним Судом (виняток — Державна Рада Франції, як суд касаційної інстанції в адміністративних справах).

Про інстанційність

8. Ланки судової системи (судові інституції відповідних рівнів) мають забезпечувати певні процесуальні функції суду, причому судовий процес у цьому питанні є першоджерелом, яке впливає на визначення судоустрою.

9. Будь-яка справа має вирішуватися не більш як у двох судових інстанціях. **Як виключення допускається перегляд справи в інтересах закону для забезпечення однакового його тлумачення і застосування.** Саме виходячи із цих положень і будується судоустрій більшості розвинутих країн світу.

10. Інстанційна система організації судів має забезпечити виконання **двох функцій:** по-перше, уникнення судових помилок за рахунок повторного перегляду справи за скаргою незадоволеної сторони як з питань фактів, так і з питань юридичної кваліфікації, по-друге — забезпечення однаковості судової практики та однакового розуміння закону.

11. Повторний перегляд справи за скаргою незадоволеної сторони як з питань фактів, так і з питань юридичної кваліфікації має забезпечуватися її **апеляційним переглядом** в судовій **апеляційній** інстанції. З тим, щоб забезпечити авторитетність апеляційного перегляду, суд, який його здійснює, має бути вищим за своїм службовим становищем, а справа має розглядатися колегіальним складом суду, до того ж їх кількість має бути більшою, ніж кількість суддів, які розглядали справу у першій інстанції.

12. Відсутність однаковості у судовій практиці руйнує єдність державного правопорядку, послабляє силу закону та підриває принцип рівності усіх перед законом. Отже, у судовій системі необхідно запровадити таку інституцію, яка б була вищою над усіма судами і мала б на меті забезпечувати однакове тлумачення і застосування закону.

13. Апеляційний перегляд не може забезпечити єдності у тлумаченні та застосуванні закону, оскільки компетенція апеляційного суду обмежується межами апеляційного округу, а у державі одночасно здійснюють правосуддя декілька апеляційних судів, створюючи при цьому судову практику на підставі власних переконань.

Про касаційні інстанції

14. Єдність у тлумаченні і застосуванні закону має забезпечуватися шляхом **касаційного перегляду** справи судом **касаційної** інстанції. Виходячи із завдання касаційної інстанції — здійснювати перегляд справи в інтересах закону, **інституційно касаційна інстанція має бути єдиною.** Декілька інституцій, які вважаються касаційними судами, велика кількість судових складів, що здійснюють касаційний перегляд справ, ігнорування правил про кількісний склад суддів, які здійснюють касаційний перегляд, об'єктивно не можуть забезпечити єдності у судовій практиці та послабляють силу закону.

15. Стосовно організації касаційної інстанції відомим є вислів: **що менше судових властей, то більше єдності в їх діях; що більше єдності в їх діях, то рідше порушується святість закону. Тому зайві судові власті шкідливі для правосуддя.** Збільшення кількості судових інстанцій є недоцільним, оскільки за рахунок оскаржень надається можливість затягувати і заплутувати судові процеси, роблячи їх нескінченними. Все це не тільки не сприяє, а, навпаки, шкодить правосуддю, порушує принцип правової визначеності як один із проявів верховенства права.

16. Твердження про те, що з причин неякісного здійснення правосуддя на рівні судів першої та апеляційної інстанції (у спеціалізованих судах — ще й касаційної інстанції) **усі справи мають бути переглянуті Верховним Судом України, є не тільки хибним, а й шкідливим для правової системи держави.** По-перше, це підриває авторитет нижчих судових інстанцій і фактично робить їх існування нікчемним, по-друге, касаційні суди, і зокрема Верховний Суд, не виконують свого основного завдання — забезпечення однаковості у тлумаченні і застосуванні закону, оскільки захлинається у лавині справ.

17. Касаційна інстанція процесуально має завершувати правосуддя і бути єдиною в організаційному плані, тобто здатною розглядати будь-яку справу єдиним судовим складом. Видається, що припустимим є існування «малих» складів суду касаційної інстанції, які можуть за спрощеною процедурою розглядати справи, якщо суд вже висловлювався з аналогічних питань і немає потреби у перегляді судової практики. Приклад: організація Європейського суду з прав людини.

18. Рішення суду касаційної інстанції не мають бути обов'язковими для нижчестоящих судів як нормативний припис, але повинні бути правовим взірцем і дійсно містити однозначні і чіткі правові позиції з питань тлумачення і застосування закону. Дискутивність доктрини обов'язковості полягає у тому, що, з одного боку, це унеможливить

Головною метою реформи є створення науково обґрунтованої системи правосуддя в Україні

розвиток судової практики, призведе до порушення принципів незалежності стосовно суддів нижчестоящих судів та їх обов'язку вирішувати справи на підставі власних переконань і розуміння закону. З іншого боку, якщо припустити, що позиція суду касаційної інстанції набуває обов'язковості не у конкретній справі, а абстрактно, це прирівнює таке рішення до закону, а якщо так, — до порушення принципу поділу влади і перебирання касаційним судом функцій законодавчої влади.

19. Окремим завданням судової реформи є забезпечення зміни процедури розгляду справ у касаційних судах, запровадження процедури допуску до судового розгляду з тим, щоб касаційному перегляду підлягала лише та справа, рішення у якій має принципове значення для закону і має забезпечувати його однакове тлумачення і застосування. Іншими словами, йдеться про запровадження дієвих процесуальних фільтрів з тим, щоб суд касаційної інстанції був здатний забезпечити належне і якісне виконання своїх функцій. Крім того, необхідно запроваджувати спрощені процедури касаційного перегляду у справах, де будуть встановлені підстави для скасування судових рішень, за умови, що правові позиції з аналогічних справ вже висловлювалися судом касаційної інстанції («великим складом»).

20. Зважаючи на те, що у касаційному суді, як правило, відбуватиметься вирішення питань «чистого права» (без встановлення фактів), рівень підготовки касаційних скарг і забезпечення судового процесу мають бути висококваліфікованими. Тож пропонується, що подання скарг і представництво має відбуватися через професійних повірених (адвокатів, юридичних консультантів тощо).

Про суд системи судів першої інстанції

21. Попри те, що реформа судів першої інстанції має стати наріжним каменем судової реформи, законопроекти обмежуються лише поділом судів першої інстанції на дільничні (міські, районні, міськрайонні) та окружні. При цьому йдеться про створення ще одного виду місцевих судів — окружних кримінальних.

22. Практика свідчить, що суттєва перевантаженість суддів зазвичай має місце саме в судах першої та касаційній інстанції. Одним із чинників, який обумовлює надмірну навантаженість на суддів першої інстанції, є нераціональна побудова їх системи.

23. У зв'язку з цим необхідно розширити підсудність справ, що мали б розглядатися дільничними судами за рахунок дрібних господарських справ (наприклад, вартістю до трьох тисяч гривень), а також справ адміністративної юстиції (притягнення до адміністративної відповідальності, прості категорії виборчих спорів тощо), одночасно передавши повноваження про накладання штрафів за порушення правил дорожнього руху до відання відповідних служб та інспекцій.

Більш складні категорії справ по першій інстанції мають розглядатися окружними судами за звичайною судовою процедурою.

24. Тож ланка судів першої інстанції має бути дворівневою: суди «малих справ», тобто звичайні районні (дільничні) суди та окружні (спеціалізовані) суди.

25. Щодо кількості суддів першої інстанції, то вона має визначатися виходячи із статистичних даних про кількість справ, що розглядаються у судах першої інстанції за останній рік, категорію справ та середньозваженого строку, необхідного для розгляду певної категорії справ, кількість населення, що мешкає на відповідній території та інших показників з тим, щоб забезпечити таке навантаження на суддю, яке б забезпечувало справедливе і якісне судочинство.

26. Додаткової дискусії заслуговує думка про доцільність існування окремих спеціалізованих апеляційних судів, які, як правило, розташовуються в обласних центрах з урахуванням їх незначної завантаженості та чисельності. Тож може бути продуктивною ідея їх об'єднання в єдиний апеляційний (обласний) суд з утворенням відповідних палат (цивільної, кримінальної, адміністративної, господарської). Керівники палат, за посадою, могли б бути заступниками голови такого єдиного апеляційного суду.

В основу процесуальної організації такого суду за вищеназваних умов буде покладений принцип спеціалізації суддів.

Про Конституційний Суд України

27. Пропонується не змінювати чинне законодавче регулювання діяльності Конституційного Суду у зв'язку із проведенням судової реформи, проте, водночас виключити із процесуальних кодексів будь-які обмеження щодо застосування загальними судами норм Конституції України як норм прямої дії.

Інші питання судоустрою

28. Невід'ємною складовою правосуддя є суміжні інститути прокуратури, адвокатури, судових виконавців, присяжних, перекладачів та судових розсильних, які, хоча і не належать до судової влади, але мають існувати при суді. Зрозуміло, що детальна регламентація діяльності прокурора, адвокатів та судових виконавців має регулюватися у спеціальних законодавчих актах, однак, положення цих законів мають кореспондуватися із загальними постулатами, закладеними законом про судовий устрій, які, на жаль, не знайшли свого відображення у законопроекті.

29. Крім того, законопроекти містять суттєві прогалини щодо регламентації статусу і діяльності канцелярії суду, секретарів судового засідання та помічників судді. Тим часом встановлюється, що організаційне забезпечення роботи суду здійснюється його апаратом. При цьому керівників апарату судів та їх заступників, окрім вищих спеціалізованих та Верховного Суду України, призначає начальник відповідного територіального управління Державної судової адміністрації України. Працівники апарату судів також призначаються начальником відповідного територіального управління Державної судової адміністрації України.

30. Проте відсутність у судді права самостійно підбирати собі секретаря судового засідання, помічника та оцінювати якість їхньої роботи є одним із чинників, який негативно впливає на рівень незалежності суддів. Отже, відповідні положення законопроектів мають бути відкорельованими.

СТАТУС ПРОФЕСІЙНИХ СУДДІВ

Про кваліфікаційні класи та кваліфікаційні атестації

31. Законопроекти, передбачаючи зміни у статусі суддів, намагаються досягти єдиного статусу професійного судді незалежно від місця суду в системі судів чи адміністративної посади, яку суддя обіймає у суді. Це, безумовно, є позитивним кроком, який заслуговує на підтримку. Поряд з цим, низка норм законопроекту не тільки не відповідає проголошеній ідеї єдиного статусу професійного судді, а й створює загрозу для існування незалежності суддів.

32. Одним із перших таких важелів, який посягає на єдиний статус судді в державі, підриває авторитет судової влади, створює загрозу незалежності суддів, є не тільки збереження, а й удосконалення існуючої системи кваліфікаційних класів суддів та кваліфікаційної атестації. Адже інститут кваліфікаційних класів і кваліфікаційної атестації, який є неодмінною умовою кар'єри звичайного державного службовця, абсолютно неприйнятний для суддів, так само, як і він не є прийнятним для народних депутатів чи президента. Не може бути правосуддя п'ятого, першого чи навіть вищого ґатунку, оскільки суд має бути лише справедливим і неупередженим. Як можна пояснити, чому один позов має розглядати суддя п'ятого класу, а інший — суддя другого? Чи можна на законодавчому рівні стосовно правосуддя припускати, що одне рішення чи вирок буде більш кваліфікованим, ніж інше?

33. Судова влада повинна бути компетентною. Компетентність проявляється у високому професіоналізмі суддів, глибокому знанні ними законів, беззастережному дотриманні норм професійної етики, вмінні правильно розібратися в тій чи тій, іноді достатньо складній і заплутаній життєвій ситуації. Все це, певна річ, обумовлюється і великим життєвим досвідом, набутим ще до прийняття на себе обов'язків судді, і наявністю вищої юридичної освіти, і досвідом практичної роботи, пов'язаної з відправленням правосуддя тощо. Люди, чиї долі вирішує суддя, чиї права та інтереси залежать від його рішення, мають право вимагати правосуддя лише «високої якості». Таким чином, кожен суддя повинен бути професіоналом вищого класу, відповідно і статус суддів повинен бути єдиним.

34. Видається хибною пропозиція — запровадити систему, відповідно до якої судді з огляду на їх кваліфікацію поділяються на шість кваліфікаційних класів залежно від займаної посади, судової інстанції, досвіду роботи та інших обставин. Матеріальне забезпечення судді, розмір суддівської винагороди, зокрема, залежить від кваліфікаційного класу. Запровадження доплат за кваліфікаційні класи призведе до нерівності в оплаті праці судді. Кваліфікаційний клас судді впливає на оцінку його професіоналізму і навіть є його визначальною ознакою. Пониження та позбавлення кваліфікаційного класу згідно з законопроектом є одним із видів дисциплінарного стягнення. Пониження чи позбавлення кваліфікаційного класу може перешкоджати судді відправляти правосуддя у відповідній судовій інстанції всупереч встановленому порядку призначення і звільнення суддів на посади. Отже, пропозиція щодо запровадження (збереження) кваліфікаційних класів створює загрозу для незалежності суддів, оскільки такий порядок надасть тим органам, які матимуть вплив на процес присвоєння судді кваліфікаційного класу, адміністративний важіль впливу на суддів.

35. Такий порядок не тільки не сприяє охороні авторитету суддів, а й підриває авторитет судової влади, довіру до судів «нижчих» кваліфікаційних класів чи тих, які роками відправляють правосуддя у нижчих судових інстанціях і, як правило, є найбільш кваліфікованими.

ДОБІР І КВАЛІФІКАЦІЯ СУДДІВ

36. Законопроекти передбачають встановлення у законі виключного переліку вимог до кандидатів на посаду судді, а також законом пропонується визначити порядок зайняття посади професійного судді, який має бути прозорим і гарантувати забезпечення судових органів висококваліфікованими кадрами. У зв'язку з цим документами передбачено запровадження спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді в Національній школі суддів України.

37. Проте пропонується запровадити такий порядок добору кандидатів на посаду судді, відповідно до якого особа, яка попередньо не пройшла навчання в Національній школі суддів України, не має права навіть подати документи до Вищої кваліфікаційної комісії для складання кваліфікаційного іспиту, участі у випробуванні, а тим більше — для призначення на посаду судді.

38. Відтак на посаду судді може бути рекомендований громадянин України, який має не просто вищу юридичну освіту, а освіту, отриману а Національній школі суддів України. Вступ до Національної школи суддів України має відбуватися на конкурсній основі, а конкурс — проводитися державною екзаменаційною комісією, склад якої затверджується Вищою кваліфікаційною комісією суддів України за поданням Національної школи суддів України.

39. За таких обставин встановлення будь-якої прозорої процедури добору кандидатів на посаду судді Вищою кваліфікаційною комісією суддів України позбавлено сенсу, оскільки всі кандидати вже пройшли попередній відбір у Національній школі суддів України за процедурою, визначеною на рівні локального правового акта — Положення про вступ до Національної школи суддів України, яке затверджується Вищою кваліфікаційною комісією суддів України за поданням Національної школи суддів України. Отже, це може утворити непрозору, латентну схему відбору кандидатів на посаду судді, яка не відповідає уявленням про справедливе судочинство в демократичному світі.

40. Поруч з наведеним необхідно зазначити, що короткотермінова підготовка суддів вже після їх призначення на посаду до настання моменту фактичного виконання особою обов'язків суддів заслуговувала б на підтримку.

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДДІВ

(підстави для дисциплінарної відповідальності)

41. У проекті Закону «Про статус суддів» (реєстр. №2835) наводиться 13 підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності. Намагання авторів законопроекту визначити в законі виключний перелік фактів правопорушень, з якими пов'язується можливість притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, безумовно, є позитивним зрушенням, яке в загальному підході відповідає вимогам щодо справедливого суду. Проте перелік підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності та їх формулювання є достатньо дискусійними.

42. Перелік підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності необхідно переглянути з метою відокремлення фактів систематичного чи грубого порушення правил суддівської етики від проступків, що призводять до дисциплінарних стягнень. Важливо розрізняти етичні принципи та питання дисципліни. Наведене розмежування має визначати форму дисциплінарного провадження та види відповідальності, що їх застосовують до порушників: заходи дисциплінарного впливу або дисциплінарні стягнення. Дисциплінарному провадженню має підлягати лише серйозне порушення, а не факти поведінки судді, які, хоча і не відповідають нормам суддівської професійної етики, але за своєю суттю є незначними. Проступки, які можуть розглядатися як порушення дисципліни (наприклад, відмова від виконання доручення голови суду, головуючого у складі суду або голови колегії тощо), не повинні виступати підставою для застосування заходів дисциплінарної відповідальності, оскільки цим може здійснюватися вплив на незалежність судді.

43. Підстави, з яких суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності, що наведені у законопроекті, мають бути переглянуті з огляду на їх систематизацію, усунення прогалин та недоліків у юридичній техніці. Наприклад, недоліками формулювання такої підстави, як «свідоме порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя або явно некваліфіковане вирішення справи», є те, що вона пов'язується з такими категоріями, як «свідоме», порушення лише «норм процесуального права», «некваліфіковане вирішення». Застереження про свідомість обумовлює необхідність доведення наміру особи, застереження про «порушення норм процесуального права» обмежує склад правопорушення лише порушенням процесуальних норм і не поширюється на матеріальні. Термін «некваліфіковане вирішення» є неправовою категорією і не може застосовуватися до оцінки судових рішень чи дій судді. «Некваліфікованому рішенню» має протиставлятися протилежне явище — «кваліфіковане вирішення», якого має дотримуватися суддя. Ні те ні інше не мають ознак, передбачених законом, а тому реалізація цього припису або буде неможливою, або супроводжуватиметься певним свавіллям. Вирішенням проблеми могло б бути, наприклад, таке формулювання підстави, як «грубе порушення суддею закону при розгляді справи».

44. Окрім недоліків у формулюванні підстав, у законопроекті є явні прогалини. Так, серед підстав, з яких суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності, відсутні:

- порушення обов'язку неупередженого розгляду справи (маються на увазі випадки, коли суддя зобов'язаний заявити про самовідвід);
- несумісна з посадою судді діяльність;
- розголошення таємниці наради суддів або професійної таємниці (натомість у законопроекті йдеться про розголошення суддею таємниці, яка стала йому відомою при розгляді справи у закритому судовому засіданні, або конфіденційної інформації про конкретну особу);
- корупційне правопорушення або використання службового становища на шкоду правосуддю або всупереч службовим інтересам (натомість у законопроекті зазначено про використання своєї посади для здобуття особистих вигод, що не передбачені статусом судді, про одержання подарунків від учасників процесу або зв'язаних з ними осіб, про неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майновий стан, подання неправдивих відомостей у декларації про майновий стан або приховування доходів, майна чи інших відомостей, які підлягають декларуванню);
- невиконання або неналежне виконання обов'язків судді;
- вчинення діяння, що є недостойним судді, або що принижує авторитет суду, або що спричиняє шкоду довірі до суду (натомість у законопроекті зазначено про вчинення аморального проступку в суді або поза судом);
- перешкоджання діяльності органу або особи, які наділені дисциплінарними повноваженнями, або неповага до них.

45. Виходячи із того, що притягнення судді до дисциплінарної відповідальності має наставати лише в разі вчинення суттєвого проступку, негативної оцінки заслуговує така підстава, як ухилення від обов'язкової підготовки у Національній школі суддів України. Отримання необхідної освіти, професійної підготовки, оцінка кваліфікації повинні розглядатися як умова призначення особи на посаду судді. Правова система має виключати можливість призначення суддями осіб з недостатньою кваліфікацією. Особа, яка стає суддею, має відповідати усім вимогам, які пред'являються до судді, а тому повинна отримати повну юридичну освіту, належну професійну підготовку і підтвердити свою кваліфікацію до вступу на посаду. В зв'язку з цим професійна підготовка є правом особи, а тому не може розглядатися як дисциплінарний проступок. Примушення до проходження обов'язкової підготовки в Національній школі суддів де-факто прирівнює освіту до міри покарання, принижує авторитет Національної школи суддів України як учбового закладу, з чим погодитися неможливо.

46. Негативної оцінки заслуговує така підстава, як систематичне ігнорування позиції судів вищого рівня щодо застосування норм права при вирішенні справ. Забезпечення однакового застосування закону є завданням суду касаційної інстанції. Така ціль досягається не шляхом імперативного припису нижчестоящим судам займати таку правову позицію, яку обрали для себе судді касаційного суду, а через інстанційний перегляд справи і, головне, завдяки тому, що рішення касаційного суду для нижчестоящих судів мають бути взірцем і прикладом. Вище вже наводилась аргументація з цього питання. Зробити обов'язковими роз'яснення чи правові позиції вищестоящого суду для нижчестоящих значило б надати цим роз'ясненням силу закону і привласнити цими судовими інстанціями законодавчу владу. Такий підхід негативно впливатиме на авторитет нижчестоящих судів, гальмуватиме розвиток правової системи, оскільки право розвивається саме завдяки різній судовій практиці, яку має узагальнювати касаційний суд, а також призведе до того, що будь-яка зміна у поглядах касаційної інстанції означала б прийняття нового закону. А якщо суддя систематично ігнорує позицію суду вищого рівня, можливо, що притягнення до дисциплінарної відповідальність має відбуватися з інших підстав, наприклад, грубого порушення суддею закону при розгляді справи.

47. Видається неприпустимим запровадження в правову систему України положення про відповідальність судді у випадку неодноразового скасування чи зміни його рішень вищестоящим судом. Подібна пропозиція безпосередньо торкається суті конституційного принципу незалежності судді, оскільки ставить суддю в пряму залежність від вищестоящого суду, з одного боку, та голови суду, з — другого. Відроджує радянський підхід до організації правосуддя, а також застарілої моделі судової системи, відповідно до якої суд другої чи третьої інстанції виступає оцінювачем рішень суду першої інстанції.

ВИДИ ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ

48. Як види дисциплінарних стягнень Концепцією поруч з існуючими стягненнями запропоновано запровадити таке стягнення, як підтвердження кваліфікаційного класу. Відповідно до цього положення, в законопроекті №2835 «Про статус суддів» як види дисциплінарних стягнень встановлені такі: догана, пониження

(Закінчення на 10-й стор.).

Удосконалення правосуддя: засади реформування

(Початок на 8—9-й стор.).

кваліфікаційного класу, позбавлення кваліфікаційного класу. Як «спосіб відбуття покарання» суддя, до якого буде застосовано стягнення у вигляді позбавлення чи пониження кваліфікаційного класу, має пройти підвищення кваліфікації у Національній школі суддів України і скласти кваліфікаційний іспит (тобто підтвердити кваліфікацію). Очевидно, що, на думку розробників законопроекту, підвищення кваліфікації у Національній школі суддів є такими собі «виправними роботами», з чим не можна погодитись.

49. Про негативний вплив на незалежність суддів завдяки існуванню кваліфікаційних класів вже йшлося раніше. Також очевидним є те, що питання кваліфікації і дисципліни не є тотожними. Якщо за замислом авторів законопроекту дисциплінарне стягнення у вигляді пониження кваліфікаційного класу мало б призвести до погіршення фінансового стану судді (адже, відповідно до законопроекту, на розмір грошового забезпечення судді суттєво впливає кваліфікаційний клас), то необхідно було б відверто назвати це явище грошовим стягненням (штрафом) з тим, щоб у цьому питанні була правова визначеність.

50. З урахуванням наведеного вище стосовно поділу дисциплінарної відповідальності на дисциплінарні стягнення та заходи дисциплінарного впливу можна було б запровадити такі види дисциплінарних стягнень: зауваження, догана, сувора догана, звільнення судді з посади. Заходами дисциплінарного впливу могли б бути: звернення до судді з рекомендаційним листом (із зазначенням про необхідність дотримуватися відповідних правил чи усунути недоліки); звільнення з посади голови суду, першого заступника або заступника, голови судової колегії або палати.

51. Виходячи із принципу, що правом звільняти суддю має бути наділений лише той, хто його призначив, такий вид стягнення, як звільнення судді з посади, має застосовуватися шляхом внесення дисциплінарним органом відповідного подання до Президента України або Верховної Ради України.

ДИСЦИПЛІНАРНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

52. Позитивним кроком у врегулюванні дисциплінарної відповідальності суддів є те, що дисциплінарні повноваження виключено з компетенції кваліфікаційних комісій (питання дисципліни не пов'язані з кваліфікацією). Відповідно до проекту закону «Про судоустрій України» №2834 запропоновано утворити Дисциплінарну комісію суддів України у складі п'ятнадцяти осіб, яка на дві третини (дев'ять членів) складається із суддів України. Решта (шість членів комісії) призначаються — Президентом України (дві особи), Верховною Радою України (дві особи), Міністром юстиції України (одна особа) і з'їздом адвокатів України з числа адвокатів (одна особа).

53. Такий склад Дисциплінарної комісії суддів відповідає вимогам Європейській хартії суддів у частині здійснення дисциплінарного провадження стосовно суддів органом, у якому не менше двох третин його членів є суддями.

54. Положення статті 54 законопроекту «Про статус суддів», відповідно до якого пропонується запровадити різні дисциплінарні органи у відношенні до суддів залежно від їх «рангу» (суду, до якого вони належать), є дискримінаційними, порушують принцип єдиного статусу судді і рівності самих суддів перед законом і судом.

55. Норма проекту Закону «Про судовий устрій», відповідно до якої засідання Дисциплінарної комісії суддів України є повноважним, якщо в ньому бере участь не менше двох третин від загального складу комісії, може призвести до порушення вимог стосовно наявності двох третин суддів у складі дисциплінарного органу, якщо хоча б один із суддів на засідання комісії не з'явиться. Відтак норми законопроекту необхідно змінити, зазначивши, або що засідання комісії є повноважними лише у повному складі, або виключити із складу комісії осіб, які не є суддями. Остання пропозиція фактично дорівнює утворенню не дисциплінарної комісії, а дисциплінарного суду — достатньо ефективного інституту, перевіреного практикою іноземних держав і позитивно оціненого Європейським Судом з прав людини.

56. Дисциплінарний суд (комісія), у разі його запровадження, міг би вирішувати питання про:

- припинення повноважень діючих суддів, а також суддів, що перебувають у відставці з нереабілітуючих обставин;
- надання дозволу на порушення кримінальної справи стосовно суддів;
- обрання відносно судді як запобіжного заходу тримання під вартою;
- надання дозволу на проведення стосовно судді оперативно-розшукових заходів;
- притягнення судді до адміністративної відповідальності, яка пов'язана з позбавленням волі.

57. Особливо важливим є те, що в разі утворення Дисциплінарного суду у сферу дисциплінарної відповідальності запроваджують чіткі процесуальні правила, які утворюють безумовні гарантії для всіх учасників дисциплінарного провадження. Суддями такого суду можуть бути авторитетні судді як діючі, так і ті, що перебувають у відставці. Під час формування дисциплінарного суду необхідно було б дотримати принцип рівного представництва усіх підсистем судової влади і судових інстанцій.

58. Притягнення судді до дисциплінарної відповідальності є достатньо делікатним питанням, тому ця процедура має бути детально регламентована і наближена до судового провадження у кримінальних справах.

59. Незважаючи на те, що задекларовано: дисциплінарна процедура має наближатися до судової процедури, а розгляд справи повинен відбуватися на змагальних засадах, — у законопроектах майже відсутня регламентація дисциплінарного провадження, а ті уривкові норми, що мали б визначати підстави для притягнення до дисциплінарної відповідальності, види дисциплінарних стягнень, статус дисциплінарних комісій, порядок дисциплінарного провадження та порядок оскарження рішень дисциплінарних органів, не досить вдало розкидані по двох законопроектах.

60. В обох законопроектах є численні прогалини та системні помилки у таких питаннях, як:

- привід для порушення питання про дисциплінарне переслідування;
- особа (орган), що має право ініціювати питання про дисциплінарне переслідування;
- процедура попередньої оцінки наявності підстав для дисциплінарного переслідування;
- порядок порушення дисциплінарного переслідування та призначення інспектора для здійснення службового розслідування;
- результат службового розслідування;
- наслідки виявлення під час службового розслідування ознак злочину;
- заборона відсторонення судді від розгляду справи на час дисциплінарного провадження;
- процедура розгляду дисциплінарної справи;
- порядок призначення представника дисциплінарного обвинувачення;
- право судді, стосовно якого порушено дисциплінарне провадження, на захисника;
- порядок доказування тощо.

61. Проект Закону «Про статус суддів» (ч. 1 ст. 55) встановлює, що дисциплінарне провадження передбачає здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, відкриття дисциплінарної справи та її розгляд і прийняття рішення органом, що здійснює дисциплінарне провадження. Відповідно до законопроекту кожна особа, яка має відповідну інформацію, має право звернутися зі скаргою стосовно поведінки судді, наслідком якої може бути дисциплінарна відповідальність.

62. Незважаючи на те, що законопроектом не визначено, до якого органу належить подавати такі скарги, можна припустити, що таким органом є судовий інспектор. Законопроект не містить жодних норм, котрі визначали б, який саме судовий інспектор є компетентним з розгляду заяв про факти недобросовісної поведінки суддів, чи має він право здійснювати вивчення питання про наявність підстав для дисциплінарного переслідування попередньо, з якого моменту і в який спосіб судовий інспектор набуває повноважень з проведення перевірки. Отже, зі змісту законопроекту випливає, що будь-який судовий інспектор розпочинає перевірку за будь-якою заявою (окрім анонімної).

63. Відповідно до законопроекту за результатами перевірки судовий інспектор надсилає матеріали разом зі своїм вмотивованим висновком до Дисциплінарної комісії суддів України. Питання про порушення дисциплінарної справи вирішує колегія Дисциплінарної комісії суддів України у складі трьох осіб. Якщо колегія не прийняла рішення про порушення дисциплінарної справи, питання про це вирішує вже Дисциплінарна комісія суддів України на своєму засіданні.

64. Тож, незважаючи на те, що в статті 54 проекту закону «Про статус суддів» зазначено, що не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, зокрема ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав, і використання вказаного права як способу тиску на суддю у зв'язку зі здійсненням ним правосуддя, процедура, яку пропонується запровадити відповідно до проекту закону «Про статус суддів», робить цю гарантію ілюзорною, а механізм — ідеально пристосованим до чинення тиску на суддю, а не для дисциплінарної відповідальності.

65. Законодавча регламентація порядку розгляду дисциплінарної справи відповідно до проекту Закону «Про статус суддів» обмежується двома абзацами і полягає в тому, що справа розглядається на засіданні Дисциплінарної комісії суддів України, на яке запрошуються судовий інспектор, що здійснював перевірку, особа, за зверненням котрої порушено справу, суддя, проти якого порушено справу, а в разі необхідності й інші заінтересовані особи. Неприбуття запрошених осіб без поважних причин та неповідомлення ними про такі причини не перешкоджає розгляду справи. Розгляд дисциплінарної справи відбувається на засадах змагальності. На засіданні Дисциплінарної комісії суддів України заслуховуються повідомлення судового інспектора, який здійснював перевірку, про результати здійснення перевірки, пояснення судді, стосовно якого розглядається справа, та інших заінтересованих осіб. Можна припустити, що за замислом розробників законопроекту судовий інспектор також має виконувати функцію обвинувача. Це випливає з положень Концепції, відповідно до якої пропонувалося обов'язок доведення наявності підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності покласти на судових інспекторів, які здійснювали перевірку. Що стосується захисника судді, то йому жодної ролі в дисциплінарному провадженні не відведено.

66. Належним шляхом вирішення проблеми могло б бути визначення законом кола осіб і органів, які мають право ініціювати дисциплінарне провадження стосовно судді, а також здійснювати попередню оцінку наявності підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності. До таких осіб, наприклад, можуть належати Голова Верховного Суду України, Генеральний прокурор, Міністр юстиції, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Вища рада юстиції України, Голова Ради суддів України. Приводом для порушення питання про наявність підстав для дисциплінарної відповідальності судді має бути будь-яка інформація (скарга або заява, окрема ухвала, повідомлення органів дізнання, слідчого чи прокурора, інформація, що поширена засобами масової інформації, про вчинення суддею діяння, яке може вважатися дисциплінарним проступком). Наведені вище особи повинні здійснювати попередню оцінку наявності підстав для порушення питання про відкриття відносно судді дисциплінарного провадження. За наслідками попереднього розгляду заяви має прийматися рішення або про відмову у відкритті дисциплінарного провадження, або про направлення відповідного подання до органу, який має право порушувати дисциплінарне провадження.

67. Видається, що правом порушувати дисциплінарне провадження має бути наділений або голова Дисциплінарної комісії суддів України (дисциплінарного суду, якщо такий буде утворено), або колегія членів дисциплінарної комісії у складі трьох осіб, як це і запропоновано у законопроекті №2835. Голова дисциплінарної комісії або колегія мають вирішити питання про порушення дисциплінарного провадження, а також призначити відповідного судового інспектора (комісію) для здійснення службового розслідування обставин, які стали підставою для відкриття дисциплінарного провадження.

68. Судовий інспектор (комісія) повинні мати право доступу до будь-якої інформації у зв'язку зі здійсненням ним (нею) службового розслідування. Перешкоджання діяльності або неповага до судового інспектора (комісії) повинні розглядатися як самостійна підстава для дисциплінарної відповідальності.

69. У разі, якщо під час розслідування дисциплінарної справи, будуть з'ясовані факти, які вказують на скоєння суддею злочину, подальше розслідування дисциплінарної справи має бути призупинено, про обставини, які вказують на скоєння злочину, має бути повідомлено прокуратуру, котра має право поставити питання про притягнення судді до кримінальної відповідальності. Також, якщо розслідується факт грубого порушення суддею закону при розгляді справи, дисциплінарне провадження підлягає зупиненню до розгляду цієї справи судом вищестоящої інстанції.

70. Судовий інспектор (комісія) за наслідками службового розслідування мають скласти висновок про підтвердження або спростування фактів, пов'язаних із дисциплінарним проступком. Якщо дисциплінарне провадження порушено з підстав грубого порушення суддею закону при розгляді справи, висновок повинен містити правову оцінку порушення суддею закону.

71. Висновок надається голові Дисциплінарної комісії суддів, який за наслідками його розгляду вирішує питання або про відмову в притягненні судді до дисциплінарної відповідальності, або про притягнення його до дисциплінарної відповідальності, про що виносить постанову. У постанові про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності викладається суть дисциплінарного обвинувачення, що пред'являється судді. Цією ж постановою призначається обвинувач (можливо із числа осіб, які ініціювали питання про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, або суддя, який не працює у тому самому суді, де працює обвинувачений суддя, або досвідчений прокурор чи адвокат), який має підтримувати дисциплінарне обвинувачення. Копія постанови вручається судді, притягнутому до дисциплінарної відповідальності.

72. У разі, якщо за наслідками службового розслідування буде достовірно встановлено факт вчинення суддею дисциплінарного проступку, за який притягнення судді до дисциплінарної відповідальності буде визнано недоцільним, голова Дисциплінарної комісії суддів повинен мати право припинити порушене переслідування та звернутися до судді з рекомендаційним листом (із зазначенням про необхідність дотримуватися відповідних правил чи усунути недоліки). Зміст цього листа має бути конфіденційним.

73. Розгляд дисциплінарної справи має здійснювати Дисциплінарна комісія суддів (дисциплінарний суд, якщо такий буде утворено). Процедура розгляду дисциплінарної справи має наближатися до правил кримінального судочинства на засадах рівності процесуальних можливостей сторони обвинувачення і обвинуваченого (його захисника). Участь представників обвинувачення і захисту в засіданні дисциплінарної комісії має бути обов'язковою. Якщо суддя, який притягується до дисциплінарної відповідальності, ухиляється від участі в засіданні дисциплінарної комісії, дисциплінарна комісія повинна мати повноваження розглянути справу за його відсутності і за наслідками розгляду визнати його винним, покласти на нього дисциплінарну відповідальність і застосувати дисциплінарне стягнення.

74. Навряд чи можна погодитися з пропозицією, викладеною у статті 61 проекту закону «Про судоустрій України», відповідно до якої засідання Дисциплінарної комісії суддів України проводяться відкрито і гласно, крім випадків, коли Комісія приймає інше рішення. Адже дисциплінарна відповідальність судді є досить делікатним питанням, яке впливає на авторитет суду, може використовуватися для вчинення тиску на суддю з боку заінтересованих осіб тощо. Зважаючи на те, що питання полягає у довірі суспільства до суду, публічний інтерес у такому випадку, на відміну від звичайного судового процесу, полягає в тому, щоб дисциплінарне провадження було закритим. Відкритим воно має бути лише тоді, коли суддя, стосовно якого розглядається дисциплінарна справа, заявить клопотання про відкритий розгляд (наприклад, з метою привернення уваги суспільства до фактів чинення на суддю тиску з боку посадових осіб судової влади і у такий спосіб відстоювання своєї незалежності). Рішення дисциплінарних органів також не повинно оприлюднюватися як таке, що шкодить авторитетові суду, за виключенням рішень про позбавлення судді повноважень. Останні рішення мають оприлюднюватися, оскільки, як видається, це сприятиме підвищенню авторитету суду та матиме виховний вплив, а також доводитиме суспільству здатність судової системи до самоочищення.

Микола ОНІЩУК,
заслужений юрист України,
народний депутат України,
перший заступник голови
Комітету Верховної Ради України
з питань правосуддя.

Закон «Про попередження насильства в сім'ї» потребує негайного вдосконалення

15 листопада 2001 року Верховна Рада України прийняла перший на теренах СНД Закон «Про попередження насильства в сім'ї», чим визнала і наявність цього явища в суспільстві, і готовність протистояти йому. Але робота правоохоронних органів з попередження насильства в сім'ї, соціальних служб, неурядових організацій, науковців виявила необхідність вдосконалення закону. Тому 14 листопада 2006 року у Верховній Раді України зареєстровано законопроект № 2539 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо вдосконалення законодавства України щодо протидії насильству в сім'ї)», внесений народними депутатами різних фракцій, який передбачає зміни до Кодексу України про адміністративні порушення та Закону України «Про попередження насильства в сім'ї». 22 лютого 2007 року Верховна Рада України прийняла його в першому читанні. Під час підготовки законопроекту до другого читання точилися гарячі дискусії стосовно пропонованих змін, виникли додаткові питання, що є свідченням актуальності запропонованих змін та необхідності вдосконалення законодавства у сфері протидії насильству в сім'ї.

Одним з напрямів розвитку цивілізованої правової держави є захист та забезпечення прав людини і громадянина. Насильство в сім'ї є одним з проявів порушення прав і законних інтересів людини та громадянина. В 2001-му Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» та Закон України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за вчинення насильства в сім'ї або невиконання захисного припису». Про гострість проблеми насильства в сім'ї свідчить і державна статистика, і дані громадських організацій. Так, за даними МВС України за 2006 рік, на профілактичному обліку перебувало 85 744 особи, які вчинили насильство в сім'ї. У 2006 році взято на облік майже 65 тисяч осіб. З яких за фізичне насильство — 30 тисяч осіб, психологічне — близько 17 тисяч осіб, економічне — майже 2 тисячі осіб. Винесено: попереджень — 66 тисяч, захисних приписів — близько 5 тисяч. Водночас у 2006-му майже на 20 відсотків зменшилася кількість умисних убивств та тяжких ушкоджень, скоєних у сім'ї, і їх питома вага зменшилася з 21 відсотка до 17. Фізичне та психологічне насильство є найпоширенішими видами насильства, на які припадає 95 відсотків випадків.

Проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо вдосконалення законодавства України щодо протидії насильству в сім'ї)» містить зміни, більшість з яких назріла вже давно: це й відмова від такої санкції, як штраф, яка наказує не тільки насильника, а й всю родину (стаття 173-2 Кодексу України про адміністративні порушення); вилучення статті 11 «Офіційне попередження про неприпустимість віктимної поведінки щодо насильства в сім'ї» із Закону України «Про попередження насильства в сім'ї»; введення адміністративного арешту як санкції припинення насильства. Так, накладанням санкції у вигляді адміністративного арешту відбувається вилучення насильника з сім'ї, а не жертви. Отож не жертва вилучається з сім'ї, а правопорушник.

Що стосується систематичної віктимної поведінки в сім'ї (три і більше разів), про яку йдеться в статті 11, при з'ясуванні ситуації насильства в сім'ї, якщо жертва насильства в сім'ї обвинувачується у віктимному поводженні, слід визначати, наскільки ймовірна вона схильна до провокуючих насильство дій. На місці виникнення спалаху насильства працівникові міліції важко зробити висновок про свідому, активно-провокуючу віктимну поведінку. Кваліфікований висновок про наявність у жертви насильства активно-провокуючої віктимної поведінки може бути зроблений лише фахівцем-психологом, що на практиці фактично неможливо. Тому термін «віктимна поведінка» та статтю 11 пропонується виключити із Закону України «Про попередження насильства в сім'ї».

Вважаємо, що прийняття запропонованих законопроектом змін до статей 262 («Органи (посадові особи), правомочні здійснювати адміністративне затримання»), 263 («Строки адміністративного затримання») Кодексу України про адміністративні правопорушення (включення таких видів адміністративних правопорушень, як «вчинення насильства в сім'ї або невиконання захисного припису» до переліку підстав адміністративного затримання), позитивно вплине на стан профілактики правопорушень, що вчиняються в сімейному середовищі, сприятиме створенню дієвого механізму забезпечення правових гарантій з охорони прав і законних інтересів членів сім'ї, стосовно яких здійснюються заходи з попередження насильства в сім'ї.

Є в законопроекті й певні правові новели. Головна —спроба включити в систему попередження насильства в сім'ї не тільки потерпілих осіб, а й осіб, які вчинили насильство в сім'ї. Для цього вводяться поняття «корекційні програми», «корекційна робота» та описується їх зміст. Так, «корекційна робота» визначається як робота з особою, яка вчинила насильство в сім'ї, з метою зміни поведінки та формування ненасильницької моделі поведінки. «Корекційна програма» — це програма, спрямована на формування цінностей та ненасильницької моделі поведінки в сім'ї особи, яка вчинила насильство в сім'ї.

В Україні є декілька спеціалізованих установ для жертв насильства в сім'ї, якими є кризові центри та центри медико-соціальної реабілітації. Серед них створені 2005—2006 років перші шість притулків для жертв насильства в сім'ї, 18 кризових центрів, 24 центри соціально-психологічної допомоги, а також служби медико-соціальної реабілітації. Але в них проводиться робота виключно з особами, які постраждали від насильства в сім'ї. І немає жодної установи, де проводилася б робота з особою, яка вчинила насильство в сім'ї з метою зміни її поведінки та формування ненасильницької моделі поведінки.

Для здійснення корекційних програм пропонується переорієнтувати роботу кризових центрів з роботи лише з потерпілими від насильства в сім'ї на роботу з сім'ями загалом та з особами, які вчиняють насильство в сім'ї, що також відображено в запропонованому законопроекті. Відповідальність за здійснення цієї роботи покладається на Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту та його структурні підрозділи на місцях, які визнані уповноваженими органами державної влади у сфері попередження насильства в сім'ї.

Дискусійною може стати введена в законопроекті додаткова санкція для осіб, які вчиняють насильство в сім'ї, така як зобов'язання проходження курсу лікування від алкоголізму (статті 24 та 32 Кодексу України про адміністративні порушення). Але законодавці пішли на такий крок, оскільки в абсолютній більшості випадків насильство здійснюється в стані алкогольного сп'яніння. Про необхідність врегулювання цієї проблеми свідчать зустрічі і робота з потерпілими від насильства в сім'ї, які проводять соціальні працівники. А також і дані органів внутрішніх справ, і численні телефонні дзвінки, які консультанти центру «Ла Страда-Україна» отримують на загальнонаціональну «гарячу лінію» з попередження насильства (8-800-500-33-50), яка є безоплатною для телефонуючих з усієї території України. До речі, за рік роботи «гарячої лінії» на неї надійшло близько 700 звернень з питань насильства в сім'ї, насильства над дітьми, з проблем алкогольно- та наркозалежних громадян, які скоюють насильство в сім'ї, а також інших питань.

10 березня, перед підготовкою законопроекту про внесення змін до Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» відбулися робочі зустрічі та дискусії на Чернігівській землі, в центрі медико-психологічної реабілітації для жертв насильства в сім'ї, в центрі соціально-психологічної допомоги, який відкрито в 2006 році обласною державною адміністрацією спільно з громадськими організаціями. Під час зустрічей обговорювалися питання складнощів у впровадженні в життя Закону України «Про попередження насильства в сім'ї», проблеми в наданні допомоги таким сім'ям.

Порушували питання про актуальність внесення змін до Закону України «Про психіатричну допомогу», особливо в частині обов'язкового лікування від алкогольної та наркотичної залежності осіб, які скоюють насильство в сім'ї, необхідності законодавчого врегулювання цього питання.

А також розглядали питання необхідності фінансування процесу створення притулків для потерпілих від домашнього насильства, а також інших осіб, які перебувають у кризовому стані (або опинилися в складних життєвих ситуаціях) з державного бюджету України шляхом виділення цільових субвенцій з державного бюджету на створення таких установ. Після процесу створення та організації роботи такі установи мають передаватися на утримання місцевих бюджетів.

У центрі медико-психологічної допомоги жертвам насильства в сім'ї відбулася зустріч із відвідувачкою центру, яка є жертвою домашнього насильства. Від свого імені, імені інших жінок, які потерпають від насильства в сім'ї, вона передала пропозиції для врахування у подальшій законотворчій роботі. Серед них є такі: «Є абсурдною необхідність триразового звернення до органів внутрішніх справ, перед тим як кривдника буде заарештовано, оскільки летальним може бути будь-який випадок; міліція не бажає вйіжджати на сімейні конфлікти, навіть якщо чоловік та жінка не перебувають у шлюбі, є розлученими, але проживають в одній квартирі; недоцільною є відміна примусового лікування від алкоголізму та наркозалежності; необхідно вирішувати проблему обов'язкового працевлаштування усіх осіб, які скоюють насильства в сім'ї, але не працюють; потрібно позбавляти права насильників на житло за асоціальну поведінку». Схожі пропозиції надходять і у зверненнях громадян, що свідчить про те, що за всієї складності вирішення цих питань потрібно шукати шляхи їх законодавчого врегулювання.

З'ясувалося, що відповідно до Типового положення про центри соціально-психологічної допомоги, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України, в таких центрах може надаватися допомога лише особам у віці до 35 років, що суперечить Закону України «Про попередження насильства в сім'ї», Конституції України, принципам захисту прав людини. Отже, вдосконалення потребує не лише Закон «Про попередження насильства в сім'ї», а й ціла низка інших законів та нормативно-правових документів.

Запропонованих змін чекає суспільство, працівники соціальних служб, громадських організацій, правоохоронних органів для більш ефективного попередження насильства в сім'ї, якісного реагування органів внутрішніх справ на цей вид правопорушення, організацій допомоги та реабілітації потерпілих.

Катерина ЛЕВЧЕНКО,
народний депутат України,
президент Міжнародного правозахисного центру «Ла Страда-Україна»,
доктор юридичних наук.

Як наші юні «дипломати толерантності» побували в Ізраїлі

Нещодавно 30 українських дітей гостювали в Ізраїлі цілий тиждень. Вони стали учасниками гуманітарної програми «Дипломатія толерантності», організованої Міжнародним центром толерантності (МЦТ). Це візит у відповідь української сторони на двотижневе перебування в нашій країні 70 дітей із суміжних із Ліваном міст Ізраїлю, що постраждали від ракетних обстрілів, які мали місце в серпні минулого року. Нагадаємо, діти з Нахарії, Кир'ят-Шмони, Маалота, Кармієля, Шломі, котрі дістали психологічні травми під час бомбувань їхніх рідних осель, за допомогою українських психологів, педагогів і культурологів пройшли повну реабілітацію в таборі «Чайка» на Хмельниччині.

Ініціатором і куратором цієї гуманітарної місії виступив народний депутат України, президент Єврейського фонду України й керівник МЦТ Олександр Фельдман. З ізраїльського боку сприяли в організації реабілітаційного відпочинку дітей Надзвичайний Посол Держави Ізраїль в Україні Наомі Бен Амі та віце-мер Нахарії Дмитро Епштейн.

«Саме такі двосторонні візити здатні справді розвивати напрямок «народної дипломатії», яка завжди ґрунтується на більш міцних і дружніх особистих зв'язках, ніж скріплений підписами вищих чиновників договір про співпрацю країн. Мало того, я переконаний, що «дипломатія толерантності», приклад якої ми показали, стане імпульсом для розвитку зв'язків не лише між Україною та Ізраїлем, а й іншими державами», — вважає Олександр Фельдман.

На початку перебування в Ізраїлі юним українцям улаштували гостинну зустріч у мерії Нахарії, а затим вони побували в міських школах, залишивши ізраїльським школярам на пам'ять оригінальні подарунки, зроблені руками самих дітей у національних громадах в Україні. Великий інтерес гостей викликала і шкільна система навчання в Ізраїлі: вони докладно розпитували своїх ізраїльських однолітків про особливості їхнього навчального процесу. Делегація також зустрілася з послом України в Ізраїлі, який підтвердив, що такого дитячого візиту в цю країну ще не було.

За час перебування в Ізраїлі українських гостей були організовані екскурсії великими містами — для них це стало своєрідним культурно-інформаційним проривом. Діти проживали в кількох містах: у місті Нахарія на кордоні з Ліваном (заступник мера міста розповів про недавні бомбардування і показав їхні сліди), а також на спортивно-оздоровчій базі на березі Середземного моря, котра належить поліції Ізраїлю.

Дитяча делегація відвідала багато пам'ятних історичних і унікальних природних місць Ізраїлю, а також здійснила пізнавальні екскурсії у Назарет, Єрусалим, Яффу, Тель-Авів та ін. А ще юним українцям показали місцевий Український дім, у якому розміщується бібліотека, обладнана за останнім словом техніки. Глибокий слід залишили в пам'яті дітей і відвідини Яд Вашем, зокрема експозиція зали, присвяченої загиблим дітям.

Фото надане прес-службою депутата.

Особливо вражаючим був візит до Єрусалима напередодні Великодня: діти на власні очі побачили місця, де розгорталися події, що передують цьому релігійному святу: християнську частину Єрусалима, Голгофу, місто, у якому жили римські намісники. А до Стіни плачу діти принесли записки від своїх рідних, близьких і сусідів. У найближчих планах МЦТ — організація такої поїздки в Азербайджан. Якщо більше буде таких контактів, ми більше пізнаватимемо одне одного, а діти зростатимуть без ксенофобських пересудів, то більше буде й толерантності у відносинах між представниками різних національностей, культур і віросповідань. «Діти — найкращі посланці, котрі змінюють відносини між країнами, вони найлегше знаходять спільну мову, незважаючи на те, що розмовляють різними. Дуже важливо, щоб ця якість у них збереглася, адже за ними майбутнє, і їм вирішувати, яким стане цей світ і які цінності в ньому переважатимуть», — сказав Олександр Фельдман.

«Грати в любов до народу й обманювати

Місцеве самоврядування — це поки що єдина сила в Україні, яка удержує комунальне господарство від розвалу. Держава давно переклала ці проблеми на міста і доклала рук до його розвалу своїм популізмом! Політичне шоу на тему житлово-комунального господарства сягнуло свого апогею в березні 2007 року. Тепер навіть уряд зрозумів, що захист себе від опозиції мовчанням призводить до розвалу міського господарства. Тому і пройшла в березні зустріч членів уряду з міськими головами, де конструктивно обговорили ситуацію і ціну популізму в економіці. Висновок зустрічі — негайно припинити демагогію і приступити до радикальної реформи ЖКГ на принципах ринкової економіки. А що відбувається насправді і у чому вихід із ситуації?

Пропонуємо свої думки на цю тему і запрошуємо до дискусії.

Валерій БАРАНОВ

Борис ПЕТРОВ

Майже всі комунальні підприємства — банкрути

Комунальна сфера за всіх часів була найболючішою темою. До того ж цією сферою були незадоволені всі: і громадяни, тоді ще Радянського Союзу, і працівники комунальних підприємств. Після того, як СРСР розпався на кілька держав, ситуація дедалі більше загострювалася, бо з того моменту держава ніякої участі в реформуванні та реструктуризації житлово-комунального господарства не брала.

Сьогодні в житловому фонді України кожен третій будинок потребує капітального або поточного ремонту, більш як 10 тисяч ліфтів пропрацювали чверть століття і потребують заміни або модернізації.

В аварійному стані перебувають 32% теплотрас, 48% смітників вичерпали свій ресурс і не відповідають санітарним нормам. Не кращі справи й у водопровідно-каналізаційному господарстві — четверта частина очисних споруд і кожна п'ята насосна станція України відпрацювали нормативний термін амортизації.

Знос устаткування в ЖКГ перевищує 60%. Майже в усіх містах немає гарячої води, 40% мешканців одержують холодну воду за графіком. Споживання енергоресурсів у нас у 2—3 рази вище, ніж у Європі, тобто все обладнання старе, затратне. І перелік цей можна продовжувати.

Сьогодні комунальні підприємства України, практично усі, — банкрути. А збиткове підприємство не може існувати, воно просто розвалюється. Назвіть хоч одне промислове підприємство, яке продавало б свою продукцію нижче за собівартість! Це абсурд, бо воно швидко закриється: не буде чим платити зарплату і податки, не буде що виділяти на розвиток виробництва.

А сьогодні політики намагаються прив'язувати економіку комунальних підприємств до соціальної політики держави. Але ж не може ЖЕК і не повинен виконувати соціальну політику і співвідносити свої витрати з пенсією чи зарплатою. Не його це справа! Він зобов'язаний обчислити ціну послуги, замовленої споживачем у бажаному обсязі, і виконувати умови договору. А держава зобов'язана виплачувати адресну допомогу тим, кого спроможна фінансувати. Не плодити пільги і забувати фінансувати їх, а адресно виплачувати «живими» грошима. У такому разі підприємство працюватиме рентабельно, і відкриються умови для ринку та конкуренції в сфері ЖКГ. Тоді піде в цю нішу приватний бізнес. А поки що не йде. Хто на шкоду собі працюватиме? Прийняття тарифів на мітингу неприпустиме і хибне.

Політична боротьба ховає міське господарство

Прийшовши до влади, будь-який уряд змушений буде протверезіти і виконувати очевидні та розумні дії. У комунальній галузі держава не просто сприяла розвалу, а стала першим її могильником. І сталося це тому, що свого часу вона з панського плеча всім роздала пільги і десять років не фінансувала їх, тобто послуги виконувалися, а грошей держава на їх виконання не давала. От так держава і загнала комунальні підприємства в борги. Та ще й встановило пені й штрафи за невиплату податків, що її сама створила! Тепер, щоб налагодити роботу цих підприємств, потрібен не один рік. Ще довго доведеться нам викручуватися і працювати на погашення боргів. Мільйонних боргів.

Шоу С. Шустера популярне в суспільстві. Там політики поливають одне одного брудом і демонструють популізм. Наші парламентарії універсальні у своїй діяльності. Готові сперечатися на будь-яку тему, навіть не розуміючи нічого в ній. Ми пропонували уряду влаштувати «круглий стіл» чи передачу, де фахівці говорили б про роботу, про справу. Де професіонали сперечалися б про механізми розв'язання проблем. Сподіваємося на діалог і нині. Очевидно, всі існуючі проблеми давно кимсь і десь вирішені.

Міський бюджет не повинен утримувати приватну власність

Подумки повернімося в історію і подивимося: за рахунок чого раніше існувала ця життєво важлива комунальна сфера. За часів Союзу було кілька джерел фінансування комунального господарства: державний бюджет, місцевий бюджет, заводи і фабрики, котрі мали своє відомче житло, і квартирна плата громадян. Усі джерела фінансування, крім квартплати, зникли в 1991 році. Заводи припинили своє існування і покинули житло, змусивши міськради прийняти його в зруйнованому вигляді. А квартирна плата становила й у ті часи невелику частку — до 20% від загальних витрат на утримання житла. Тому, не маючи інших джерел, крім однієї квартплати, ніхто навіть не став говорити й думати про проведення капітальних, планово-попереджувальних, поточних ремонтів. До речі, й сьогодні не існує джерела для капітальних ремонтів. Немає його ні в тарифі, ні в бюджеті! За рахунок чого ремонт має проводитися? Відповіді в нашій країні немає. Надходження від квартплати спрямовували на латання дірок: десь дахи підремонтувати або вікно засклити. А фактично всі ці роки будинки, споруди, устаткування й мережі не обслуговувалися, а поступово руйнувалися.

Парадокс виходить: грошей на утримання житлового фонду не стало, а громадяни продовжували висувати вимоги. Парадоксально й те, що 80% житла — це вже приватна власність. Постає питання — а чому міський бюджет має утримувати приватну власність? Адже тоді й мешканцям приватного сектору потрібно за рахунок міста ремонтувати дахи, стіни тощо. Так ми прийдемо до цілковитого абсурду. Середньостатистичний громадянин, який приходить на прийом до міського голови, починає розмову з того, що проблему ремонту його приватної квартири зобов'язана вирішити міська влада. Але ніхто і нічого йому не зобов'язаний робити безплатно! І грошей на це в бюджеті не передбачено! Депутати нашої міськради сім років тому пішли на те, що виділили гроші на ремонт і реконструкцію аварійних будинків, але з умовою, що в цих будинках будуть створюватися товариства співвласників багатоквартирних будинків (ТСББ), і їх буде передано громадянам у власність і на обслуговування.

І це допомога із загальноміських грошей, але не обов'язок! Це важливо розуміти.

Результат тепер очевидний! Сьогодні в Бердянську 36% багатоповерхових будинків — це ТСББ! Там порядок і чистота, і квартплату усі платять. І гроші заощаджують, адже не секрет, що більш як половина квартплати іде на утримання ЖЕКу! Тому прийшов час прийняти закон про обов'язкову передачу багатоквартирних будинків їх фактичним власникам, тобто громадянам.

Звісно, потрібно попередньо допомогти людям зробити ремонт будинку, замінити мережі та комунікації. І немає альтернативи ТСББ. У всьому цивілізованому світі є приватне житло; частка, що здається в найом, і є соціальним житлом. Є кілька країн, де житло безплатне і утримується за рахунок держави. Але Україні це не «загрожує»... **І те, що стільки років не мінялася вартість послуг, — це був самообман**. Уряд і можновладці грали на почуттях (то одні вибори, то інші, вживати непопулярних заходів небажано....), ошукували людей, а проблему заганяли тим самим у глухий кут. А чого вартий останній мораторій на підвищення тарифів? Благо, прожив він недовго. Цей приклад свідчить про те, що в Україні закони економіки іноді не діють.. Їх, як і схід сонця, можуть скасувати депутати!

Проблема не розв'язувалася роками, а все руйнувалося, руйнувалося... Ми сьогодні знаємо, що 35% води іде під землю, бо мережі всі згнили. Будинки руйнуються, балкони падають. Не прилетять до нас інопланетяни і раптом нам це самі не зроблять. І градоначальників можна усіх замінити на «обіцяльників», тільки проблема не в керівниках міст, а в системі, яка не працює, і реанімувати її професійно так і не почали.

Де взяти гроші?

Отож: на наболіле питання «де взяти гроші?» відповідь тільки одна — з кишень громадян, котрі живуть у цих будинках і в своїх приватних квартирах, або за всіх заплатити з бюджету. Вибір невеликий. І не треба себе й інших обманювати! Бо на дива годі й сподіватися. У тарифі має бути інноваційна складова. Комунальні підприємства повинні мати рентабельність не менш як 5%. Якщо цього не буде, то процес руйнування триватиме. І не треба говорити про високі тарифи, вони обчислені економістами. І уряду доведеться зосередити свої зусилля над підвищенням доходів! Змістити акценти потрібно з тарифів на доходи! І в цьому ключове завдання!

Про яке процвітання комунальної сфери могло йтися, якщо в державі раніше навіть не було структури, яка займалася б політикою, стратегією житлово-комунального господарства! Не було структури і не було ніякої скоординованої політики.

Врешті-решт було створено Комітет житлово-комунального господарства, тепер і міністерство. І цей комітет, природно, приступив до розробки програми реформування ЖКГ. Ми з асоціацією міст брали дуже активну участь у цьому. І, можна сказати, останні муніципальні слухання, що відбулися у вересні за участі міських голів, підтвердили правильність цього курсу. Програму прийнято Кабінетом Міністрів. Прикметно і те, що вперше в Україні під час муніципальних слухань було проведено громадсько-професійну експертизу проекту Загальнодержавної програми реформування і розвитку ЖКГ. Але так і не був розроблений робочий план реалізації цієї програми. Тому справа знову не зрушила з місця.

У Загальнодержавній програмі реформування і розвитку ЖКГ уперше за роки незалежності України йдеться про необхідність удосконалення керування в цій сфері. Під час реалізації програми мають бути упорядковані та розмежовані повноваження органів влади різного рівня в управлінні об'єктами комунальної власності.

...і досягти стовідсоткової оплати?

Практично, починаючи з 1998 року, ми ведемо планомірну роботу в цьому напрямі. У нас переглянуто структуру ЖКГ, проведено реорганізацію комунальних підприємств, створено нові підрозділи, що надають послуги населенню на вищому рівні. З керівниками укладено контракти, звіти про їхню роботу розглядають на засіданні виконкому. Мало того, кожне комунальне підприємство подає на засідання виконкому свій бізнес-план на рік і щорічно звітує про його реалізацію. У структурі виконкому створено відділ економіки комунальних підприємств.

До управління житловим фондом міста от уже кілька років залучено громадськість. Практично в усіх будинках створені і працюють такі органи самоорганізації населення, як домові комітети. У нас добре зарекомендував себе і новий інститут громадянського контролю — старші по будинку, обрані самими мешканцями. Тепер без їхнього підпису не чинний жоден акт приймання виконаних робіт, що підвищило відповідальність підприємств за якість наданих населенню послуг.

У ТСББ квартиронаймачі встановлюють самі тарифи, а на окремі роботи передбачено цільові внески. Тобто, господарі самі вирішують, скільки і на що їм витрачати. Більш того, в ТСББ стовідсоткова оплата комунальних послуг. До того ж сьогодні держава майже цілком компенсує пільги.

Звичайно, створити ТСББ — півсправи, потім треба навчити голів, допомогти їм в організації роботи. А, може, і варто почати готувати таких фахівців у навчальних закладах. Але поліпшити якість послуг можна тільки зусиллями висококваліфікованих кадрів. Таблиця зарплати сьогоднішніх фахівців показує, що картина дуже сумна. На які подвиги ми очікуємо від працівників з такою оплатою?

Ефективність управління комунальною сферою багато в чому визначається і станом контролю (чи як тепер кажуть — моніторингом) наявних програм і планів. Ми, не чекаючи вказівок зверху, розробили комплексну програму реформування ЖКГ і вже кілька років працюємо за нею. Причому уже кілька разів вносили в неї доповнення і зміни, бо, постійно аналізуючи її виконання і зважаючи на побажання і зауваження громадян, депутатів, рад мікрорайонів, прагнемо зробити програму дієвою. Нову концепцію програми ми розглядаємо на муніципальних слуханнях.

Без збитків

Ми вже говорили про єдине джерело фінансування ЖКГ — про вартість послуг і про необхідність їх підвищення. Вірніше, доведення їх до реальної вартості. Причому говоримо не просто про підвищення, а про обчислені тарифи. Неминучість цього кроку ми цілком усвідомлювали, коли вперше підготували розрахунки, але нам не вдалося довести справу до кінця з політичних міркувань.

Проблема тарифів нинішнього року виникла з двох причин: перша полягала в тому, що тарифи спочатку підвищили, потім стали роз'ясняти причини такого непопулярного кроку, а друга — в тому, що опозиція до влади скористалася цією помилкою і спрямувала обурення людей на свою користь. Справа при цьому нікого не цікавила.

А уряд почав, зі свого боку, валити провину на місцеву владу й організував кампанію з перевірок прокуратурою та іншими контролерами. Вони кинулися ловити бліх і звітувати про виявлені «злодіяння». До речі, зважте, що в 99% випадків порушення були дрібними і не вплинули на зменшення тарифів. Якими їх місцева влада була змушена обчислити, такими вони й залишилися. І будуть зростати. Це потрібно розуміти і не брехати людям. Місцева влада не впливає на велику частину складових тарифів. Ми не можемо зменшити вартість енергоносіїв, зарплату і податки. Фактично, роль місцевої ради полягає у визначенні рівня рентабельності підприємства.

Слід припинити і кампанію пошуку ворогів. Кожне відомство в бажанні відзвітуватися доклало рук до розпалення пристрастей і дестабілізації ситуації. А це призвело до зниження проплат і погіршення економіки ЖКГ.

Ми прагнемо, щоб мінімально постраждало населення, хоча незаможні від цього взагалі не мають постраждати, бо субсидіями їм буде компенсовано збільшення вартості послуг. Решті доведеться платити так, як належить. ***Статистика засвідчує, що сьогодні незаможні платять сумлінно — і з ними проблем немає, а от ті, хто може платити, безсовісно цього не роблять. І ніяк за це не відповідають. Немає в нас важелів впливу! Тільки домовленості та прохання.*** Де закон? Чому його немає?

Тому перше завдання — це розробка вартості послуг і організація контролю за їхньою сплатою.

Після зміни вартості послуг розпочнеться етап стабілізації економіки наших комунальних підприємств. Ми повинні показати громадянам, що збільшення вартості послуг неминуче

його — аморально!»

приведе до поліпшення їх якості, до реструктуризації і модернізації підприємств, в результаті чого нормалізується робота міського господарства. І це буде не завтра. На відновлення системи підуть роки.

Нові проблеми

Але тут постають нові проблеми. Уявіть, що тариф обчислений правильно, встановлено п'ять відсотків рентабельності, громадськість перевірила, розглянули на слуханнях.. А в реальності що маємо наступного дня?

1. Відсоток оплати населенням ніколи не становитиме 100%. Фактично — не більш як 90%. А в умовах, коли з екранів телебачення щодня закликають не платити, то цей показник падає ще нижче, і ЖЕК недоодержує грошей, виходить, рентабельність уже 0%!

2. Обіцяні субсидії держава виплачує частково, а не в повному обсязі. Отже, пішли збитки.

3. Щомісяця без попередження підвищується вартість електроенергії і матеріалів. Знову збитки.

Так поліпшаться послуги і їх якість після підвищення тарифів? Це можливо тільки після виконання договірних зобов'язань не тільки ЖЕКом, а й державою, і що найважливіше — громадянином! Адже він сьогодні вимагає, але ні за що матеріально не відповідає! Немає Житлового кодексу в країні! Немає матеріальної відповідальності! Про це не люблять говорити... Зручніше критикувати і вимагати.

Звичайно, перший час після початку реформи доведеться працювати на погашення боргів, що накопичилися (ми проаналізували економічні розрахунки міськводоканалу і знаємо, що навіть за підвищеного тарифу йому ще два роки доведеться тільки платити борги), і після цього можна буде спрямовувати додаткові кошти на модернізацію, заміну мереж. При оздоровленні економіки кожного окремо узятого підприємства можна буде шукати інвесторів, брати кредити, тобто думати про реконструкцію, про перспективу. Сьогодні жоден банк або інвестор не дасть грошей лежачому підприємству... А з таким станом справ, як сьогодні, шлях тільки в нікуди.

Далі потрібно буде укласти договори, що ми вже почали робити, між комунальними підприємствами і квартиронаймачами про перелік і ціни послуг, що їх надають. Загалом у переліку майже тридцять послуг, а в договорі має бути чітко домовлено про суму грошей і кількість послуг, що їх реально надають, тобто підприємство обумовлює, яку частину послуг і за певну суму воно береться виконати (якісно виконати!).

Неминуче й те, що має бути ринкова свобода на право надання послуг. Я думаю, що наші «Житлолсервіси» або закриються, або змінять форму і якість роботи, оскільки квартиронаймачі будинків (і це насамперед зроблять в ТСББ) укладатимуть договір з тими, хто краще працює. Це торкнеться всього спектра послуг: ремонту будинків і мереж, вивезення сміття тощо. Ми вже давно почали надавати право приватним фірмам займатися цією роботою і побачили, що якість у них краща, а це дуже переконливий аргумент.

Якщо говорити про технічне переоснащення, то варто сказати, що потрібно не тільки замінити і модернізувати мережі, а й застосувати енергозберігаючі технології, побудувати об'єкти в сфері благоустрою та інженерного захисту територій. Частину цих проблем ми вирішуємо вже зараз. Приміром, ми вже кілька років працюємо за програмою енергозбереження в бюджетній сфері — в Бердянську вже стає нормою встановлювати міні-котельні, лічильники обліку споживання газу, тепла, води. Але тут потрібна державна програма, і на це піде чимало часу. Нинішнього року ми передаємо міськводоканал у концесію.

Ми побачили, що щорічно зростають наші витрати на опалення бюджетної сфери! Ми маємо аналіз зростання платежів і сум по об'єктах. Тепер можна визначити пріоритети і готувати бізнес-план будівництва котелень у школах і лікарнях, закладах культури і спорту, використовуючи кредитні гроші. Ось тут і використовувати б держбюджетні гроші на оплату відсотків за кредитами під конкретні бізнес-проекти комунальних підприємств, а не роздавати їх нардепам, як це було раніше...

А тепер з переходом будинків в ТСББ розпочнеться цей процес і в житловому секторі. Це дасть економію в 3—5 разів. Наведу вам як приклад будинок, в якому я живу. Ми спільно встановили міні-котельню і тепер платимо тільки в місяці, коли вона працює, при цьому в нас тепло, і плата зменшилася утричі, а міні-котельня окупиться через два роки. У нас є домовленість із «Приватбанком» на оформлення кредиту товариствам співвласників на придбання такого обладнання. Заставою буде те устаткування, що купується. Монтаж триває 1—2 тижні. І цьому самому банку громадяни платитимуть ту саму вартість за тепло, а фактично воно коштуватиме уже значно дешевше, от за рахунок цієї різниці й буде погашатися кредит. Це колосальна можливість не тільки заощадити кошти, а й забути про проблеми. Завдання держави в цьому разі — запропонувати нам фінансові інструменти для розв'язання проблем енергозбереження та організувати процес.

Вважаю, що не за горами той час, коли ми всі (і керівники підприємств, і мешканці квартир) будемо рахувати, заощаджувати, застосовувати енергозберігаючі заходи — аж до утеплення лоджій і під'їздів, обклеювання вікон і закладення щілин. Кожна людина піклуватиметься про те, в яких умовах вона живе, як не тільки одержує оплачені послуги, а й зберігає їх.

Нормативно-правове забезпечення

Учасники всеукраїнських муніципальних слухань, обговорюючи проект Загальнодержавної програми реформування і розвитку ЖКГ, звернулися з низкою прохань і пропозицій до Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Президента України. Зокрема, ми настійно заявили про необхідність прийняття Житлового кодексу України, про який я говорив.

Житловий кодекс, за яким сьогодні живе Україна, існує ще с радянських часів. І, звичайно, він не працює. Давно змінилася не тільки політична, а й економічна ситуація в країні, а закон, прийнятий за іншої епохи, намагаються застосувати сьогодні. Та за ним узагалі не можна жити. От вам приклад: громадянин злісно не платить за комунальні послуги, зрозуміло, що в законодавчому порядку до нього потрібно застосувати заходи впливу, але кодекс такого права нам не дає. Ви знаєте, що ми кілька років виявляємо таких квартиронаймачів, передаємо справи до суду, приймається рішення, але його ніхто не виконує — просто немає навіть такого механізму. І неплатник (а найчастіше це люди зі статком) просто сміється над нами. Хіба таке можна зрозуміти! І вся наша робота перетворюється на пшик!

Є гостра необхідність і прийняття законодавчих актів: «Про теплопостачання населених пунктів», «Про благоустрій населених пунктів». Прийшов час внести зміни до законів України: «Про ліцензування окремих видів господарської діяльності», «Про ціни і ціноутворення», «Про оподаткування прибутку підприємств».

Уряду слід звернути увагу і на той факт, що ухвалено дуже хороше рішення про реструктуризацію боргів за комунальні послуги. Багато хто з квартиронаймачів скористалися цією пропозицією і в Бердянську. Але, як завжди, прийняли півзахід: населенню борги реструктурують, а підприємствам, яким ці громадяни заборгували і тепер уже на законних підставах нескоро повернуть борг, ніякої реструктуризації не надали. А де підприємство має взяти сьогодні й зараз гроші, щоб оплатити борги, що накопичилися? Але ж платити треба, інакше газ не дадуть, електроенергію відключать. Та і держава борги допомогла накопичити, надаючи і не оплачуючи пільги, а погашати і не наміру не має. Було б логічно, що реструктуризація боргів має бути надана і громадянам, і підприємствам. Але цього не сталося! Як це можна не розуміти?!

У резолюції муніципальних слухань ми написали про своє рішення звернутися до уряду з проханням домовитися з організаціями-постачальниками про стабільну вартість енергоносіїв хоча б на рік, щоб не відбувалося змін. Просили, щоб звільнили комунальні підприємства від податку на додаткову вартість і зменшили оподатковування ЖКГ хоча б на період реорганізації. Переглянути пільги і субсидії, провести інвентаризацію і залишити тільки ті, котрі фінансуються цілком.

Замість післямови

Ну хто хоче, щоб послуги дорожчали? Ніхто не хоче! Але водночас усі розуміють, що іншого рішення немає. Тому й говорити треба не про тариф сам по собі, а про результат цього кроку — поліпшення комунального обслуговування.

І якщо ми сьогодні не проявимо наполегливості й не зробимо це, обдуримо себе і людей, то мине 5—10 років, і ми побачимо сумні наслідки...

І отоді запитають у нас: «Ви ж усе це знали! І нічого не зробили!» Потім усі обурюватимуться, але ситуація буде непоправною. Тому сьогодні потрібно проявити політичну наполегливість, коли це в інтересах міста і самих же громадян.

Наше спільне завдання має бути в тому, щоб об'єднати зусилля центральної влади і місцевих керівників, припинити популізм, скласти робочий план виконання програми і забезпечити ідеологічний супровід процесу. Вірніше, потрібно роз'яснити і переконати людей у неминучості процесу.

Такі механізми розв'язання проблем є і для рішення проблем медицини, соціальної політики, адміністративного управління тощо. Уже багато років основна проблема України лежить у площині керування, а решта — наслідки. Торік Асоціація міст розробила пропозиції стосовно виведення України з управлінської кризи. На жаль, сьогодні вони не затребувані.

Борис ПЕТРОВ,
народний депутат;
Валерій БАРАНОВ,
Бердянський міський голова.

■ ЛИСТ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВІКТОРА ЮЩЕНКА

За крок перед руїною

Шановний Вікторе Андрійовичу!

Ми з вами добре знайомі, ми — земляки. Ви, працюючи Головою правління Національного банку України, допомагали мені видати книжку «Мені на цьому світі не нажитись», я запрошував вас на установчі збори Сумського земляцтва, задуманого мною ще в 1995 році. Ви були в опалі кучмівського режиму, а тому мені безперервно телефонували з Банкової, вимагаючи, щоб і прізвища вашого не згадувалося на звітно-виборних зборах Сумського земляцтва. Я зробив так, щоб обрати вас почесним головою земляцтва без обговорення. Саме я через пару днів зустрічав вас у себе в кабінеті на вул. Суворова.

Але сьогодні звертаюся до вас не тому, що маю на це якесь особливе право, взяте з минулого, а тому, що холодний дух руїни вже завис над нашою Вітчизною і не сказати усього, що думаю з цього приводу як українець (не маленький, звичайний), не маю права.

Уже кілька місяців у мене в очах стоїть смертний ясирський шлях з Полтавщини на Крим. Пригадуєте, коли невдовзі після отруєння Богдана Хмельницького гетьманом України став Іван Виговський? Як вихованець польської корони він вирішив розвернути Україну від Москви і лягти під Варшаву. Тоді проти нього повстали козацький полковник Барабаш і полтавський Пушкар. Щоб зламати своїх противників — Виговський запросив до себе в союзники кримську орду і відкрив їй шлях на Полтаву.

Ви цікавитесь історією і пам'ятаєте, чим тоді розрахувався гетьман за допомогу — дозволом на сваволю орди над українським народом на території усього шляху з Полтави до Криму завширшки в десять верст. Людолови з руки гетьмана гвалтували, вбивали, в'язали в ясир український народ. Чорний смерч прокотився Україною, лишивши на шляху попіл, смерть і прокляття гетьману.

Вічна трагедія українця (знову-таки — навіть не маленького!): він ніяк не зрозуміє, що народу, котрий сам не зуміє відстояти власну волю, гаранта незалежності у світі нема! І шукати його, присипляючи власні сили, — гріх.

У Виговського попереду ще був Конотоп — блискуча перемога над московською кінното, але й вона не порятувала Україну від тяжкої руїни.

Холодом загибелі від зради гетьманом свого народу потягло на нас по всьому овиду.

Виговський знав: він не перший, хто на хвості чужого бойового коня хотів утвердитися як зверхник України вдома. Знав так само, як і те, чим закінчували політичні кар'єри ті, хто на свою землю загукував чужих. Такий гріх їм могли прощати люди, навіть сучасники, але є якісь інші сили, котрі прощення не знають, вони не підвладні ні золоту, ні страху. І суд їхній — невідворотний.

Уперше ця паралель майнула в мене перед очима ще на тлі оранжевого маєва, коли народ, вдихнувши надію на волю, демократію, на людське життя, громово повторював «Так, Ющенко». В екстазі наш мудрий народ не почув, що «на підтримку» його святих сподівань американський конгрес виділив 140 мільйонів доларів. Я переконаний, що не почув, бо народ обдурити не можна, він добре знає: даром ніхто грошей не дає, «даром тільки мама дитину цілує» (Григір Тютюнник).

І народ, і наші політологи не помітили також і того, що тоді запрошення до США від Кондолізи Райс одержали не ви — символ революції, а Ю. Тимошенко. Але ви не пропустили нічого і все зрозуміли: запросили її тому, що Ю. В. закликала «на штурм», а ви чесно хотіли все по-доброму. Нашим же спонсорам демократії і свободи потрібен саме штурм! Штурм і хаос, який загрожував би світовому порядку. Тоді будуть всі підстави ввести «миротворчий контингент» (як ви пам'ятаєте, зброю ми здали одразу, під їхнім оком, тому іракська модель вторгнення в Україну не підходила).

Щоб все мало вигляд за найвищими зразками світової політичної сцени, добре було б, аби Президент сам запросив миротворців. Але саме для того, щоб Президент запросив, потрібні були передумови, а створити їх може характер дій Юлії Володимирівни — провокаційний, «штурмовий» надто ситуативний, непередбачуваний.

Не знаю лише, чи Юлія Володимирівна розуміє, що і її пальне, яке «гуде», згораючи на майданах, теж буде випалено дотла, а її залишать на узбіччі політики держави, котра їй не належатиме, як і не належала?

Але переконаний: ті, хто й досі кричить «Юлька!», не розуміють, що вони працюють на заморський сценарій, створюючи фон для знищення нашого істинного державного суверенітету. До того ж за умов порушення Конституції України не чужими солдатами, а нашими народними обранцями.

Ті, хто далеко за межами України розробляв і оплачував цей театр дій, чудово знають наші закони. Вони Конституцію України можуть цитувати спросоння і пам'ятають, що відповідно до п.21 статті 106 Президент України приймає рішення про введення в Україні надзвичайного стану із наступним затвердженням його Верховною Радою України. Через те, що Верховна Рада такого рішення не прийме (навіть опозиційні депутати цього не приймуть), то треба розпустити Верховну Раду. Краще — переступивши конституційні норми. Це свідомо готували і ваші юристи — юристи секретаріату Президента. Вони теж закони знають. І все, що чиниться вами неконституційно, спочатку цілеспрямовано осмислюється ними. Вони зробили все, щоб рішення Президента викликало опір і коаліції, і народу, і в залах, і на вулиці. Конфлікт є! Його буде підтримано і розпалено підготовленими спеціалістами. Вони теж є. Їхні дії контролюватимуться професіоналами — патріотами України, борцями за українську мову, які, звичайно, говорять мовами своїх народів, а про нас чули лише в російській транскрипції. Вони теж є. Але на це зважити нашим патріотам ніколи. Головне, за Далласом, — посіяти хаос. Тоді побачити кров, і крові якнайбільше, бо саме це дасть Президентові привід запросити «миротворців», «рятувальників» уже в оперативному порядку, не погоджуючи свого рішення з Верховною Радою України (саме для цього вона й розпускалася за підготовленою схемою).

Архітектори цього злочинного задуму, спланованого для здійснення його на нашій землі, звичайно, не про все зізналися й виконавцям. Далі треба додумати самим. Україна потрібна миротворцям не для того, щоб її годувати та виводити в люди, Україна потрібна як вигідна територія для базування збройних сил.

Але у світовому військовому театрі кожен вибирає свою роль сам. Не виключено, що так само неконституційно буде запрошено й інших миротворців (якщо Конституція — ніщо для її гаранта, то вже механічно те саме вона означає й для всіх інших). Я переконаний: обидва миротворці хотітимуть «взяти під крило» всю Україну. Але в крайньому разі можна вдовольнитися й половиною (ми знаємо історію, пам'ятаємо, скільки разів нас ділили). І тоді — прощавай назавжди наша одвічна оспівана мріє про соборність і суверенітет!

Саме отут, отут із горлянок сотень поколінь волає ідея української цілісності й незалежності: не зробіть помилки!

Шановний Вікторе Андрійовичу! Я знаю, ви чудово розумієте: ми не вибороли свою незалежність, нам дали нею покористуватися ненадовго і невсерйоз. А трапилося так, що ми, розпалені ідеєю, уже майже вирвалися із формули колоніальної держави, чим не лише дуже подивували колонізаторів, а й обурили та налякали їх. Вони кинуть усі сили... І ви будете лише соломинкою в полум'ї, розпаленому на Дніпрі на початку третього тисячоліття. Це — бісівський вогонь!

Невже ви не задумалися над тим, чому всі ці події підсунули нам, православним, на Страсному тижні, на Благовіщення, коли пташка навіть гнізда не в'є, і на Великдень?

Чи вам новина, що ви, глибоко віруюча людина, оголосили вибори в день Зіслання святого Духа (щоб потрапити на цей день, ви навіть порушили конституційні норми, скоротивши термін оголошення виборів на кілька днів).

Це замах уже й на духовні святині. І підказано його вам не випадково. Щоб переступити всі межі!

Україна в небезпеці. Сьогодні ми — за крок до прірви. Сьогодні гріх торгуватися, хто нам ближчий і дорожчий — Президент, Кабмін чи Верховна Рада. Найдорожчий нам мир! Бо тільки він дає змогу зберегти цілісність і незалежність України. А вищого і дорожчого в нас нема нічого. Тому згадайте козацьких гетьманів, які приводили додому чужих. Ті гетьмани були не останніми людьми, але вони помилялися останнім кроком, за яким лежав мертвий час. Ви ще маєте одну-єдину можливість — відвернути апокаліпсис від України. Скористайтеся нею. З кожним днем вона віддалятиметься від вас і, зрештою, стане недосяжною.

Михайло ШЕВЧЕНКО, письменник.

НОВИНИ
СЕРЕДА, 11 КВІТНЯ 2007 ■ № 63 (4063)

Цього літа акваторія приморських пляжів Херсонщини вперше стане забороненою для моторних човнів та водних мотоциклів зоною *(Укрінформ)*

Як заявив генеральний директор комунального підприємства «Київпастранс» Микола ЛАМБУЦЬКИЙ, автобуси «Богдан» нині є найоптимальнішим міським автотранспортом *(Укрінформ)*

■ У НОМЕР

Невідома речовина виявилася героїном

Закарпатська область. «Урожайним» на затримання став для працівників Виноградівської митниці передвеликодній четвер. Під час огляду легкового автомобіля на митному посту «Вілок» було виявлено пакет з невідомою речовиною білого кольору вагою 35,1 грама. Експрес-аналіз засвідчив, що це був героїн. Його перевозив через україно-угорський кордон громадянин Угорщини.

А на митному посту «Астей» того само дня затримано легковий автомобіль «Пежо», що належав громадянці Угорщини. Номери кузова не відповідали тим, що були позначені в технічному паспорті. Через півгодини на цьому само посту було затримано громадянина України, котрий намагався перевезти до Угорщини 474 пачки цигарок та ще 610 штук — розсипом. Як повідомила прес-служба Виноградівської митниці, предмети контрабанди і транспортні засоби вилучено.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Розлиту ртуть у кабінеті фізики зібрали, а приміщення демеркуризували

Донецька область. Під час ремонту раковини в кабінеті фізики загальноосвітньої школи №6 Краматорська з водогінного коліна на підлогу вилилося близько 200 грамів ртуті. Керівники школи вивели всіх дітей, які перебували в приміщенні, на вулицю, а приміщення провітрили. До навчального закладу прибули представники МНС, санітарно-епідеміологічної служби та міської влади. Розлиту ртуть зібрали, провели демеркурування приміщення. Проби, відібрані санітарними лікарями, не виявили концентрації випаровувань ртуті.

Вл. інф.

■ ФОТОФАКТ

У рамках фестивалю мистецтв «Французька весна в Україні» за підтримки Посольства Франції і Французького культурного центру «Альянс Франсе» Запоріжжя в місті металургів побував і взяв участь у Великодньому концерті відомий французький віолончеліст, професор Паризької консерваторії, кавалер ордена Почесного легіону Домінік де Вільєнкур *(на знімку).*

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Завершується будівництво заводу склопластикових труб

У північній частині **Одеси** закінчується будівництво заводу з виробництва склопластикових труб. Як розповів «Голосові України» директор одеської філії «Інфоксводоканалу» Олексій Леонов, першу продукцію заводу буде спрямовано на заміну труб водоводу, яким Одеса одержує питну воду з Дністра. Зазначимо, що в цей час технічний стан водоводу Дністер-Одеса не витримує жодної критики. Після заміни металевих труб на склопластикові термін експлуатації труб збільшиться з 10 до 50 років.

Вл. інф.

«Червона стріла» летить на Синоп

Двадцять першого травня відкриється рейс постійного морського сполучення між Ялтою і турецьким містом Синоп, який здійснюватиме катамаран «Червона стріла». Семигодинна подорож коштуватиме 50 доларів в один кінець, а віза в Туреччину — 20 доларів.

Вл. інф.

У кожного з нас є серце...

Тож допоможімо створити у Вінниці Центр кардіосудинної хірургії

Вінниччина — одна з небагатьох областей, де немає свого кардіологічного центру. Відсутній також ангіограф — прилад для обстеження судин. Без кардіоданих наших пацієнтів неохоче приймають у столичних клініках. Тому земляки змушені спершу їхати до сусідів, щоб там пройти обстеження на ангіографі — у Хмельницькому чи Житомирі. А в Черкасах зуміли придбати аж два таких прилади.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Майбутній центр дасть змогу зменшити рівень смертності від інфарктів і в багатьох випадках запобігти хворобі, наголошує Герой України, ректор Вінницького медуніверситету Василь Мороз. Науковці цього вузу одними з перших підтримали ініціативу міської влади щодо створення центру для лікування хвороб серця. Зокрема, ректор звернувся до всіх медиків області з пропозицією перерахувати свій одноденний заробіток на закупівлю обладнання для майбутнього центру. Ініціативу підтримали депутати міськради. А організатори фонду «Соціально-економічний розвиток міста» поширили її у межах усієї області.

Зголосився взяти участь у добрій справі один із підприємців Вінниці. Він переказав 25 тисяч гривень. Для початку це прекрасно. Хоча загалом потрібно зібрати не менше п'яти мільйонів. Це коли придбати найдешевше обладнання, бо є ангіографи й дорожчі — до восьми мільйонів гривень.

Міський голова Вінниці Володимир Гройсман упевнений, що його земляки активно підтримають благородну справу. Адже у кожного з нас є серце, каже він. Частину коштів обіцяють відшукати у міському бюджеті. Сподіваються також, що до розв'язання нагальної проблеми долучається члени двох земляцтв вінничан у Києві, інші небайдужі до регіону люди. За словами керівника міста, усі роботи зі створення нового центру планують завершити до кінця нинішнього року.

«Лікарню серця» мають розташувати на базі першої міської лікарні Вінниці.

Для довідки. Вінниччина утримує сумну першість у центральному регіоні держави за показниками серцево-судинної патології і смертності від неї. У середньому протягом року медики фіксують 600 випадків інфаркту, кожен десятий з яких має летальне закінчення, 200 хворих стають інвалідами.

Віктор СКРИПНИК.

Кошти на створення центру можна переказувати на рахунок:

Одержувач: місцевий бюджет м. Вінниця 50110000. Р/р 31513931700002

Банк: ГУДКУ у Вінницькій області МФО: 802015, ЗКПО: 34701167 (на закупівлю обладнання для Центру кардіосудинної хірургії).

Ветерани згадували про друзів-товаришів

(Початок на 1-й стор.).

За традицією, якій покладено початок ще в 1995 році, відбувся «Фронтовий привал». Побратими зібралися на меморіалі «411-та батарея». Звучали фронтові пісні про «одессита Мишку», про улюблене місто. А до пам'ятника льотчикам 69-го винищувального авіаційного полку, що обороняв небо над Південною пальмірою в роки минулої війни, були покладені гірлянди квітів. У день звільнення Одеси 44 учасники війни одержали від міського голови Едуарда Гурвіца матеріальну допомогу в розмірі 300 гривень. Тут до ветеранів завжди було трепетне ставлення. І напевно, не випадково місто першим визнано гідним звання Героя. Багато вулиць, проспекти, сквери названі на честь визволителів, їм поставлені пам'ятники. 29 військових з'єднань, частин і підрозділів були визнані гідними почесних найменувань «Одеські».

Дмитро Дмитрович Громовський був у числі тих, хто звільняв Одесу в квітні 1944 року. Йому далеко за вісімдесят і болячок досить, але, згадуючи про минуле, він не приховує почуттів: «Щасливий, що дожив до тих днів, коли Одеса справді стала перлиною біля моря, коли вона росте і гарнішає. Не даремно прожите життя, не даремно воювали і перемагали в минулій війні».

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

У центрі Миколаєва знайшли цілий арсенал боєприпасів

Неподалік Миколаївського міського автовокзалу під час проведення земляних робіт виявили предмет, схожий на мінометну міну. Про це повідомили чергового оперативно-диспетчерської служби ГУ МНС України в області. До місця виклику прибули оперативні служби. Піротехніки, обстеживши територію, знайшли цілий арсенал часів Другої світової війни. Чотири мінометні міни калібром 82 і 50 мм, 33 гранати Ф-1, 19 ручних гранат РГ-33 та 10 протипіхотних мін відкопали сапери. Боєприпаси вилучили і знешкодили. За оцінкою фахівців, виявлено тільки частину арсеналу. Тому обстеження території продовжуватимуть.

Олена ІВАШКО.

Поїзди підуть удвічі швидше

Цього року пріоритетним завданням для Донецької залізниці, як заявив її начальник Микола Рогов, є комплексна модернізація ділянки Донецьк—Чапліне. Це — головні «ворота» для пасажирського руху київського та львівського напрямків, а також для вантажного із Кривбасу та Закарпаття. Після завершення робіт швидкість вантажних поїздів зросте до 120 кілометрів на годину, а пропускна спроможність — до 58—62 пар потягів на добу. Оновлення, в якому беруть участь понад тисячу працівників залізниці, закінчать до початку літньої кампанії із перевезення пасажирів.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

■ ФОТОФАКТ

У Харкові відкрито спеціалізований виставковий центр «Радмір Експохол».

На знімку: дизайнер Катерина Пшеченко готує експозицію до перегляду.

Фото В'ячеслава МАДІЄВСЬКОГО (Укрінформ).

Мільйон на підтримку малого бізнесу

Уряд автономії розподілив таку суму, передбачену в бюджеті півострова на реалізацію програми підтримки і розвитку малого підприємництва. На 750 тисяч гривень нададуть фінансову підтримку, по 20 тисяч витратять на придбання комп'ютерної техніки для оснащення єдиних дозвільних бізнес-центрів у Сімферополі, Джанкойському, Кіровському, Красноперекопському і Сакському районах. Решта коштів піде на проведення семінарів з питань розвитку малого підприємництва, аналітичних досліджень, надання консультаційних та інформаційних послуг підприємцям-початківцям.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

«Славутич» вийшов у море на маневри

Корабель Військово-Морських сил України «Славутич» вийшов для участі в черговій фазі навчань Чорноморської групи військово-морського співробітництва BLACKSEAFOR. Міжнародне з'єднання кораблів відвідає порти Констанца (Румунія), Бургас (Болгарія) і Стамбул (Туреччина). У маневрах беруть участь кораблі військово-морських сил країн Причорноморського басейну. Екіпажі спостерігатимуть за надводною обстановкою, проведуть навчання з тактичного маневрування, сигналізації і зв'язку, спостереження за цивільними судами і літаками, навчатимуться передавати вантажі, перехоплювати й оглядати судна-порушники, плавати за тральщиками, організації протиповітряної оборони і веденню бою з надводними кораблями супротивника. Повернення «Славутича» до Севастополя очікується 26 квітня. Для українського екіпажу цей похід далеко не перший. Це дало змогу напрацювати солідний досвід у гуманітарних, пошукових і рятувальних операціях, наголосив командувач Військово-Морських сил віце-адмірал Ігор Тенюх, проводжаючи екіпаж.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Турецькі моряки зізналися в браконьєрстві

Капітан турецької браконьєрської шхуни «Буюк-Озгур» підписав документи, що підтверджують, що судно перебувало у винятковій морській економічній зоні України.

Про це повідомив журналістам командир Севастопольського загону морської охорони Олег Костур. За його твердженням, «турецьке судно намагалося залишити економічну зону України з максимальною швидкістю, але завдяки грамотним і своєчасним діям командира корабля спробу втечі було припинено». На судно-порушник було висаджено оглядову групу, яка знайшла докази браконьєрської діяльності турецьких рибалок, повідомляє **Кореспондент.net**

Нагадаємо, що шхуну затримав особовий склад корабля морської охорони «Буковина» у неділю пізно ввечері. Як повідомила прес-секретар Азово-Чорноморського регіонального управління Державної прикордонної служби України Валентина Воробйова, у ході огляду на борті шхуни виявлено майже 380 штук камбали-калкана, кожна з яких досягає шести кілограмів, а також близько 450 метрів рибальської сітки. Капітан і сім членів екіпажу — громадяни Туреччини. Судно під конвоєм було приведено в Комишеву бухту Севастополя.

На знімку: під час огляду судна українськими моряками.

Фото Арвідаса ШЕМЕТАСА (Укрінформ).

■ ВІСТІ З БУКОВИНИ

Що не день, то відгомін минулої війни

Під час проведення будівельних робіт у провулку Вишневому в Чернівцях 56-річний інженер-будівельник МПП «Атлас» знайшов 76-міліметровий артилерійський снаряд часів Першої світової війни. А в селі Киселів Кіцманського району того самого дня місцевий мешканець знайшов у лісопосадці залізний предмет, схожий на міну. Як згодом з'ясувалося, це була мінометна міна довжиною 600 та діаметром 120 мм. До прибуття піротехнічної групи ГУ МНС місця небезпечних знахідок охороняли працівники місцевих райвідділів міліції. Піротехніки проводять підготовчі роботи до знешкодження вибухонебезпечних предметів.

Конфісковану моркву віддали дітям

Дитячому будинку Банченського монастиря передали дві тонни моркви, конфісковані за рішенням Кельменецького райсуду. Про це повідомив начальник відділу взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи Чернівецької облдержадміністрації Дмитро Олексюк. А посприяли цьому працівники згаданого відділу та служби управління юстиції.

Сергій СУЛИМА.

Загинула мама з дворічним сином

У селі Джурків Коломийського району, що на Прикарпатті, серед білого дня під час пожежі загинула мама з дворічною дитиною.

Сусіди помітили клуби диму, що виривалися з будинку, і кинулися на допомогу. Але молода жінка й малюк уже не подавали ознак життя. Як повідомили в ГУ МНС в області, трагедія ймовірно сталася через паління загиблої, бо в кімнаті знайшли цигарки та недопалки, а господар не мав цієї звички. Та й напередодні трагедії він поїхав на заробітки до Києва.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Подорожувати потягом за кордон стало дорожче

Міністерство транспорту і зв'язку України підвищило тарифи на перевезення пасажирів у міжнародному залізничному сполученні. Відповідно до змін, установлено коефіцієнти індексації, на які збільшується базова вартість квитка.

Середній такий коефіцієнт у купейних вагонах та СВ становитиме 1,7. При цьому встановлено тринадцять календарних періодів, на кожний з яких передбачено свою індексацію. Зокрема, найбільше підвищення буде в періоди 22—30 грудня, 1—14 січня й влітку. Для купейних вагонів і СВ коефіцієнт підвищення на квитки на ці періоди складе 1,91; для плацкартних — 1,65 і 1,82 (якщо квиток купуватимуть після 24 травня). Як повідомили в Міністерстві транспорту і зв'язку, згідно із законодавством, наказ набирає чинності через 10 днів після його реєстрації, а в Міністерстві юстиції він зареєстрований 29 березня, **передає «УНІАН».**

■ ФОТОФАКТ

У рамках світового турне в Києві за підтримки компанії «Союз-Віктан» відбувся єдиний концерт легендарної німецької рок-групи «Скорпіонс».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Опалювальний сезон закінчився?

Сьогодні у Вінниці планують припинити подачу тепла у помешкання городян.

Пропозицію про скорочення терміну опалювального сезону внесли комунальники. Депутати міськради на останній сесії підтримали її. Щоправда, з поправкою: до 15 квітня продовжити обігрівати дитсадки, школи та лікарні. Втім, погода несподівано внесла свої корективи. Так, уранці на другий день Великодня у місті синоптики зафіксували температуру мінус два градуси. Чи переглянуть у зв'язку з цим депутати своє рішення, як і обіцяли, в екстреному режимі, вінничани дізнаються сьогодні ввечері. Напередодні подача тепла була зведена до мінімуму.

Вл. інф.

Для убивства дружини чоловік узяв кредит

Розкрито вбивство 30-річної мешканки Донецька, тіло якої знайшли 8 березня. Як повідомили «Голосу України» у відділі зв'язків з громадськістю ГУ МВС України в Донецькій області, під час розслідування відпрацьовувалося кілька версій. Основною була вбивство з метою пограбування. Однак згодом від версії відмовилися: слідів зламу на дверях не виявлено, частина золотих прикрас залишилася на місці, до того ж надійшли свідчення про досить складні сімейні взаємини загиблої із чоловіком.

— Пара прожила в шлюбі близько десяти років, виховувала трирічного сина, нещодавно погасила кредит за квартиру. І хоча голова сім'ї мав алібі, деякі нюанси викликали запитання. Згодом чоловік не витримав і зізнався у скоєному, — розповів слідчий прокуратури Калінінського району обласного центру Михайло Мельник.

Ідея позбутися дружини спала на думку А. кілька місяців тому. Він знайшов кілера серед знайомих. Виконавець, який не мав постійної роботи, потребував коштів та не був обтяжений моральними принципами, погодився. Деталі обговорювали протягом кількох місяців. За цей час А. поступово виплачував гонорар. Для цього він навіть оформив банківський кредит, бо зарплати майстра на шахті було вочевидь замало.

А. заздалегідь вручив кілерові ключі від квартири. Виконавець вирішив підстрахуватися і прихопив ще й спільника — 23-річного доглядача цвинтаря зі Сніжного. Жінку задушили, а потім зімітували пограбування. Внаслідок страшного злочину трирічний хлопчик залишився без матері і без батька. Замовника і виконавців заарештували.

Ліна КУЩ.

■ СВІТ КОРОТКО

ФРАНЦІЯ

Екстрено зупинено реактор

Причиною аварійної зупинки стала несправність у електричному колі реактора. За міжнародною семибальною шкалою надзвичайних подій на атомних об'єктах інцидент отримав оцінку в один бал. Це означає, що причиною того, що сталося, були технічні неполадки або людська помилка, що прямо не ставить під загрозу безпеку реактора. Третій енергоблок АЕС у Дамп'єрі дав перший струм 30 січня 1981 року. Згідно з планами французьких енергетиків, він повинен пропрацювати до 2021 року.

БІЛОРУСЬ

Опозиція розробила проект

Білоруська опозиція розробила і направить на експертизу у Венеціанську комісію Ради Європи проект конституційної реформи під назвою Мала конституція. «Головна мета документа, — стверджують опозиціонери, — замість одного стовбура влади одержати три незалежні гілки — виконавчу, законодавчу і судову». Документ мають намір обговорити й всередині країни, зокрема, на конгресі білоруських демсил, що відбудеться 21—22 квітня. Мала конституція є частиною програми, з якою опозиція збирається йти на парламентські вибори-2008.

ІРАК

Трагедіям немає кінця

Жертвами вибуху, скоєного у вівторок терористкою-смертницею в Іраку, стали 14 осіб, ще 20 дістали поранення. За даними поліції, жінка підірвала себе серед гурту новобранців біля входу в поліцейську дільницю в місті Ель-Мукдадія, що розташоване за 80 км на північ від Багдада. Тим часом у небі над столицею збили військовий вертоліт США. Також повідомляється, що на місці інциденту розпочалися заворушення. Водночас американське командування запевняє, що вертоліт хоч і був збитий, все-таки зміг долетіти на базу.

ЯПОНІЯ

Продовжено санкції стосовно КНДР

Японія на півроку продовжила економічні санкції, запроваджені проти КНДР після випробування цією країною атомного пристрою в жовтні 2006 року. Японська сторона пояснює свою позицію відсутністю прогресу в північнокорейській атомній проблемі. У свою чергу Пхеньян погодився пустити експертів МАГАТЕ. Але це може відбутися лише після того, як рахунки Північної Кореї в банках повністю розморозять. 25 мільйонів доларів Пхеньян не одержав досі у зв'язку з «технічними труднощами».

США

Поправку Джексона-Веніка для Росії не скасовують

Конгрес не готовий скасувати діючу обмежувальну зовнішньоторговельну поправку через «повільне просування» російської сторони до вступу у СОТ. Про це заявила представник президента США на торговельних переговорах. При цьому представник не стала уточнювати, які саме кроки потрібно зробити Москві. Тим часом минулого тижня міністр торгівлі США казав, що незабаром поправку Джексона-Веніка буде скасовано.

СУСПІЛЬСТВО
СЕРЕДА, 11 КВІТНЯ 2007 ■ № 63 (4063)

Вантажівка «Виконроб» стає найпопулярнішою з-поміж автомобілів ХК «Автокраз» *(Укрінформ)*

Київ вимагатиме від партій, які проводять свої політичні акції в центрі міста, відшкодування завданих ними збитків екології столиці *(Укрінформ)*

■ БАЛАНС ТИЖНЯ

Нинішнє політичне напруження лише незначно вплине на вітчизняну економіку

Після підписання минулого понеділка указу Президента про дострокове припинення повноважень Верховної Ради багатьох людей хвилює питання, як це може позначитися на їхніх статках. Для одних — на кількості гривень і навіть копійок у гаманці, для інших — кількості мільйонів чи сотень тисяч гривень на їхніх банківських рахунках. До того ж це хвилює людей незалежно від їх політичних уподобань і місця проживання.

Хочу заспокоїти співвітчизників. Незалежні від кольорів аналітики вважають, що нинішнє політичне напруження лише незначно вплине на вітчизняну економіку. Темпи зростання ВВП дещо зменшаться порівняно з січнем—лютим цього року, коли вони досягли рівня 8,6 відсотка. Але під час формування бюджету на 2007 рік нинішній уряд сам заклав зростання ВВП на рівні 6,5 відсотка. Бюджетні видатки. На єдиному казначейському рахунку наприкінці березня уряд зосередив понад 13 мільярдів гривень. Це більше, ніж будь-коли. І цього досить для забезпечення видатків упродовж більш як двох місяців, якщо гіпотетично припустити, що бюджетних доходів взагалі не буде. Хоча, зрозуміло, це абсурдне припущення, бо надходження будуть. І очікувати послаблення податкового тиску не варто, хоча б хто був при владі.

Слава Богу, останнім часом наша економіка певною мірою навчилася відмежовуватись, або абстрагуватися від політичних подій.

Я припускаю свідоме обмеження фінансування деяких видаткових статей держбюджету. Але це аж ніяк не стосуватиметься соціальних виплат. Повірте, уряд не самогубець, аби напередодні можливих виборів не виплачувати пенсії чи зарплати бюджетникам.

Так вже сталося, що однією з найперших ознак політичних проблем в Україні є збільшення попиту на валюту. Бо люди, попри все, ще не дуже вірять у стабільність гривні й надають перевагу «баксу». І даремно. Бо, як засвідчило життя, Нацбанк у «кризові» періоди не «обвалює» гривню, а викидає на ринок частину своїх валютних резервів. А на сьогодні вони у НБУ більші, ніж будь-коли раніше — 22,8 мільярда доларів на кінець лютого. Тож ризики для національної валюти мінімальні. Благо, кому-кому, а НБУ в нашій країні можна довіряти. Якщо навіть курс долара в обмінниках і зросте, то це буде тимчасово.

У нинішній ситуації найбільше хвилюються іноземні інвестори. Але вони знали куди йшли, тож заздалегідь прорахували всі можливі варіанти розвитку подій в Україні. І навряд чи змінять свої плани стосовно нашої держави. Та й не таке вони вже тут переживали. А нині вони впевнені, що протиборство буде нетривале і це не позначиться на їхньому бізнесі. Слава Богу, останнім часом наша економіка певною мірою навчилася відмежовуватись, або абстрагуватися від політичних подій. Водночас солідні інвестори серйозно попереджають наших політиків: не тягніть Україну в різні боки, стримуйте свої амбіції, будьте цивілізованими.

А тим часом бензин у нашій країні дорожчає і без політиків. І головні чинники тут — сезонний попит і зростання світових цін на нафту. Минулого тижня у столиці та Донецьку на АЗС бензин подорожчав на 25—30 копійок. На деяких заправках у Донецьку А-95 продавали за 4 гривні 10 копійок за літр, а у Києві — здебільшого за 4 гривні. Оператори ринку обіцяють, що це не межа.

Минулого тижня, у четвер, мені довелося побувати в Чернігові. Там вартість А-95 — 3 гривні 75 копійок. Таку саму ціну зафіксовано і у Львові, Тернополі. Але, найімовірніше, і тут вона зросте. Бо на світових ринках оптові партії бензину подорожчали на 160 доларів за тонну, а в Україні — на 90. Вловлюєте, який ще є «потенціал» для подальшого зростання оптових цін. Україна «доганяє» зовнішні ринки. Будь-які спроби уряду втрутитися в цей процес практично марні. Тут не допоможуть ні меморандуми, ні заяви про створення стабілізаційного резерву нафтопродуктів, ані навіть профіцит палива. Ціни традиційно зростають у квітні й заспокоюються ближче до зими. Але ніколи не повертаються на попередню стартову позначку.

І насамкінець про приємне. З 1 квітня мінімальна пенсія за віком зросла із 380 гривень до 410 гривень 6 копійок. У зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму зросли і розміри багатьох соціальних виплат. Так, приміром, пенсія-надбавка за особливі заслуги перед Україною матерям, які народили 10 дітей, зросте — на... 6 гривень за місяць. Тобто 60 копійок за дитину...

Леонід БРОВЧЕНКО.

Народний контроль народних грошей по-михайлівськи

■ ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧІВ

Люди не могли стримувати своїх емоцій, через що кімната корпункту «Голосу України» була схожа на розтривожений вулик. Кожен говорив про своє наболіле, але в цілому проблема в усіх була одна.

Для початку наведемо цитату з місцевої газети «Народна трибуна»: «27 грудня року, що минув, ввійде в історію Михайлівки знаменною датою. У цей день у селище вперше за час його існування прийшов газ. На вулиці Леніна, де перших п'ять будинків підключилися до газогону, святково: зібралися жителі, приїхали високі гості з області і району. Втім, не гості, а скоріше безпосередні учасники тієї масштабної роботи, підсумком якої стала настільки довгоочікувана подія». Далі з замітки стало відомо, що завдяки спільним зусиллям депутатського корпусу райради, депутатів Верховної Ради й облдержадміністрації на підведення даної газової гілки була отримана достатня кількість державних коштів. Звертаючи увагу на цю замітку, гості корпункту, однак, ніякого оптимізму при цьому не висловлювали. Коментували інакше: у тексті жодного слова не говориться про те, що півмільйона гривень у дане будівництво внесли жителі Михайлівки. Виходить, що проведення газогону здійснено тільки за державні гроші. У такому випадку виникає цілком логічне запитання: куди поділося більш ніж півмільйона гривень, зібраних приватним порядком? Адже люди віддавали останні гроші, а що стосується пенсіонерів, яких у селищі більшість, то вони збирали навіть копійки, щоб набрати хоча б сотню гривень.

«27 грудня року, що минув, ввійде в історію Михайлівки знаменною датою. У цей день у селище вперше за час його існування прийшов газ. На вулиці Леніна, де перших п'ять будинків підключено до газогону, святково: зібралися жителі, приїхали високі гості з області і району. Втім, не гості, а скоріше безпосередні учасники тієї масштабної роботи, підсумком якої стала така довгоочікувана подія».

Товариство «Еталон», що об'єднало всіх бажаючих підвести до свого будинку газ, було організовано в Михайлівці в червні 2006 року. Тоді на зборах прийняли рішення, що кожна родина повинна здати по 2500 грн. у 2006 році, у наступному — по 3000 грн. Крім того, відробити на будівництві газогону по 12 днів, а хто фізично таке завдання не подужає, — нехай внесе в касу по 50 грн. І люди працювали. Копали ями, ставили і бетонували стояки тощо. Тоді само, за словами читачів, вони звернули увагу, що стояки і труби використовувалися такі, які були у вжитку, й іншого діаметра. На їхню думку, на придбання такого матеріалу витрачено набагато менше коштів, ніж їм говорили. Але більш за все непокоїв той факт, що товариство не було узаконено на сесії селищної ради. Причому такого рішення немає дотепер, хоча з моменту створення «Еталона» пройшло вже півроку. Немає і договору про передачу повноважень товариства селищній раді, хоча зібрані кошти жителів акумулювалися саме тут. Спроби активних михайлівців побачити кошторис робіт, проконтролювати використання народних грошей позитивного результату поки не дають. В одному випадку люди одержують обіцянки голови селищної ради Сергія Матайтіса і голови «Еталона» Костянтина Червенка зробити фінансовий звіт на найближчих зборах товариства, в другому — обвинувачення в тому, що «деякі товариші «каламутять воду». Більш того, за словами відвідувачів корпункту, окремим шукачам правди навіть погрожували розправою.

Деяку інформацію про використання своїх грошей членам товариства все-таки вдалося зібрати за допомогою міліції. У відповідь на звернення Любові Бруско, начальник Перевальського РВ УМВС України в Луганській області Є. Клименко повідомив, що, виявляється, у 2006 році з державного бюджету на будівництво підвідного газогону було виділено 356 тис. грн., але розпорядником даних коштів є Перевальська райдержадміністрація. З грошей, зібраних членами кооперативу, використано 147438 грн., а решта становить 358274 грн. Матеріали перевірки «Еталона» були направлені в прокуратуру Перевальського району для ухвалення рішення в порядку ст. 97 КПК України.

А тепер повернімося до газетної замітки, яка наводиться на початку матеріалу. Як розповіли відвідувачі корпункту, через якийсь час, після того, як у перші п'ять будинків Михайлівки пустили газ і на грубку поставили сковорідку під традиційні сало з яєчнею, свято закінчилося. У тому розумінні, що закінчилася подача газу. Говорять, що вийшли з ладу якісь вузли. Чи то зварники погано працювали, чи то матеріали неякісні були, одним словом, газ після Нового року так і не з'явився...

Члени газового кооперативу «Еталон» стукають в усі двері і просять одного: розібратися з тим, як використовуються їхні гроші. Остання інстанція, яка пообіцяла допомогти, — Луганська обласна держадміністрація. За її планом у 2007 році Михайлівка повинна бути цілком газифікована. Час пішов.

Алла АНТІПОВА.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Чи тим господарям громада довірила своє майно?

Як повідомила прес-служба КРУ Херсонської області, співробітники обласного контрольно-ревізійного управління, перевіривши діяльність комунальних підприємств міста «Херсонкомунтранссервіс» та «Херсонелектротранс», зафіксували фінансових порушень на 800 тисяч гривень. Перше є одним з двох комунальних підприємств, що здійснюють автобусні перевезення, друге відоме громаді як тролейбусне депо, — монополіст з тролейбусних перевезень. Обидва отримують з міського бюджету чималі кошти для перевезення пасажирів пільгових категорій. Проте кошти використовують, як виявило КРУ, з порушенням законодавства.

Перевірка діяльності «Херсонкомунтранссервіс» виявила, що тут, як і часто-густо де, діє відома «операція» із завищеної вартості ремонтних робіт, — дві підрядні організації ремонтували дах над виробничими цехами підприємства. Де поділися понадкошторисні гроші, з'ясовуватиме, за поданням КРУ, прокуратура. Недорахувалися перевірявальники і двох автобусів «Ікарус», що були на балансі підприємства.

Крім того, протягом 2005—2006 років тут зайво нарахували доплат і надбавки. А це призвело до надмірних перерахувань у державні цільові фонди. Протягом трьох років перевірки завищували й амортизаційні витрати. Вочевидь, ці суми могли бути значно більші, однак протягом попереднього, 2004 року (неймовірно, але факт!) бухгалтерський облік доходів на підприємстві взагалі не вели! До всього, бухгалтер підприємства безпідставно списав бензину на 114,5 тис. грн.

Фінансові порушення виявлено і в херсонському тролейбусному парку, — «Херсонелектротранс». Так, окремим працівникам підприємство виплатило кошти за начебто розширений обсяг робіт, тоді як іншим, навпаки, недоплатило зарплати на 42 тисячі грн. Зафіксовано й безпідставне списання 539 л бензину та дизпалива. Здійснивши контрольні обміри та розрахунки ремонту покрівель трансформаторних підстанцій, адміністративної будівлі та їдальні, інспектори КРУ виявили факти завищення вартості обсягів ремонтних робіт на суму 35,6 тис. грн. «Кудись» зникли з тролейбусного депо й відходи міді. Здешевили керівники і такий об'єкт, як гуртожиток для співробітників. Це майно всієї громади Херсона КРУ дооцінило на 250 тисяч грн.

«Навіщо нам такі керівники, що бездумно розпоряджаються нашим спільним майном? А замість того, щоб по-хазяйськи заробляти на ньому гроші, пускають його за вітром, а може, й у власні кишені?!» — має право запитати міську владу будь-хто з мешканців обласного центру. А от від обласного КРУ вже маємо подання міському голові Херсона Володимиру Сальдо про розірвання контракту з директорами «Херсонкомунтранссервісу» Олександром Малишевим та «Херсонелектротрансу» Сергієм Костючуком.

Алла БРУСИЛОВА.

Йому не потрібен калькулятор

■ НЕЙМОВІРНО, АЛЕ ФАКТ!

Феноменальну пам'ять має 26-річний вінничанин Леонід Кучерук. Каже, що це своєрідна компенсація природи за його фізичну ваду — він осліп ще немовлям.

Усно перемножив два 15-значних(!) числа

Пам'ять Леонід тренував з дитинства. Робив це залюбки, граючись. Його мати, Світлана Львівна, каже, що син виявляв неабияке бажання запам'ятовувати все, про що йому казали. Хлопчика це так захоплювало! У три роки знав усі столиці країн світу. Син одразу виправляє маму: «Не всі, а багато». Далі просив читати йому все про футбол: дотепер пам'ятає назви популярних зарубіжних футбольних клубів. Коли київське «Динамо» виграло у 1975-му Суперкубок, Льоні ще не було на світі, але на запитання, хто забивав у двох поєдинках з «Баварією», впевнено відповідає: «Блохін». Ще й уточнює, в які саме ворота: «Ті, що ближче до Бессарабки. Це коли грали повторний матч у Києві». На футбольні поєдинки місцевої «Ниви» ходив за будь-якої погоди. Найчастіше з батьком Василем Юхимовичем. Він коментував для сина перебіг подій на полі.

У 12 років хлопець опинився у «полоні» історичних дат і подій. А ще у пам'яті тримав десятки номерів телефонів. А в 16 дивував батьків тим, що почав множити багатозначні числа. Бувало, мати не встигала на калькуляторі визначити результат, а син уже називав його. Під час нашої зустрічі Леонід перемножив два тризначні числа всього за 45 секунд. Із чотиризначними довелося попрацювати на 90 секунд довше.

Рахує він уголос. При цьому дуже швидко говорить, ніби доганяє цифри, які розкладає у пам'яті, як він каже, стовпчико-рядковим методом. Чи уявляє їх? Пояснює, що асоціативний ряд дається йому складніше. Сильніше працює логіка.

Після вправ з цифрами на обличчі хлопця з'явилася втома. Мати йому взагалі заборонила «гратися» з великими цифрами. Сталося це після того, як Льоня «замучив» її множенням двох 15-значних цифр.

— Було йому тоді 17 років, — каже Світлана Львівна. — Як зараз пам'ятаю, що ми просиділи з ним над цією задачкою майже три години. Коли дійшли до трильйона, калькулятор «здався», бо на більше в машині немає пам'яті, і я продовжувала контролювати отримані результати на папері. Добре, що я за фахом бухгалтер, тому цифри для мене справа звична. Але Льоня так тоді виснажив себе, що я сказала: «Годі!». Сама тоді почувалася недобре.

Формула щасливого дня

— Маму треба слухатися, — усміхається Леонід. — Але цифри все одно не йдуть з голови. Не гнати ж мені їх буком!

Множення замінив іншими математичними вправами. Зокрема, вивів власну формулу «щасливого дня». За декілька секунд може сказати, в який саме день тижня народилася людина. А що такий день і є щасливим, звідси й назва формули. З її допомогою можна заглянути і в минуле, і в майбутнє. З минулого Льоня визначає дні тижня, починаючи з часу народження Христа. Для цього треба назвати рік, місяць, і хлопець скаже, який це був день. Ісус народився у неділю. Це відомо багатьом. А ось Тарас Шевченко з'явився на світ у вівторок. У майбутнє з допомогою такої формули можна заглядати до нескінченності, стверджує співрозмовник.

Нині він виявляє схильність до астрології. Прогнозує деякі події. Найкраще вдається передбачати результати футбольних поєдинків. Результат товариської зустрічі Україна—Ізраїль назвав без похибки. Серед трьох можливих авторів забитих м'ячів у нашій команді у прогнозі Леоніда значилося прізвище Калініченка. Він таки відзначився в поєдинку.

Рахує він уголос. При цьому дуже швидко говорить, ніби доганяє цифри, які розкладає у пам'яті, як він каже, стовпчико-рядковим методом.

Дуже влучно характеризує незнайомих людей. Як кажуть, цілить точно в яблучко. Щоправда, спершу має трохи поспілкуватися з ними: запитує знак зодіаку, уточнює дату народження. Той, хто народився у короткий зимовий день, неодмінно буде відрізнятися і характером, і звичками від того, хто з'явився на світ, скажімо, навесні чи влітку, переконаний Кучерук. «Людина — це 48 хромосом, — нагадує нам Леонід. — А ось її доля записана в генетиці ще до появи на світ. Тобто програмується наперед. Тому кожен з нас, як кажуть, ходить у житті своїми коридорами». Краще пізнати людину, на думку Леоніда, могла б нова наука, він її називає астропсихологією. Але у нас немає такої. Хлопець певен, що з часом вона все одно з'явиться. Уже в багатьох галузях вчені проводять свої дослідження саме на стику двох наук. Прогрес підштовхує до цього.

Фото автора.

Якщо щастя не допомогло, може, нещастя допоможе

Леонід частенько любить повторювати цей, ним же перефразований, вислів. Має веселу вдачу. Читає гуморески, сипле жартами. Кепкує навіть над своєю вадою. «Мама не віддала мене в дитсадок, бо боялася, що всі дерева поламаю». Попри все, хлопець здобув середню і вищу освіту. Змалку батьки віддали його на навчання до Києва, у спецшколу для дітей з вадами зору. Там він не лише набирався знань. Діток ще навчали вміти себе обходити. Льоня багато чого вміє. Навіть краватку сам зав'язує.

Упродовж 11 років навчання сина у столиці Світлана Львівна постійно навідувала його. Не було жодного тижня, щоб вона на вихідні не їхала до Києва. Бувало, приїжджала частіше. Коли їй повідомляли, що син захворів, навіть серед ночі поспішала на вокзал. Вона і вступала з ним до Вінницького педінституту. Документи подали на істфак. А дійшла справа до письмового іспиту, викладачі розгубилися. Абітурієнт готовий писати диктант так, як це роблять незрячі, за системою Брайля. «А як ми це перевіримо?» — запитували Світлану Львівну здивовані викладачі.

Добре, що вона порушила це питання завчасно. «Інакше «пролетіли» б ми», — жартує Леонід. В інституті довго радилися, а тоді прийняли рішення: після того, як Леонід напише роботу, він вголос читатиме її, а мати, з його слів, викладе почуте на папері.

Ще складніша ноша випала на плечі батька. Тільки-но син став студентом, Василь Юхимович залишив роботу і всі п'ять років був його «очима». Зате Льоня віддячив батькам «червоним» дипломом. Каже, що батько заслуговує на такий самий диплом. Бо всі набуті знання він опановував саме з його слів. Нині Леонід викладає історію в консультаційному пункті, створеному при Українському товаристві сліпих у Вінниці. Щоб бути поруч із сином, Світлана Львівна влаштувалася на роботу бухгалтером в УТОС. Недавно в сім'ї Кучеруків був радісний день — Леонід одружився. Його судженою стала другокурсниця педагогічного університету. Віра теж майбутній історик. Про це я дізнався наприкінці нашої зустрічі. Тільки тоді зрозумів, чому це обличчя хлопця так світиться від щастя...

Віктор СКРИПНИК.

На знімку: в руках у матері Леоніда зайва річ для її сина — калькулятор йому не потрібен.

На місці музею — елітний клуб для багатіїв?

29 квітня 2005 року пожежа практично знищила Музей морського флоту в Одесі — обвалився дах, а найцінніші експонати, які збирали впродовж декількох десятиліть, ледь удалося врятувати. Міністерству транспорту і зв'язку, на балансі якого перебував музей, вочевидь було не до відновлення національної пам'ятки архітектури з півіковою історією.

Щоб зняти головний біль із відродження музею, Мінтранс передав його на баланс Одеського морського торгового порту. А той, у свою чергу, чесно сказав — грошей на відновлення музею немає і найближчим часом не передбачається.

Гроші знайшлися в комерсантів з Києва. На засіданні обласної координаційної ради з питань зарубіжних інвестицій ТОВ «Інпром» заявило про наміри підняти з руїн будинок музею. Щоправда, цільове призначення пам'ятки архітектури після відновлення хочуть змінити — передбачається, що там буде розташовано клуб для особливо важливих персон. Інвестора знайшла обласна державна адміністрація, котра заявляє, що пам'ятка архітектури не продається, а передається в оренду на 49 років. А там, мовляв, після завершення терміну оренди подивимося, як інвестор виконує свої зобов'язання.

Власне кажучи, до Музею морського флоту в будинку, про який ідеться, розміщувався Англійський клуб, побудований за проектом архітектора Торрічеллі. У ньому збиралася еліта Одеси, а вікна Англійського клубу дивилися на вікна міської біржі і знаменитий оперний театр.

Таке розв'язання проблеми відновлення музейного будинку, в якому розміщуватимуться після реставрації ресторан-бар, танцзал, викликало, м'яко кажучи, нерозуміння в Одесі. Щоправда, бізнесмени твердо обіцяють, що в елітному клубі буде експозиція Музею морського флоту, проводитимуть музичні вечори, виставки.

Весь ремонт бізнесмени планують зробити за рік, витративши на ці цілі 40 мільйонів гривень. Зрозуміло, таку суму ні з міського, ні з обласного бюджету виділити неможливо. Питання — відновлювати будинок чи ні? — вже не стоїть: після пожежі він повільно руйнується, а одна зі стін от-от завалиться.

Елітний клуб чи музей? Це питання сьогодні обговорюють в Одесі як одне із найзлободенніших. Якщо обдати добро комерсантам, то вже до 1 жовтня вони планують завершити комплекс першочергових протиаварійних робіт і зміцнять будинок. Якщо згоди не давати, те другу річницю пожежі Музей морського флоту вже не зустріне — будинок просто завалиться.

Деякі громадські організації Одеси пропонують оголосити збір грошей для порятунку Музею морського флоту. Вони переконані, що зможуть зібрати їх за короткий час. Якщо так, то чому ті самі громадські організації, котрі клятвено запевняють про свою любов до рідної Одеси, не зробили дотепер жодного практичного кроку з організації благодійного фонду і початку кампанії зі збору коштів для порятунку національної пам'ятки архітектури?

Тим часом ветерани морського флоту впевнені, що Музей морського флоту буде просто знищений, як знищили свого часу Чорноморське морське пароплавство.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

■ ВІСТІ ЗАКАРПАТТЯ

За контрабандний БМВ-Х5 — п'ять років ув'язнення

У області нещодавно припинено спробу контрабандного ввезення автомобіля БМВ-Х5 зі Словаччини в Україну через митний пост «Ужгород», **повідомила прес-служба УСБУ.** Порушити закон намагався мешканець Рівненщини. Після перевірки виявилося, що номер кузова авто перебитий, а номерні знаки та доручення на керування автомобілем фальшиві. «Крута» машина значилася в базі даних Інтерполу як викрадена на території Словаччини. Під час слідства з'ясувалося, що перед викраденням зловмисники підшукали в Києві її «двійника», під якого виготовили фальшиві доручення на керування, свідоцтво про реєстрацію та номерні знаки.

Затриманому вдалося зникнути, він перебуває в розшуку. За контрабанду, пособництво у виготовленні фальшивих документів та їх використання зловмисника заочно засуджено до п'яти років позбавлення волі з конфіскацією майна. Дворічний БМВ-Х5 вартістю 40 тисяч доларів конфісковано.

Прокуратура виявила «податкових» шахраїв

Один з ужгородських ремонтно-будівельних кооперативів заявив про відшкодування 612 тисяч ПДВ попри те, що за останній рік «фірма» сплатила аж... дев'ять гривень цього податку. Державна податкова адміністрація в області провела огляд кооперативу. Головбух фірми розказала, що до 2005 року вони ремонтували дитсадки, а з приходом нового директора збиралися налагодити виробництво фруктових соків та продуктів дитячого харчування. Для цього в кількох ТОВ та приватних підприємствах закупили обладнання майже на дев'ять мільйонів гривень, яке згодом передали одному з приватних підприємств Луганська. Перевірка з'ясувала, що всі організації мають одну й ту само адресу — приватне приміщення в Одесі, власниця якого згоди на реєстрацію не давала.

За фактом замаху на розкрадання бюджетних коштів в особливо великих розмірах шляхом незаконного відшкодування ПДВ прокуратура порушила кримінальну справу.

Заарештували фальшивий коньяк

В ужгородця Івана Т. податківці виявили 125 пляшок з етикетками коньяку «Закарпатський» та акцизними марками сумнівного походження. Поруч у пластмасових посудинах чекало розливу 150 літрів рідини коричневого кольору. Це був майбутній «коньяк». Підприємливий господар мав у запасі ще понад 500 етикеток престижних ужгородських коньяків.

Подібним «підприємництвом» займалися й мешканці села Коритнян Ужгородського району. В одного з них податкова міліція натрапила на готову до реалізації продукцію під маркою «Тиса» та «Ужгород». У іншого — вилучено п'ять ящиків пійла, що підготували його для реалізації як коньяк, велику кількість порожніх пляшок з наклеєними етикетками, 370 літрів готового до розливу сурогату та три пристрої для закупорювання пляшок.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ярими зерновими та зернобобовими в країні вже засіяно понад 5 мільйонів гектарів

Завтра у Харківській державній зооветеринарній академії відбудеться II Всеукраїнська конференція з птахівництва «Золоте курча-2007»

П'яна диктатура,

або Чому періодично б'ють вікна у блиститвському клубі

■ СИТУАЦІЯ

У невеличкій Блистові Менського району, за словами сільського голови Юрія Мишкіна, майже 50 п'яниць, а таких, що п'ють горілку, але ще тримаються, хазяйнують — ще більше. Зрозуміло, все це позначається на житті села, де припинило свою роботу агропідприємство. П'яна братія щомісяця інтригує селян невтішними інцидентами.

— Ось Юрій Кучма по п'янці заколов викруткою свою співмешканку, — розповідає Юрій Миколайович. — Посадили його на сім років у колонію. Місяць тому Юрій Лисиця у стані алкогольного сп'яніння побив односельця, який від отриманих травм помер. Постійно через п'янки — сімейні драми, бійки і вдень, і вночі. Мені як сільському голові доводиться ходити на ці виклики, розбороняти, мирити. Я й сам мало не загинув від рук випивох, яким зробив зауваження. Досі судимося...

Тому рішення сесії Блиствівської сільради від 6 жовтня 2006 року з приводу заяви підприємця Тетяни Чичкан ніби й вмотивоване: «Утриматися від надання дозволу на здійснення роздрібної торгівлі тютюновими та алкогольними виробами, а також продаж алкогольних виробів на розлив», бо «на території с. Блистова станом на 06.10.2006 року вже є два магазини, де здійснюється торгівля алкогольними виробами на розлив». Справді, депутатів можна зрозуміти. Село вже й так «потопає» від цього розливу алкоголю. Треба у цій справі нарешті навести лад, щоб не страждали родини, діти.

— Магазин Тетяни Чичкан розташований поруч, за кілька метрів від Будинку культури, — продовжує Юрій Миколайович. — П'ять чи шість разів торік у закладі культури били вікна. У сільраді вже немає коштів, щоб все це склити по-новому. Доводиться целофаном затуляти вікна. А вони хочуть, щоб молодь «підзаряджалася» прямо під клубом.

...А звернулася до редакції ображена на дії сільського голови Тетяна Чичкан. Хоча насправді формулював її думки, писав звернення до газети її бухгалтер Роман Боюн, який водночас викладає у місцевій школі інформатику. Тетяна — хоч і підприємець, але насправді звичайний продавець, яка не дуже заглиблена у фінансові, правові справи магазину. Вона викликала свого помічника по телефону, і він виклав свою версію «антиалкогольної кампанії» у селі.

— На попередніх виборах я претендував на крісло сільського голови, — повідомив він. — Мені не вистачило для перемоги 19 голосів. Ось відтоді Юрій Мишкін, як то кажуть, хоче поставити мене на місце. Ми довго очікували вирішення питання отримання торгового патенту, оскільки сільрада тривалий час зволікала з наданням дозволу на торгівлю. Якось сільський голова запевнив мене, що депутати не проголосують за потрібне для нас рішення. Так і сталося. Однак 23 листопада 2006 року Менський районний суд скасував незаконне рішення сесії. Сільрада 28 листопада того самого року надала дозвіл на здійснення роздрібної торгівлі тютюновими та алкогольними виробами, крім продажу останніх на розлив. Але ж чотири місяці було марно згаяно на те, щоб отримати дозвіл на торгівлю! Хто за це відповідатиме? Ми від цього зволікання зазнали стільки збитків!

— Проте і Мишкіна, і депутатів можна зрозуміти. Все-таки третя торгова точка не додасть селу тверезості.

— Та не в наших магазинах справа! Це і сліпому зрозуміло! П'яниці у нас не купують спиртне! Воно для них за 10—16 гривень дуже дороге. Наш контингент — пенсіонери, інтелігенція, дачники. Проблема у тому, що в селі по хатах є ще десяток точок, де вільно торгують місцевим самогоном по 5 гривень за пляшку.

— А для молоді, яка відпочиває у клубі, ви ж робите негарну послугу.

— Та наш магазин о сьомій годині вже на замку! Нам теж двічі били вікна. Якраз після судів з сільрадою... З явним натяком! І тепер веранда незасклена... Дванадцять шибок вибито!

— Міліція шукала винуватців?

— Брали пояснення, опитували людей. Однак ми можемо лише здогадуватися, хто це зробив.

Одне слово, якась «партизанська» сільська війна у Блистові. З псуванням громадського, приватного майна. А перемагає у ній вочевидь п'яна диктатура, яка вже не боїться нікого: ні правоохоронців, ні влади, ні односельчан. Обкрадені людські погреби. Голодні діти випивох. Щотижневі бійки... У сільраді теж підтвердили, що самогон продають на десяти точках. Але їх власники вже «навчені». Через недоторканність приватного житла вони не впускають міліцію, інших перевіряльників до себе. Мають й інші відмазки. А тому, схоже, єдині, з ким можна вести «антиалкогольну боротьбу», офіційно зареєстровані приватні власники магазинів. Тут справді легше знайти винуватого. На жаль, у такий спосіб навряд чи буде покладено край злу в селі.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Блистова Менського району Чернігівської області.

На знімках: підприємець Тетяна Чичкан демонструє побиті вікна орендованого нею магазину; Роман Боюн: «А це розбите вікно у клубі».

Фото автора.

■ ФОТОФАКТ

Свиня приваблює туристів

Кілька років тому на території Полтавського інституту свинарства з'явився цей дещо незвичний пам'ятник. Його спорудили за власні кошти, увічнивши тут не уявний образ, а конкретну породу — полтавську м'ясну, яку свого часу вивели в інституті, а нині вона є своєрідною його візиткою. Хоч би хто приїздив сюди, обов'язково воліє сфотографуватися біля льохи»з дванадцятьма поросятами, яка має принести щастя й удачу.

Фото Дмитра СКОБЕЛЬСЬКОГО.

Теорія кривого колеса

■ ВРОЖАЙ

На традиційне у весняний час запитання, як сіється, що планується на нинішній рік, Володимир Марченко, керівник полонської агрофірми «Маяк», відповів запитанням: «А кого це цікавить, окрім хіба що журналістів? Ще ніхто не спитав, що ми робимо, як. Хоча і раніше жилося непросто, але такого байдужого ставлення влади до сільських проблем не пригадується».

Марченко — не просто досвідчений керівник. Уже багато років він утримує в своїх руках одне з найпотужніших господарств не лише району, а й області. Умів виходити із найскладніших обвалів: і фінансових, і матеріальних. Тому чути гіркоту й розчарування в його словах просто незвично.

Замість шкварки — пляшка пива?

Здавалося б, і тепер господарству нема чого ремствувати. Ще з осені всі площі були готові до посівів. На початку березня з літака (розкіш, яку мало хто може дозволити собі в краї) підживили озимі. Горох, овес, трави, ячмінь уже посіяно. Чекай тепер, щоб уродило, і збирай із врожаєм грошики.

Та спокій оманливий. Марченко натягує в тугу струну свої нерви і сили, вимагає і від підлеглих того ж, щоб раптом в один день не перетворитись із потужного господарства на банкрута. А таке цілком можливе.

— Кілька років тому ми мали 4,5 тисячі голів свиней, — розповідає Володимир Леонідович. — А потім на ринку стали складатися доволі вигідні умови для тих, хто займається свинарством. Швидко ми наростили поголів'я до 7,5 тисячі. Ну, здавалося б, чому так і далі не працювати? Господарству — прибутки, людям — свіже м'ясо, так ні, не може такого бути, треба, щоб ми знову отих декілька тисяч голів скинули. А хто від цього виграє?

Причин для такого ходу кілька. Згадує керівник торішній неврожай, який позбавив господарство власних кормів. Тепер доводиться возити звідусіль. Але от який парадокс: машина корму стає господарству в 200 гривень, а транспортні послуги — в 1,2 тисячі. Хіба ж вигодуєш за таких затрат «вигідне» порося?

А тут зі свого боку тиснуть заготівельники, диктуючи небувало низькі ціни. Уже й за 5 гривень за кілограм здати свиню на найближчі м'ясопереробні підприємства важкувато. Але й ця ціна хіба що в «Маяку» дотягує до собівартості, а для бідніших таке свинарство — суцільні збитки.

Марченко не сумнівається: збиває ціну не його свиноферма і не українське переробництво м'яса, а дешева неякісна контрабанда, що нестримним потоком ллється у країну. Дивно: всі не хочемо їсти сурогатні ковбаси, шукаємо на базарі свого, домашнього сальця, тільки й розмов про шкідливість м'ясних фальшивок, а водночас даємо саме їм «зелене світло», рубаючи під корінь і полонське, і подібні до нього господарства.

«Маяк» зуміє викрутитись і з цієї ситуації, як робить це не вперше за останні півтора десятка літ. Але хто від цього виграє? Акцент із свинарства вже переносять на пивоварний ячмінь. Ця культура стає дедалі вигіднішою, коли на неї є замовник. Здається, тільки лінивий і дуже бідний не посіє цієї весни ячменю. І цим можна було б навіть похвалитись. Якби не декілька обставин: піде він, урешті-решт, не на паляницю і не на корми худобі, а «пектимуть» із нього лише «рідкий хліб». І, здається, що пиво перетворюється на наймасштабніший і найпопулярніший продукт, котрий спроможне виробляти і село, і переробка. Нічого не маю проти нього, але хіба заміна рівноцінна?

Керує не ринок, а нужда

Для села вже стало традиційним, коли постійно вносить корективи в його роботу посилання то на погоду, то на дефіцит (грошей, пального, насіння, добрив — чого завгодно), а тепер ще й ринок. Дуже вперто селянину втовкмачують: лише він може вирішувати, що сьогодні сіяти, скільки молока доїти і яку свиню вирощувати. Усе це правильно. От якби ще на цьому ринку та добрий розпорядник. Тоді і товар був би до речі, і ціна всіх влаштовувала б... Не ринок, нужда і безладдя скеровують сівачів.

У «Маяку» встигли вже й із цукровими буряками впоратися. Сіяли, як завжди, свої традиційні 200 гектарів. Зумів Марченко знайди спільну мову з цукровиками. Ті з ним не просто розраховуються за сировину, а ще й допомагають у проплаті за нову техніку. Договори укладено на кілька років наперед, і партнери намагаються їх дотримуватися. Але ці стосунки видаються просто фантастичними на тлі того, що переживає цієї весни буряківництво.

— Я вже не кажу про наш район, якось проїхав через кілька областей — порожні поля. Он у сусідньому Білогірському

Машина корму стає в 200 гривень, а транспортні послуги — в 1,2 тисячі. Хіба ж вигодуєш за таких затрат «вигідне» порося?

ЗАМІСТЬ КАРТОПЛІ на городі ростуть... декоративні рослини

■ УРОКИ ВИЖИВАННЯ

Коли донька привезла з кар'єру машину сірого граніту і висипала каміння на городі, де мали садити картоплю, мама від побаченого ледь не знепритомніла. «Молодець!» — мама сказала пізніше.

— Я ж мати, і мені треба було переконатися, наскільки затребуваним може бути незвичне заняття доньки, — розповідає Валентина Михайлівна Чайковська із села Малі Хутори, що під Вінницею. — Через її каменюки ми перестали вирощувати картоплю. А бараболя у нашому селі в пошані. До Вінниці рукою подати. Є де збувати. Можна заробити копійку. Тому люди використовують для її вирощування кожен клаптик землі. Не дивно, що сусіди з недвозначною усмішкою дивилися після того на наше обійстя. Стільки нахвилювалася! Бувало, ночами не спала, думала: що з того вийде? Згодом Віка настояла ще й на тому, щоб зрізати дві старезні груші. Дерева віддячували рясними плодами. Але її новій справі, бачте, заважали. Батько, зрештою, змушений був узятися за пилку. Каміння, як і декоративні кущики та рослини, заполонило майже всю присадибну ділянку. Так Вікторія Чайковська розпочинала нову справу ландшафтного дизайнера.

Якось після того Валентина Михайлівна побувала у Польщі. Побачила там те, чим так прагнула займатися донька. Подвір'я доглянуті, на кожному такі самі ландшафти з камінців і декоративних рослин. І ніхто не бідкається з того, що не садить картоплю. Повернувшись додому, мати сказала доньці: «Молодець!»

У тендітної на вигляд Вікторії Чайковської любов до холодних каменюк, схоже, закладена на генному рівні. Її бабуся по матері Ксенія Тимофіївна (на жаль, її уже нема серед нас), все життя споруджувала будинки. Працювала жінка у Вінницькому РБУ-1. Зводила приміщення олієжиркомбінату. Найпомітнішою роботою, в якій брала участь бабуся, є чудова арка при вході у Центральний парк культури і відпочинку, що давно стала символом міста над Бугом. За участь у зведенні такої непростої архітектурної споруди бабуся отримала нагороду з Москви, каже Вікторія. Ми її зберігаємо як дорогоцінну реліквію. «У нас на Хуторах не одна хата поставлена руками Ксенії Тимофіївни, — доповнює розповідь доньки мати. — А ви запитуєте, звідки у Віки захоплення каменюками. Та й батько її перед виходом на пенсію працював на будівництві.»

Вікторія Чайковська, випускниця Вінницького педінституту, за фахом працювала недовго. У ті роки вчителям затримували платню. До того ж зароблених грошей не вистачало на життя. Тому й вирішила реалізувати на ділі свої ще дитячі фантазії з каменем і ландшафтним дизайном.

— Коли я чекала другу дитину, — згадує Віка, — задумала спорудити щось на зразок каскаду невеликих фонтанів. Місця на подвір'ї батьківської хати вистачало. Допомогти втілити мою фантазію теж було кому. Матеріалу вдосталь. Під час прогулянок на берег річки я завжди уважно роздивлялася навсібіч. Підбирала, щоправда, не кожен камінець, а тільки той, що мав певну форму.

Син робив те саме, що й мама. Тепер у неї два хлопчики. Обидва час від часу хваляться перед мамою знахідками — оригінальної форми камінцями. Моя задумка вдалася. Перша ландшафтна споруда сподобалася всім, хто її бачив. Не вистачало лише екзотичних рослин. І молода жінка взялася за їх вирощування. Нині у неї на садибі півтори тисячі видів декоративних рослин.

Вікторія каже, що в житті їй таланило на подорожі. Об'їздила не лише Україну, де особливо запам'яталися походи в Кримські гори та Карпати. Побувала на Кавказі. Її пам'ять цупко тримає фрагменти ландшафтів такими, як їх створила природа. Часто дівчина робила замальовки. І тепер все це втілює на практиці.

— Чи багато маєте замовлень?

— Дуже багато. Майже кожна хоч трохи заможна людина після зведення будинку хоче мати на подвір'ї куточок чарівного ландшафту.

— А які нині тенденції?

— Раніше здебільшого обмежувалися вічнозеленими декоративними рослинами. Тепер доповнюють їх різнобарвним розмаїттям квітучих кущів, квітів тощо.

Віка каже, що не вимощує капітальних фрагментів, тобто не використовує в роботі цементного розчину. «Якщо людині через деякий час надокучить один і той самий ландшафт, камені можна розібрати і змінити композицію». Так заробляє на життя.

Нині на її садибі зацвіли перші квіти. Радують око крокуси, їх у неї дев'ять видів. Милує ніжним цвітом гібіскус та проліски. Запалахкотів червоним вогнем карликовий тюльпан, його пелюстки чимось схожі на пелюстки троянди. А Вікторія мріє про справжню «королеву» квітів — англійську троянду. Вона більш стійка до морозів, ніж наші троянди, а пелюстки має завбільшки з долоню. Щоправда, доставити хоча б штамб цієї рослини з туманного Альбіону не так просто. Англійці не дозволяють масово вивозити таку красу. Митні оформлення можуть сягати тисячі доларів за одну рослину, каже співрозмовниця. Пані Чайковська вірить, що мрії мають властивість збуватися. Коли цього дуже прагнути...

Віктор СКРИПНИК.

На знімку: руки Вікторії ніжно торкаються пелюсток карликового тюльпана.

Фото автора.

Війна за кримські гектари триває

Самозахоплення вже окільцювали й аеропорт Сімферополя. Хоча самозабудовників в охоронній зоні аеропорту «Заводське» не раз попереджали про ризик для здоров'я від випромінювання радіолокаційної станції. Начальник штабу авіаційного загону летовища Борис Рибников наполягає: самобуди, що наблизилися впритул до огорожі аеропорту з написом «Заборонена зона», необхідно прибрати негайно, адже двокілометрова зона навколо летовища має бути вільною для екстреної посадки повітряного борту.

Чимало інших обурливих фактів неналежного вирішення земельних питань виявили комплексні перевірки дотримання земельного законодавства комісії з урегулювання земельних відносин автономії на території Сімферопольського району, зокрема, в Добрівській, Мирнівській, Трудівській, Укромненській, Чистенській сільських і Молодіжненській селищній радах, де проведено інвентаризацію земельних ділянок під самозахопленнями, створено електронний реєстр власників присадибних ділянок. З його допомогою перевіряються особи, які подали заяви на отримання земельних ділянок, на предмет наявності у них раніше отриманої землі. З'ясовано наявність земельних ділянок у майже 7,5 тисячі громадян — 76 відсотків списочного складу. Виявлено, що 624 особи зі списку вже мають 1305 ділянок, дехто по дві й більше. Вирішено чимало питань врегулювання ситуації у Сімферополі й прилеглому районі.

Уряд автономії для забезпечення громадян наділами ухвалив рішення про вилучення 150 гектарів у Національного промислово-аграрного об'єднання «Масандра», хоча сам це зробити не має права, тож клопотатиме з цього приводу перед МінАП України. Також готується звернення в Національний аграрний університет з проханням про вилучення 200 гектарів на території Молодіжненської сільради, що належать університетському навчально-дослідному господарству. А ще уряд півострова запропонує відмовитися від 585 гектарів у Мирнівській сільраді підприємству науково-виробничого центру м'ясного птахівництва Української академії аграрних наук. Все це добірні орні землі!

Вирішено також, щоб зняти проблему самовільного захоплення землі в районі кінотеатру «Шторм» в Алушті, продовжити археологічні дослідження, щоб достеменно виявити місце, де насправді була розташована мечеть.

Алуштинська міськрада нарешті вирішила передати Рескомнацу під індивідуальне житлове будівництво для депортованих 24 гектари землі в новому, четвертому мікрорайоні міста. Далі комісія перейде до детальнішого розгляду земельної ситуації в Судакському та інших районах півострова.

До речі, лише торік Держземінспекцією Криму виявлено 2493 факти самовільного захоплення земельних ділянок на площі 21 тисяча 308 гектарів. Складено 1593 протоколи. Видано 2493 розпорядження про усунення порушень вимог земельного законодавства. Винесено 1493 постанови про притягнення до адміністративної відповідальності. 1530 клопотань направлено в органи місцевого самоврядування й виконавчої влади для подачі позовів у суди про звільнення самочинно зайнятої землі. 541 матеріал передано в органи прокуратури, 220 — направлено в суди.

Віктор ХОМЕНКО.

керує аграріями під час нинішньої посівної

районі господарство, котре традиційно сіяло буряки, нинішнього року зарікось це робити. А як інакше, коли завод завинив їм декілька мільйонів гривень? Кажуть, у державі перевиробництво цукру, от ринок зайве й відкидає. Ще не навчилися ми стільки виробляти, щоб з'їсти не змогли. Просто немає порядку ні в селі, ні на тому ринку, — підсумовує Марченко.

На калькуляторі швидко підраховує, яку ціну декларує держава за тонну буряку і скільки коштує кілограм цукру. За теперішніх 175 гривнях за тонну навряд чи знайдеться багато охочих сіяти солодкі корені. А про оптимальні 200 — 210 гривень за кризової ситуації в галузі годі й мріяти. І що ж той ринок скаже вже через рік-другий?

Воно, наче, й не погрішиш, що з боку держави вже зовсім ніякої підтримки немає. «Маяк» розраховує на свій мільйон гривень дотації за кілограм великовагової худоби. Очікує відшкодування і за мінеральні добрива, і за гектар посіяних озимих. Але знову-таки підтримка ця, виявляється, з одного боку, не всім доступна, з другого — не така, що, справді, регулювала б ринкові відносини.

Погорівши торік на буряках, нинішньої весни кмітливі господарники швидко переключились на ячмінь та кукурудзу. Найближчими днями і в «Маяку» сіятимуть її. Але дотаційної підтримки вже не буде. Чому? Та хто ж його знає. Просто десь нагорі свого часу був визначений певний перелік культур, за які надійде доплата. Але вийшло так, що те, у що господарства вкладатимуть цієї посівної найбільші кошти, не враховано.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Гадання на ратицях

Попри все в Марченка є своя теорія розвитку господарства. «Це як криве колесо на возі — завжди залишає через певну відстань свій слід, — розказує. — Так і ми, наче щербате колесо, кожних чотири-п'ять років залишаємо якийсь кривий слід. Потім трохи відживемо, і знову — ляпсус».

Нині «Маяк» живе за рахунок молока та великої рогатої худоби, якої в господарстві понад дві тисячі голів. Триста корів щодня дають до п'яти тонн молока. А це до 270 тисяч гривень доходу на місяць. Непогана копійчина. Тому у найближчі три роки планують збільшити дійне стадо до півтисячі голів. У тому, що Марченко це зробить, можна не сумніватися. Але чи буде так само вигідне молочарство через три роки, ніхто не може дати гарантії. Бо ж може вийти так, як із свиньми: ферми реконструювали, поголів'я нарощували, а тепер думають, як позбутися нерентабельної галузі. Утім, хтозна, якщо переживуть цю кризу, дивись, за кілька років свинина знову знадобиться — нічого не вдієш, криве колесо. Ось так і виходить: хто гадає на кавовій гущі, а хто — на свинячих ратицях.

«Маяк» не хоче здаватись. Допоки трудиться, сіє, доти й живе село. Хоч би як важко було, а планує взяти в оренду близько 200 паїв у сусідньому селі. Кілька років тому вже навіть пробували там сіяти. Перший рік лише гроші вкладали, практично нічого від тих земель не маючи. І вже за рік поля почали давати віддачу. А тут де не візьмись з'явилися заїжджі бізнесмени, наобіцяли людям золоті гори. Ну, ті від Марченка паї й забрали. А за три роки дохазяйнувалися до того, що лише з бур'янів урожай збирали. Тепер знову до Марченка прийшли.

А там і з іншого краю люди просять, щоб узяв землю, яку вже років шість узагалі ніхто не обробляє. Підрахували: щоб там посіяти, треба до 300 тисяч гривень витратити. Бідному таких грошей ніколи не знайти. Для багатого «Маяка» це теж чималі кошти, але він їх знайде.

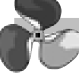
Знайде не тому, що твердо впевнений: уже восени зібраний на цих землях урожай принесе прибуток. Навпаки, тут колесо може так хильнути, що тільки дивись, хто втримався. Просто десь на генному рівні кличе земля, і кожен хазяїн знає — її треба засіяти.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Як ви ставитеся до тих, хто цілується у громадському транспорті?

БЛІЦ-ОПИТУВАННЯ

Богдан, 20 років.

— Погано. Я вважаю це неповагою до оточуючих, тому собі такого ніколи не дозволяю.

Ілона, 18 років.

— Чудово ставлюся, та й мене особисто це не зачіпає, чесно. Тобто якщо молоді закохані сидять у куточку вагона метро і цілуються, то чому б і ні?

Катя, 21 рік.

— Позитивно ставлюся, адже якщо у молодих людей серйозні стосунки, то можуть і поцілуватися, звичайно, все має бути в рамках пристойностей. Хоча не можу не зазначити, що під час поїздки в переповненому метро іноді буває неприємно, коли тебе «притискає» до парочки, що цілується.

Наталка, 19 років.

— Мені не дуже приємно їхати поруч із молоддю, яка цілується. Я вважаю, що таке доречно робити вдома чи десь у затишному романтичному місці, але ніяк не в громадському транспорті. Це непристойно, і я таких людей не підтримую. Та й сама ніколи не цілувалася у метро.

Олександр, 19 років.

— Ставлюся нормально, до них, до речі, і себе зараховую. Мене молоді люди, що цілуються, зовсім не бентежать.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКО.

ГОСТРИЙ КУТ

Шукаєш роботу — готуйся до співбесіди

21-річна студентка одного із столичних вузів Тетяна хоча й навчається на стаціонарі, та з 18 років встигла змінити вже три місця роботи. Нещодавно вона успішно пройшла співбесіду для роботи в банку. Дівчина розповідає, що на останньому місці роботи її не цінували, мовляв, молода і без диплома. А на теперішньому (хоча посада й незначна), вважає, зможе реалізувати свої амбіції. Сьогодні Тетяна вже може давати поради знайомим, які влаштовуються на роботу, майже як фаховий спеціаліст-«кадровик». Вона впевнена, що перше позитивне враження — більш як половина успішної співбесіди, тож радить готуватися до неї, як слід.

Мало сподіваючись на допомогу державних центрів зайнятості, сучасна молодь переважно йде двома шляхами: декого влаштовують батьки чи друзі, інші — шукають роботу через газети оголошень чи Інтернет. Продивляючись останні, помітила цікаву тенденцію — на одному із найпопулярніший «робочих» сайтів на 75 673 вакансії трохи більше 40 тисяч резюме (а ще кажуть, немає роботи! — **Авт.**).

Однак, незважаючи на таку кількість пропозицій, більшість вакансій, на жаль, недоступна молодим людям: не лише через те, що переважно потрібно працювати повний робочий день (для студентів стаціонару), а й вимоги стажу (від 2-х років) та віку (від 25 і старші).

Молоді «з вулиці» зазвичай пропонують нефахову роботу. А це здебільшого розповсюджувати чи розклеювати рекламу, листівки (промоутери), кур'єрська доставка, місце офіціанта чи прибиральника тощо. Якщо ж хочеш з самого початку робити кар'єру за спеціальністю — варто сподіватися скоріше на власне везіння. Тому, якщо тебе врешті-решт запросять на співбесіду у солідну компанію, то до зустрічі потрібно підготуватися якнайкраще. Пропонуємо кілька порад, які не завадять шукачам роботи.

> **До речі**
> ***За даними Міжнародної організації праці, у 2006 році в світі налічувалося 86,3 мільйона безробітних віком від 15 до 24 років.***

Сподобаєшся керівникові — отримаєш місце

Хоча зовнішність і оманлива, та недооцінювати її не можна. Із кількох претендентів на місце з приблизно однаковою кваліфікацією вибирають зазвичай того, хто більше «сподобався».

Йдучи на інтерв'ю, потрібно подбати про одяг, зачіску, сумку та аксесуари — кожна дрібничка може зіграти в плюс або в мінус.

Далі — мова (швидкість, тон, темп), адже у перші секунди, кажуть психологи, сприймається не що ви говорите, а як. Пам'ятайте, що «екання» та слова-паразити аж ніяк не прикрашають вашу мову.

Міміка, жести та рухи також можуть вам допомогти: під час співбесіди не варто метушитися, нервово крутити ручку чи якось видавати власні переживання: роботодавець може подумати, що ви не впевнені в собі чи недостатньо стійкі до стресів.

До того ж люди, які пройшли вже чимало співбесід, радять (задля власної впевненості) вдома проводити тренування. Продумайте, які запитання вам може поставити інтерв'юер, та спробуйте дати на них відповідь, яка б показувала вас із якнайкращої сторони та водночас була максимально чесною. Крім того, співбесіда — не допит, тож варто побільше дізнатися про майбутні обов'язки, зарплату, умови праці.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША (з архіву «Голосу України»).

Не останню роль зіграє і попередньо отримана інформація про організацію, в якій проходите співбесіду: які послуги надає, компанії-конкуренти, складнощі та перспективи місця, на яке претендуєте. Адже, погодьтеся, розумна людина ніколи не піде «туди, не знаю куди».

Ну і насамкінець варто пам'ятати, що хороші манери ще нікому не завадили — тож будьте пунктуальні (приходьте за 5—10 хвилин до інтерв'ю), зібрані, ввічливі та коректні.

■ ДОВІДКА

Протягом 2006 року за направленням Державної служби зайнятості вдалося працевлаштувати 542 тисячі громадян віком до 35 років, а у січні-лютому цього року — 75,3 тисячі. Тим часом дуже гострою залишається проблема молодіжного безробіття — серед осіб віком 15—24 років вдвічі більше незайнятих, ніж серед всього економічно активного населення країни.

За даними соціологічних опитувань, переважна більшість випускників українських шкіл (від 76 до 86%) мають наміри вступати до вищих навчальних закладів і пов'язують своє майбутнє з професіями «економіст», «юрист», «лінгвіст», «вчитель». І лише незначна частка школярів (3—6%) орієнтується на здобуття робітничих професій у професійно-технічних навчальних закладах. Переважно це професії «кухар» та «продавець», розповіли «Голосу України» у Державній службі зайнятості України.

Анекдот в тему

Оголошення. Для роботи в конфліктному колективі потрібні злобливі та сварливі співробітники. За шкідливість — молоко.

***

Чому ви пішли з попереднього місця роботи?

— Через стомленість.

— Яку стомленість?

— Не знаю, просто вони сказали, що дуже від мене стомилися.

■ ШКОЛА ВИЖИВАННЯ

На знімку: ролер виконує трюк на столичному майдані Незалежності.

Фото Сергія ЧУЗАВКОВА (з архіву «Голосу України»).

■ СЕРЙОЗНО ПРО НЕСЕРЙОЗНЕ

Двічі на рік студенти викликають «шару»

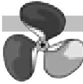
Екзаменаційна сесія не за горами! Оскільки найнеймовірніші передекзаменаційні забобони студентів давно стали анекдотами, розкажемо про найвідоміші з них.

Перше — «шара», або «халява». Її студенти викликають, висуваючись із вікна із заліковкою в руках та криком «Шаро, прийди!» у ніч перед іспитом. Що голосніше кричатимете, то кращим буде результат, запевняють студенти. Кажуть, шара має залетіти у залікову книжку, яку після того перев'язують ниткою — аби допомога не втекла.

Крім того, студенти намагаються не стригтися та не мити голову перед екзаменом, аби не змити чи не зістригти всі отримані знання. Вірять вони і в те, що коли під подушку чи матрац покласти книжки та конспекти перед іспитом, то інформація сама собою залізе в голову. Знайомий розповів, як колись понаскладав їх стільки, що всю ніч не спав, бо голова була дуже високо, але й після того від звички не позбавився.

Годі говорити про класику жанру: заходити до аудиторії необхідно з правої ноги, під п'ятку має неодмінно лежати п'ять копійок, а білет тягнуть лише лівою рукою. До того ж всіх родичів треба зобов'язати сварити тебе що є сили під час іспиту.

Усі ці забобони не мають наукового підгрунтя й не можуть бути пояснені здоровим глуздом. Але мало хто із колишніх чи теперішніх студентів скаже, що ніколи не займався такими дурничками...

ОТАКОЇ!

Стати «Казановою» за 450 доларів

Останнім часом тренінги (систематичне тренування чи удосконалювання певних навичок і поводження) стали дуже популярними в нашій країні. Під час таких курсів вас можуть навчити продавати, правильно вкладати гроші, будувати свій бізнес. А нещодавно в метро я побачив оголошення з обіцянкою навчити молодих людей «стовідсотковому українському методу зваблення» — СУМО.

Цікавість привела на сторінку Інтернет-сайта, де було розписано діяльність організації, що навчає тонкощів цього «мистецтва», відгуки молодих людей, котрі пройшли тренінг, а також контактні телефони. Розмова з тренером тривала не більш як п'ять хвилин, протягом яких «досвідчений Казанова» всіляко ухилявся від відповідей на запитання про ціну і час занять. Але без плюсів не обійшлося — одержав запрошення під'їхати до місця проведення тренінгу поспілкуватися. Приїхавши в призначене місце, так і не зміг нікого знайти всупереч запевненням, що зазвичай хлопці приходять раніше. Ну просто-таки засекречена організація!

Невдача не змогла змусити відмовитися від пошуків інформації. Наступного дня знайшов в Інтернеті компанію з аналогічною пропозицією. Цього разу співрозмовник виявився більш поступливим. Як з'ясувалося, навчитися навичок та методів Казанови не так вже і складно. На це доведеться витратити чотири повних вихідних — всього вісім днів. Щоправда, беруть туди не всіх, а лише «тих, хто справді готовий осягати настільки тяжку науку, незважаючи на всі труднощі і негоди», розповів тренер. Зовнішність, за його словами, не стане на заваді для зарахування в групу, головне — вогник в очах.

Процес пошуку відповіді на питання «Чого хочуть жінки?» відбувається у такому порядку: тренінг починається в суботу зранку і триває до самого вечора — викладається теоретична частина. Після цього вам дадуть домашнє завдання на тиждень (застосувати теорію на практиці). Навчання може проходити і в нічному клубі, де під наглядом викладача закріплюються здобуті навички (дівчата, бережіться!).

Обіцянки тренерів дуже спокусливі, але надто вже все це схоже на «замануху» на кшталт «схуднути без дієт і спорту». Адже «предмет», якого зі стовідсотковою результативністю обіцяють навчити хлопці, осягається часом усе життя, та й ціна (450 доларів за курс) теж насторожує.

Тарас МІЩЕНКО.

Молодіжну сторінку підготувала Анна БОЙКО e-mail: molod@golos.com.ua

Системі управління охороною праці — міжнародний стандарт,

або Як над цим працюють у ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг»

■ ЛІДЕРИ

За останній рік українські промисловці дедалі частіше стають свідками, а то й учасниками важливих подій, що відбуваються на криворізькому велеті вітчизняної металургії. Цього разу в урочистій обстановці міжнародний експерт-аудитор, керівник представництва в Україні компанії ТНО «Сертифікація» Герардус Пітер Корнеліус Хазебрук вручив директорові з охорони праці ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг» Володимирові Марунчаку сертифікат відповідності системи управління охороною праці металургійного виробництва вимогам міжнародного стандарту OHSAS 18001:1999.

Цей документ підписав генеральний директор ТНО «Сертифікація» пан Сіреманс, і термін його дії — до грудня 2009 року. З підприємств компанії «Міттал Стіл» міжнародного сертифіката з промбезпеки удостоєно тільки металургійне виробництво.

Важко не погодитися з думкою голови адміністрації з кадрів і зв'язків із громадськістю підприємства Франка Панніра, що отримання сертифіката на систему управління охороною праці ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг» не самоціль, а переконливий доказ того, що діяльність усіх працівників підприємства спрямована на досягнення намічених цілей в галузі охорони праці. Ця діяльність — не разовий проект чи випадкова подія, а тривалий процес, спрямований на поліпшення відносин із власним персоналом підприємства, учасниками ринку та акціонерами, організаціями споживачів, місцевими та центральними органами влади і суспільством загалом.

Система управління охороною праці має стати частиною інтегрованої системи якості на підприємстві, складові якої — сертифіковані системи управління якістю продукції, охорони навколишнього середовища та промислової безпеки.

Розробку і впровадження системи управління охороною праці за стандартом OHSAS 18001:1999 провадили на підприємстві протягом 2005—2007 рр., а сертифікацію усього підприємства заплановано на 2007 рік. Офіційний аудит здійснили міжнародні експерти-аудитори ТНО «Сертифікація» Г. П. К. Хазебрук, Наталя Кравченко та В'ячеслав Ревін, керівник проекту. Вони дійшли відповідального висновку, що у ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг» розроблено і документально оформлено систему управління охороною праці підприємства відповідно до вимог специфікації і виконано в повному обсязі коригувальні дії за результатами попереднього аудиту загалом.

Володимир Марунчак переконаний, що сертифікація системи управління виробничою безпекою згідно з вимогами міжнародного стандарту дасть можливість:

— удосконалити діючу на підприємстві систему управління охороною праці і підвищити виробничу дисципліну;

— скоротити до мінімуму і, за можливості, виключити числі аварійні ситуації та нещасні випадки шляхом використання кращих технічних і управлінських рішень.

Одержавши міжнародний сертифікат, ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг» може вимагати від підрядників, щоб вони також контролювали процеси і керували ризиками в цієї галузі. Дія сертифіката поширюється на розробку, проектування, виробництво і продаж агломерату, чавуну, сталі, прокату, продуктів розділення повітря, технічне обслуговування і ремонт основного устаткування та пристроїв, ідентифікацію небезпек, оцінку ризиків і контроль над ризиками, готовність до аварійних ситуацій та відповідних дій, розслідування нещасних випадків, інцидентів і професійних захворювань.

На прес-конференції що для ЗМІ особливо було підкреслено, що вже цього року у ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг» заплановано сертифікувати системи управління охороною праці на гірничо-збагачувальному комплексі, коксохімічному виробництві і шахтоуправлінні з підземного видобутку руди. Їхня успішна сертифікація відповідно до вимог міжнародних стандартів дасть право цим виробництвам використовувати сертифікат відповідності діючої системи управління охороною праці, після чого такий сертифікат одержить усе підприємство.

Пан Хазебрук підкреслив, що за рік аудитори приїдуть з перевіркою і перевірятимуть усі статистичні дані та вимагатимуть від підприємства поліпшення обстановки в галузі охорони праці. У принципі, це є офіційною вимогою цього міжнародного стандарту з безперервного поліпшення ситуації. Зі свого боку, пан Франк Паннір так розставив головні акценти у зв'язку з одержанням міжнародного стандарту:

— Сертифікація системи управління охорони праці сприяла тому, що в трудових колективах змінилося ставлення до роботи в галузі промислової безпеки. Раніше нам доводилося в терміновому порядку вирішувати наявні проблеми, а сьогодні створено систему управління охороною праці, один з елементів якої передбачає, що вона постійно самовдосконалюється. І головна її перевага полягає в тому, що результати цієї роботи бачать робітники в цехах, тому що умови їхньої праці постійно поліпшуються...

Журналістів переконували й у тому, що на підприємстві дуже гарні результати в галузі охорони праці, і на це були підстави. Зокрема, за підсумками дня здоров'я і безпеки, що відбувся в березні цього року на всіх підприємствах Арселор-Міттал, було зазначено, що криворізькі металургійні підприємства відмінні серед інших цієї групи. Пан Паннір поздоровив увесь трудовий колектив з таким результатом і висловив упевненість у тому, що ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг» рухатиметься і далі цим шляхом.

Михайло СКОРИК.

Кривий Ріг
Дніпропетровської області.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У мільярдному доробку азовмашівців — вагони, платформи і конвертери

Маріупольське ВАТ «Азовмаш», що на Донеччині, у першому кварталі випустило товарної продукції на 911 мільйонів гривень. Це на 25 відсотків вище, ніж за три місяці минулого року. У перші дні квітня підприємство пройшло «мільярдну» позначку обсягу випуску. Більш як 70 відсотків продукції відправлено на експорт. Левову частку становлять вироби галузі вагонобудування: за три місяці тут виготовили 2334 вантажних вагони і платформи. Успішно працюють азовмашівці і в галузі важкого машинобудування: з початку року металургам України і Росії відправлено засипні апарати, конвертери, технологічне обладнання конвертерних цехів.

Ліна КУЩ.

■ ОГОЛОШЕННЯ

Звіт

Академії мистецтв України

Про використання коштів Державного бюджету України за 2006 рік

Законом України "Про Державний бюджет України на 2006 рік" Академії мистецтв України були затверджені видатки за загальним фондом у сумі 11624,1 тис. грн. Зазначені кошти були спрямовані на забезпечення статутної діяльності Академії за двома бюджетними програмами: "Наукова і організаційна діяльність Президії Академії мистецтв України", "Фундаментальні дослідження у сфері мистецтвознавства".

У 2006 році загальні касові видатки Академії склали 10080,0 тис. грн. (зведені відомості про витрачання коштів Державного бюджету у 2006 році наведені у таблиці 1).

Інформація про використання коштів Державного бюджету України у 2006 році в розрізі бюджетних програм наведена у таблиці 2.

За бюджетною програмою "Наукова і організаційна діяльність Президії Академії мистецтв України" було опубліковано 12 монографій, опублікована 421 наукова стаття у фахових виданнях. Академія брала участь у організації та проведенні 67 наукових семінарів та конференцій.

За бюджетною програмою "Фундаментальні дослідження у сфері мистецтвознавства" виконувалося 12 наукових робіт. Опубліковано 24 наукові праці (в т. ч. монографії), 76 наукових статей у фахових виданнях. Проведено 12 наукових семінарів і конференцій. Середні витрати на проведення однієї науково–дослідної роботи склали 364,8 тис. грн.

Публічне представлення звіту про використання бюджетних коштів Академією мистецтв України відбудеться 13 квітня 2007 року о 15.00 за адресою: м. Київ, вул. Воровського, 20

Звіт

про використання коштів Державного бюджету України

Академією мистецтв України за 2006 рік

Таблиця 1
(тис. грн.)

6570000 Академія мистецтв України

Показники	КЕКВ	Загальний фонд: Затверджено на рік з урахуванням змін	Загальний фонд: Фактично використано
1	2	3	4
НАДХОДЖЕННЯ усього	**х**	**11624,1**	**10080,0**
Надходження коштів із загального фонду бюджету	х	11624,1	10080,0
Надходження із спеціального фонду бюджету	х	х	Х
ВИДАТКИ усього	**х**		
ПОТОЧНІ ВИДАТКИ	**1000**	**9875,4**	**8340,5**
Оплата праці працівників бюджетних установ	1110	1866,7	1723,4
Нарахування на заробітну плату	1120	675,7	540,6
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	1130	1102,6	441,3
Видатки на відрядження	1140	55,0	7,7
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	1160	190,0	15,8
Дослідження і розробки, видатки державного (регіонального) значення	1170	3096,4	2929,7
Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм	1171	3081,4	2929,1
Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	1172	15,0	0,6
Поточні трансферти населенню	1340	2889,0	2682,0
КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ	**2000**	**1748,7**	**1739,5**

Таблиця 2
(тис. грн.)

Найменування бюджетної програми	КПКВК	Загальний фонд: Затверджено на рік з урахуванням змін	Загальний фонд: Фактично використано
Наукова і організаційна діяльність Президії Академії мистецтв України	6571020	7094,0	5702,3
Фундаментальні дослідження у сфері мистецтвознавства	6571030	4530,1	4377,7

22.03.2007 р. постановою господарського суду м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) по справі № 43/134 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Закритого акціонерного товариства «Страхова компанія «Добриня» (01010, м. Київ, вул. Московська, 7, код 19028946, р/р 2650900760038 в Арсенальному відділенні АКБ «Правекс-Банк» в м. Києві, МФО 321983).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мальцева Д. О., ліцензія АБ № 176269 від 17.10.2005 р. (м. Київ, вул. Микільсько-Слобідська, б. 6-а, кв. 19, т. 80504108626).

Господарський суд Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) постановою від 29 березня 2007 року по справі №8/57 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕНЕРГОСПЛАВ» (33001, м. Рівне, вул. Петра Могили, 25, р/р 26008247182001 в РВ КБ «ПриватБанк», МФО 333391, код ЄДРПОУ 21097334) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕНЕРГОСПЛАВ» призначено арбітражного керуючого Драгун Ірину Іванівну (ліцензія АВ №307265 від 19 лютого 2007 року, 33028, м. Рівне, вул. Соборна, 34/14).

Господарський суд Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) ухвалою від 28 березня 2007 року порушив справу №9/8 про банкрутство приватного підприємства - фірми «Сілур» (33001, м. Рівне, вул. Петра Могили, 25, р/р 26009248050001 в РВ КБ «ПриватБанк», МФО 333391, код ЄДРПОУ 31258850).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Драгун Ірину Іванівну (ліцензія АВ №307265 від 19 лютого 2007 року, 33028, м. Рівне, вул. Соборна, 34/14).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування даного оголошення.

Господарський суд Івано-Франківської обл. (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) постановою від 16.11.2006 р. по справі №Б-14/213 визнано банкрутом фермерське господарство «Поділля» (юридична адреса: 77125, Івано-Франківська обл., Галицький р-н, с. Поділля; код ЄДРПОУ 30814745)

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Городчука Юрія Дмитровича (ліцензія АБ №216850 від 21.03.2005 р.; адреса: 78000, Івано-Франківська обл., м. Тлумач, пров. Промисловий, 6).

Заяви з вимогами кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 03.04.2007 р. у справі №23/124-б про банкрутство - Закрите Акціонерне Товариство «Украгробізнес» (01135, м. Київ, пров. Тбіліський, 4/10; код ЄДРПОУ 14276467; р/р 2600701005203 у ВАТ «Укресімбанк», МФО 322313) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Агафонова Олега Юрійовича - ліцензія серія АА №779171 від 26.07.2004 р. (01024, м. Київ-24, а/с 88).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування даного оголошення.

По заяві ліквідаційної комісії в порядку вимог ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» постановою господарського суду АР Крим (95000, АР Крим, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, буд. 18) від 01.03.2007 р. по справі №2-4/3984-2007 про банкрутство Фірми «ОС-Фактор» (ЗКПО 22298626, юридична адреса: Україна, АР Крим, пров. Заводський, буд. 29, кв. 80; фактична адреса: 95000, м. Сімферополь, Главпоштамт, а/с 1461) відкрита ліквідаційна процедура.

Претензії кредиторів приймаються у місячний термін з дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд Івано-Франківської обл. (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченко, 16) постановою від 06.03.2007 р. у справі № Б-16/266, відповідно до закону України «Про відновлення платоспроможності боржника бо визнання його банкрутом», визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо боржника - Відкрите акціонерне товариство «Сільгосптехніка» (юридична адреса: 78100, вул. Височана, 11, м. Городенка, Івано-Франківська обл., код ЄДРПОУ 03743641).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Городчука Юрія Дмитровича (ліцензія АБ № 216850 від 21.03.05 р., адреса: 78000, Івано-Франківська обл., м. Тлумач, пров. Промисловий, 6).

Господарський суд Івано-Франківської обл. (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) ухвалою від 27.02.2007 р. у справі №Б-19/339 припинив процедуру ліквідації по спрощеній процедурі та перевів провадження у справі на загальну процедуру на стадію розпорядження майном боржника кооперативне підприємство «Агропромисловий комплекс» Івано-Франківської облспоживспілки (юр. адреса: 77455, Івано-Франківської обл., Тисменицький р-н, с. Лисець, код ЄДРПОУ 23926645).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Городчука Юрія Дмитровича (ліцензія АБ №216850 від 21.03.2005 р.; адреса: 78000, Івано-Франківська обл., м. Тлумач, пров. Промисловий, 6).

Заяви з вимогами кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ШАНОВНІ АКЦІОНЕРИ!
ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ІНФОРМАЦІЙНІ КОМП'ЮТЕРНІ СИСТЕМИ»

(ЄДРПОУ 21670779, місцезнаходження: 03005, м. Київ, вул. Смоленська, 31-33) повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів товариства, які відбудуться 28 травня 2007 року о 15:00 у приміщенні товариства за адресою:

03005, м. Київ, вул. Смоленська, 31-33.

Порядок денний:

Про затвердження договорів, укладених Закритим акціонерним товариством «Інформаційні комп'ютерні системи» за період з 26.04.2007 р. по 27.05.2007 р. на суму, що перевищує 10 000 000 (десять мільйонів) гривень. Реєстрація учасників буде проводитися 28 травня 2007 року з 14:00 до 15:00 за адресою: 03005, м. Київ, вул. Смоленська, 31-33.

Довідки за телефоном: 538-00-53.

Матеріали стосовно порядку денного загальних зборів надаються для ознайомлення в приміщенні товариства за адресою: 03005, м. Київ, вул. Смоленська, 31-33.

Зверніть увагу на нову ГАЗель

Нова Газель Євро-2

* Найнижча вартість експлуатації – від 38 коп. за 1 км пробігу.

Термін гарантії збільшено в 2 рази : 2 роки або 50 000 км.

ГАЗ

від 57 150 грн.**

* вартість володіння та експлуатації розраховано виходячи з наступних показників:
- враховувався строк експлуатації 3 роки з пробігом 150 тис. км. автомобіля з встановленим ГБО;
- різниця між вартістю покупки нового автомобіля та подальшого його продажу ;
- витрати на ТО за поточними цінами та витрати на можливий поточний ремонт;
- вартість пального виходячи з: витрати пального у міському циклі 13,5л на 100 км, вартість пального (газ) за 1л – 1,7 грн.

** ціна станом на 7.03.07р. на ГАЗ-3302-414 (Євро-2)

АИС | Гарантія Сервіс | Газобалонне обладнання Автозапчастини | Лізинг* Кредит* | Страхування*

* послуги надаються установами, що мають відповідні ліцензії

www.ais.com.ua

Будь ласка, телефонуйте

8 800 50 020 50

контакти «АИС» у Вашому місті; умови придбання та страхування; ціни; акції; скарги та пропозиції безкоштовно в межах України зі стаціонарних телефонів

Господарським судом Донецької області (83042, м. Донецьк, вул. Артема, 157) постановою від 20.03.2007 р. по справі №5/230б визнано банкрутом ДВАТ «Техпром», м. Селідове (85400, Донецька область, м. Селідове, вул. Тітова, 63, код ЄДРПОУ 21971624, п/р 2600930177 в Селідовському відділенні «Ощадбанку» України №5484, МФО 394307) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кондратенко Олексія Володимировича (ліцензія АБ №216774, 83053, м. Донецьк, вул. Будьонного, буд. 41, кв. 2, тел.: 8 (062) 304-36-21).

Заяви кредиторів з вимогами до банкрута приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Харківської області по справі №Б-50/07-07 від 29 січня 2007 року порушено провадження по справі про банкрутство ТОВ «СХІДНИЙ АЛЬЯНС» (код ЄДРПОУ 32675324), місцезнаходження: м. Харків, вул. Чернишевського, 65, кв. 3. Розрахунковий рахунок №260009801165 у ВАТ КБ «ПРОМЕКОНОМБАНКУ» м. Донецьк, МФО 334992.

Постановою Господарського суду Харківської області від 19 лютого 2006 року по справі №Б-50/07-07 ТОВ «СХІДНИЙ АЛЬЯНС» визнано банкрутом.

У зв'язку з відсутністю визнати недійсними установчі документи, печатку та кутовий штамп підприємства.

Призначено ліквідатором ТОВ «СХІДНИЙ АЛЬЯНС» арбітражного керуючого Заривайко Вячеслава Володимировича, ліцензія АВ №158306 від 23.10.2006 року, адреса: м. Харків, вул. Петровського, 6/8, кв. 15.

Адреса господарського суду Харківської області: м. Харків, площа Свободи, Держпром, 8-й під'їзд.

РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА

ДОГОВІР З МІНІСТЕРСТВОМ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ВІД 24.05.01 ЗА № 14

проводить навчальний курс

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

(розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор)

з 21 травня по 26 травня та з 18 по 23 червня 2007 р.

ДО УВАГИ АРБІТРАЖНИХ КЕРУЮЧИХ !

Всіх у кого термін дії ліцензії закінчується,

запрошуємо на переатестацію

Адреса: м. Київ, вул.Олени Теліги, 8

(044) 495-21-20, 494-33-19, 8(067) 209-49-42

e-mail: arbiter@ukr.net http:www.arbiter.kiev.ua

Господарський суд Рівненської області (33000, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) ухвалою від 28 березня 2007 року порушив справу №9/10 про банкрутство приватного підприємства - фірми «Отто» (33001, м. Рівне, вул. Петра Могили, 25, р/р 26008247182001 в РВ КБ «ПриватБанк», МФО 333391, код ЄДРПОУ 21097334).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Драгун Ірину Іванівну (ліцензія АВ №307265 від 19 лютого 2007 року, 33028, м. Рівне, вул. Соборна, 34/14).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування даного оголошення.

КРОВОНОСНІ СУДИНИ ТА ПУХЛИНА

Чи можливо продовжити життя онкологічно хворим? Останні випробування показують: 90% всіх видів онкологічних захворювань пов'язано с ангіогенезом — ростом кровоносних судин, що живлять клітини та тканини людського організму. У випадку раку саме він сприяє розвитку захворювання. Якщо блокувати цей процес, то пухлина втрачає «джерело живлення», припиняє ріст та в решті решт неминуче гине.

Саме за таким принципом «працює» **НЕОВАСТАТ** — інгибітор ангіогенеза, який випускається канадською фірмою Atrium Biotechnologies Inc. Про його високу ефективність свідчать результати клінічних випробувань, які були проведені в 29 країнах, включаючи США, Канаду, Ізраіль, Германію, Японію. Препарат вдало пройшов апробацію у Російському онкологічному науковому центрі ім. М. М. Блохіна.

В першу чергу НЕОВАСТАТ використовується для лікування злоякісних пухлин. Позитивний результат спостерігається також у тих хворих, яким не допомогли хіміо-, імуно- й променева терапія. А використання НЕОВАСТАТА з хіміопрепаратами дозволяє значно підвищити ефективність лікування та знизити кількість ускладнень. З метою зниження загрози рецидиву, НЕОВАСТАТ використовується після хірургічних втручань.

Реєстраційне свід. № UA/1874/01/01
Ліц. серія АБ № 116758 від 01.12.2004

Одержати додаткову інформацію та записатися на консультацію до спеціаліста Ви можете за телефонами:

8 (044) 254-01-38
8 (044) 253-64-61
8 (044) 254-01-28
8 (044) 280-39-14
8 (044) 254-05-55.z

e-mail: klf@vofarmacia.kiev.ua
www. vofarmacia.kiev.ua

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

28 березня 2007р. внесено зміни до Реєстру банків-учасників (тимчасових учасників) Фонду. Банк-учасник Фонду Відкрите акціонерне товариство "Комерційний банк "Славутич" (м. Київ, реєстраційний номер 036) змінив назву на Відкрите акціонерне товариство Комерційний банк "Національний стандарт" (свідоцтво Фонду № 033 від 28.03.2007).

03 квітня 2007р. внесено зміни до Реєстру банків-учасників (тимчасових учасників) Фонду. Банк-учасник Фонду Акціонерний банк "Південний" (м. Одеса, реєстраційний номер 016) змінив назву на Відкрите товариство Акціонерний банк "Південний" (свідоцтво Фонду № 015 від 03.04.2007).

ДО УВАГИ ОСІБ, ПЕРЕД ЯКИМИ Є ЗАБОРГОВАНІСТЬ ВАТ «ДРОГОБИЦЬКЕ АТП-14607» (код ЄДРПОУ 03114827)

З метою забезпечення повного погашення заборгованості із виплати заробітної плати у стислі строки просимо невідкладно звернутись на підприємство для уточнення відомостей про місце проживання та інших контактних даних наступних осіб:

1. Андрошулік Анатолій Т.
2. Андруневчин Іван Васильович
3. Баранецький Ігор Миколайович
4. Белих Юрій Якович
5. Беца Зіновія Миколаївна
6. Бецка Михайло О.
7. Білий Василь Іванович
8. Блажків Станіслав Іванович
9. Будулич Василь Олексійович
10. Валько Михайло Іванович
11. Валько Степан Іванович
12. Василенко Олексій Іванович
13. Васильків Іван Васильович
14. Вачко Петро Степанович
15. Вер'ян Іван Тимофійович
16. Винарчик Михайліна Михайлівна
17. Височанський Володимир Зіновійович
18. Вовчанський Степан Дмитрович
19. Возник Іван Васильович
20. Возняк Йосип Степанович
21. Гавриляк Федір Іванович
22. Головацький Осип Мирославович
23. Гомзяк Любомира Федорівна
24. Гораль Роман Михайлович
25. Городиський Ігор Іванович
26. Дем'яновський Володимир Володимирович
27. Долик Володимир Михайлович
28. Дороховець Ярослав Володимирович
29. Дужий Андрій Владиславович
30. Дум'як Василь Ярославович
31. Ємець Ярослава Михайлівна
32. Журило Едуард Іванович
33. Захарія Ігор Григорович
34. Звоздяк Леонід Васильович
35. Іршак Богдан Іванович
36. Калічак Віктор Іванович
37. Качмар Віктор Ярославович
38. Качмар Михайло Григорович
39. Квич Василь Степанович
40. Кедик Мирон Іванович
41. Кісера Микола Степанович
42. Кічужинець Микола Іванович
43. Кобильник Віра Теодорівна
44. Кобильник Ростислав Юліанович
45. Коблянський Любомир Володимирович
46. Коваль Віталій Миколайович
47. Коваль Степан Миколайович
48. Коваль Ярослав Гнатович
49. Колінко Роман Теофільович
50. Коробій Ірина Ігорівна
51. Коробій Оксана Т.
52. Кос Роман Григорович
53. Котів Петро Іванович
54. Кугівчак Микола Григорович
55. Кузик Іван Федорович
56. Кулька Стефан Іванович
57. Курман Василь Іванович
58. Куцик Василь Іванович
59. Кушнір Зенон Євгенович
60. Кушнір Іван Ігорович
61. Лабойко Надія Євстахівна
62. Лагуш Роман Михайлович
63. Лахман Григорій Йосипович
64. Левицька Тетяна Володимирівна
65. Левицький Андрій Євстахович
66. Лесик Володимир Іванович
67. Летнянка Роман Михайлович
68. Лехновський Богдан Федорович
69. Лехуш Дмитро Іванович
70. Лилак Степан Васильович
71. Лоєк Степанія Іванівна
72. Лужецький Лев Михайлович
73. Лужецький Степан Володимирович
74. Лучко Василь Олексійович
75. Лялюк Іван Михайлович
76. Марків Ярослав Семенович
77. Матвіїшин Зенон Михайлович
78. Мацько Михайло Васильович
79. Монастирський Павло Євгенович
80. Мороз Михайло Михайлович
81. Мроць Микола Васильович
82. Мусит Ігор Михайлович
83. Мутка Богдан Васильович
84. Мутка Ганна Тимофіївна
85. Недашковський Анатолій Васильович
86. Олексин Марія Теодорівна
87. Олексин Михайло Іванович
88. Ощипок Дмитро Панькович
89. Паленичка Василь Миколайович
90. Панів Володимир Васильович
91. Паращак Михайло Васильович
92. Паук Петро Дмитрович
93. Петрайко Руслана Володимирівна
94. Петяк Іван Михайлович
95. Пишний Федір Васильович
96. Пілат Мирослав Іванович
97. Попадинець Ігор Андрійович
98. Радловський Василь Степанович
99. Роль Іван Іванович
100. Романів Богдан Іванович
101. Романчак Віктор Михайлович
102. Самарцев Володимир Сергійович
103. Сенів Дмитро Дмитрович
104. Слонська Ярослава Романівна
105. Стахнів Василь Гаврилович
106. Стахнів Володимир Васильович
107. Стащовський Ярослав Йосипович
108. Стецула Федір Миколайович
109. Строгуш Іван Володимирович
110. Суляк Микола Миколайович
111. Супик Роман Васильович
112. Терлецький Василь Петрович
113. Ткач Володимир Григорович
114. Фаль Володимир Михайлович
115. Фещак Богдан Йосипович
116. Фірман Ілля Васильович
117. Ходорівський Михайло Васильович
118. Хомин Богдан Теодорович
119. Цибульський Олег Миколайович
120. Цурій Михайло Дем'янович
121. Цюник Ганна Осипівна
122. Чаплінський Єремей Михайлович
123. Шалко Ілля Андрійович
124. Шилик Микола Євгенович
125. Шкіта Володимир Іванович
126. Шкільник Роман М.
127. Штойко Григорій Іванович
128. Юзв'як Іван Михайлович
129. Юськів Володимир Олексійович
130. Яртим Володимир Васильович
131. Яцуляк Кароліна Василівна

та інших.

У разі смерті зазначених осіб необхідно звертатись спадкоємцям з документами, які дану обставину підтверджують.

Одночасно повідомляємо, що за бажанням особи заробітна плата може бути перерахована на рахунок особи в банківській установі.

Бажаючих отримати заробітну плату через банк просимо подати особисто за адресою: Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Самбірська, 3, або надіслати поштою (79008, м. Львів, а/с 1535) заяву про перерахування зарплати на рахунок в банку з дорученням до заяви копії довідки про присвоєння ідентифікаційного коду та копії виписки з рахунку.

Ліквідатор ВАТ «Дрогобицьке АТП-14607».

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Оголошує конкурс на заміщення вакантних посад по таких кафедрах:

конституційного та адміністративного права - завідувач кафедри (1 од., доктор юридичних наук); ***правового регулювання економіки*** - ст. викладач (1 од.), асистент (1 од.), ***цивільного та трудового права*** - ст. викладач (1 од.), ***філософії*** - ст. викладач (2 од.).

Термін подання документів - один місяць (30 днів) від дня опублікування оголошення. До заяви на ім'я ректора університету додаються: *особовий листок з обліку кадрів, автобіографія, копії дипломів про освіту, наукові ступені та вчені звання, завірені у встановленому порядку, список наукових праць та винаходів.*

Адреса університету: 03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1.

Контактні телефони: 459-61-73, 456-25-82.

Шановні акціонери!

ЗАТ «Берегівський радіозавод»

повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 1 червня 2007 року об 11.00 годині за київським часом, за адресою: 90202, Закарпатська обл., м. Берегово, вул. Сечені, 76.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2006 рік.
2. Звіт спостережної ради товариства за 2006 рік.
3. Звіт ревізійної комісії товариства за 2006 рік.
4. Використання прибутку за 2006 рік.
5. Відкликання та обрання голови та членів спостережної ради.
6. Відкликання та обрання голови та членів правління.
7. Відкликання та обрання членів ревізійної комісії.

Реєстрація акціонерів проводиться за місцем проведення зборів з 9.00 до 10.30 за київським часом.

Для проходження реєстрації, акціонерам при собі необхідно мати паспорт, представникам акціонерів - належним чином оформлене доручення на право участі у зборах.

Довідки за телефоном (03141) 43010.

Акція! 1.04.07-30.06.07
Партнер програми ПриватБанк
Ліцензія НБУ №22 від 04.12.2001р.
Найдоступніші засоби пересування та транспортування
Кредит під 5%* річних
на автомобілі ВАЗ-21043, ВАЗ-2107 та ІЖ-27175
* ставка по кредиту 5,04% річних
АИС в 28 містах України
НОВІ АВТОМОБІЛІ
ГАЗ ВАЗ УАЗ ЗІЛ ІЖ КАМАЗ ПАЗ ЛіАЗ КАВЗ FAW
Сервіс Лізинг** Страхування** «Трейд ін» Автозапчастини
Гарантія Кредит** Тюнінг Додаткове обладнання
** послуги надаються установами, що мають відповідні ліцензії
www.ais.com.ua
Будь ласка, телефонуйте
8 800 50 020 50
контакти «АИС» у Вашому місті; умови придбання та страхування; ціни; акції; скарги та пропозиції безкоштовно в межах України зі стаціонарних телефонів

ЗАТ «СК «ІНКОМСТРАХ», код ЄДРПОУ 31282951,

повідомляє про втрату бланків полісів страхування в кількості сімнадцяти штук, а саме:

- поліси ОСЦПВВНТЗ серії ВА за номерами №№ВА/0128007, ВА/0128027, ВА/0128202, ВА/0128203, ВА/0128205-012210, ВА/1664511-1664516, ВА/1650890.

З 16 березня 2007 року зазначені бланки полісів страхування вважати недійсними.

Постановою Господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) від 27.03.2007 р. у справі № 6/32-8/13 Дочірнє підприємство «Транспортник» відкритого акціонерного товариства «Дрогобицьке АТП-14607» (82100, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Самбірська, 3, код ЄДРПОУ 30124736, п/р № 2600011064 в ЦДВ ЛОД Райффайзен Банк Аваль, МФО 325570) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено голову ліквідаційної комісії Івашкова Андрія Євгеновича (ідент. код 3698817393, паспорта КА 119548, виданий Франківським РВ УМВС у Л/о 11.04.1996 р., поштова адреса: 79008, м. Львів-8, а/с 1535).

Річний фінансовий звіт ВАТ «Мегабанк»

Баланс ВАТ «Мегабанк» за станом на 1 січня 2007 року

(тис. грн)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4	5
	АКТИВИ			
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку		78679	76591
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	2	0	1807
3	Кошти в інших банках	3	148920	99639
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	4	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	5	81594	62112
6	Кредити та заборгованість клієнтів	6	728174	493060
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	7	0	0
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	8	36	743
9	Основні засоби та нематеріальні активи	9	71050	67920
10	Нараховані доходи до отримання	10	2396	5992
11	Відстрочений податковий актив		1237	1172
12	Інші активи	11	8638	3093
13	Довгострокові активи, призначені для продажу	12	0	
14	Усього активів		1120724	812129
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
15	Кошти банків:		37249	24745
15.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України		0	1584
16	Кошти клієнтів	13	830958	629416
17	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком		0	0
18	Боргові цінні папери, емітовані банком	14	1665	0
19	Нараховані витрати до сплати	15	7444	4219
20	Відстрочені податкові зобов'язання		5721	5924
21	Інші зобов'язання	16	49888	37470
22	Усього зобов'язань		932925	701774
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
23	Статутний капітал	17	115000	50104
24	Капіталізовані дивіденди		0	0
25	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)		0	(256)
26	Емісійні різниці		138	0
27	Резерви та інші фонди банку		42471	36995
28	Резерви переоцінки, у тому числі:		18505	17898
28.1	Резерви переоцінки необоротних активів		17493	17493
28.2	Резерви переоцінки цінних паперів		1012	405
29	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років		405	0
30	Прибуток/Збиток звітного року, що очікує затвердження		11280	5614
31	Усього власного капіталу		187799	110355
32	Усього пасивів		1120724	812129

Голова правління **О.М. Жукова**
Головний бухгалтер **Т.Р. Яхіна**

Звіт про фінансові результати

ВАТ «Мегабанк» за станом на 1 січня 2007 року

(тис. грн)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Звітний рік	Попередній рік
1	Чистий процентний дохід		36892	27445
1.1	Процентний дохід	19	100501	75821
1.2	Процентні витрати	20	(63609)	(48376)
2	Чистий комісійний дохід		48413	41839
2.1	Комісійний дохід		49590	42531
2.2	Комісійні витрати		(1177)	(692)
3	Торговельний дохід	21	2508	3032
4	Дохід у вигляді дивідендів	22	258	184
5	Дохід від участі в капіталі		0	0
6	Інший дохід		4454	3521
7	Усього доходів		92525	76021
8	Загальні адміністративні витрати	23	(24438)	(24791)
9	Витрати на персонал	24	(30757)	(26290)
10	Втрати від участі в капіталі		(9)	(9)
11	Інші витрати		(13944)	(11650)
12	Прибуток від операцій		23377	13281
13	Чисті витрати на формування резервів	25	(7600)	(5189)
14	Дохід/Збиток від довгострокових активів, призначених для продажу		0	
15	Прибуток до оподаткування		15777	8092
16	Витрати на податок на прибуток	26	(4497)	(2478)
17	Прибуток після оподаткування		11280	5614
18	Чистий прибуток/збиток від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	27	0	
19	Чистий прибуток/збиток банку		11280	5614
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн)	28	0,15	0,11
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн)	28	0,15	0,11

Голова правління **О.М. Жукова**
Головний бухгалтер **Т.Р. Яхіна**

Звіт про власний капітал ВАТ «Мегабанк» за станом на 1 січня 2007 року

(тис. грн)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал, зареєстрований, сплачений	Капіталізовані дивіденди	Викуплені власні акції	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капітал, резервні та інші фонди, усього	Попередній рік
1	Залишок на 1 січня звітного року		50104		(256)		36995	17898	5614	110355	81607
2	Скоригований залишок на початок року		50104		(256)		36995	17898	5614	110355	81607
2.1	Коригування: Зміна облікової політики	1.2									
2.2	Виправлення помилок	1.2									
3	Переоцінка необоротних активів										
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх реалізації										
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів										17468
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії										
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації							(404)		(404)	
8	Переоцінка цінних паперів у портфелі банку на продаж							1011		1011	
9	Чистий прибуток звітного року								11685	11685	5614
10	Розподіл прибутку до загальних резервів банку										
11	Розподіл прибутку до резервних фондів						281		(281)		
12	Розподіл прибутку до інших фондів банку						5195		(5195)		
13	Дивіденди, що сплачені у звітному році										
14	Дивіденди, що капіталізовані у звітному році										
15	Сплата до раніше зареєстрованого статутного капіталу										
16	Внески за акціями нового випуску		64896							64896	5916
17	Викуплені власні акції				(5773)				(138)	(5911)	(262)
18	Продаж раніше викуплених власних акцій				6029	138				6167	11
19	Анульовані раніше викуплені акції										
20	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року		115000			138	42471	18505	11685	187799	110355

Голова правління **О. М. Жукова**
Головний бухгалтер **Т. Р. Яхіна**

Звіт про рух грошових коштів ВАТ «Мегабанк»

за станом на 1 січня 2007 року
(непрямий метод)

(тис. грн)

Рядок	Найменування статті	Примітка	Звітний рік	Попередній рік
	I. ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду		11280	5614
	Поправки чистого прибутку		0	0
2	Нараховані витрати		3177	1713
3	Нараховані доходи		3351	(3890)
4	Амортизація необоротних активів		5299	9008
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів		7595	5151
6	Торговельний результат		0	0
7	Нарахований та відстрочений податок		(72)	6883
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій		17020	23664
9	Прибуток від інвестицій в асоційовані компанії		0	184
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів		265	1559
11	Інший рух коштів, які не є грошовими		0	0
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку		**47915**	**49886**
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам		(26586)	11901
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам		(243040)	(160269)
15	Зменшення (збільшення) інших активів		(1401)	(534)
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України		(1584)	(2658)
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків		14082	(20302)
18	Збільшення (зменшення) коштів на поточних та депозитних рахунках		197499	209466
19	Збільшення (зменшення) коштів, залучених під ощадні (депозитні) сертифікати		0	0
20	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань		7054	17905
21	Реалізація (придбання) цінних паперів у торговому портфелі, у портфелі банку на продаж		(39549)	(6935)
22	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності		**(93525)**	**48574**
23	**Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності**		**(45610)**	**98461**
	II. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
24	Погашення (придбання) цінних паперів у портфелі банку до погашення		21818	(23162)
25	Зменшення (збільшення) інвестицій в асоційовані компанії		5	0
26	Зменшення (збільшення) інвестицій у дочірні компанії		702	13309
27	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів		(25450)	(55574)
28	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності		(2925)	(65427)
	III. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ			
29	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу		1677	(5179)
30	Збільшення (зменшення) субординованих зобов'язань		10000	(920)
31	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу		65291	5665
32	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду		0	0
33	**Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності**		**76968**	**(434)**
34	**Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів**		**28433**	**32600**
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		120627	88027
36	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		149060	120627

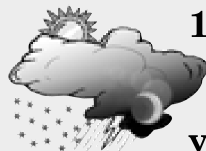
Голова правління **О.М. Жукова**
Головний бухгалтер **Т.Р. Яхіна**

Примітка до річного звіту "Рахунки довірчого управління" містить тільки нульові дані.

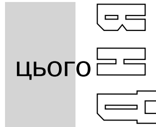
Річна фінансова звітність ВАТ "Мегабанк" за 2006 рік в повному обсязі та аудиторський висновок до неї опубліковані на сайті ВАТ "Мегабанк" **http://www.mega-bank.net** і є доступною для зовнішніх користувачів.

СПОРТ

СЕРЕДА, 11 КВІТНЯ 2007 ■ № 63 (4063)

12 квітня в Україні хмарно з проясненнями. Без істотних опадів, лише у східних та північних областях невеликий дощ. Вітер північно-західний, північний, 7—12 м/с. Температура вночі 1—6° тепла, вдень 10—15°, у північних та східних областях 7—12°

11 КВІТНЯ

■ 1597. У Варшаві страчено ватажка антипольського повстання на Поділлі й Волині Северина Наливайка.

■ 1902. Народився архітектор Михайло Гречина. Автор, зокрема, Палацу спорту та готелю «Русь» у Києві.

■ 1909. Засновано місто Тель-Авів, нинішню столицю Ізраїлю.

■ 1913. Народився фізик Володимир Хоткевич. Праці з надпровідності і низькотемпературної металофізики.

■ 1919. Утворено Міжнародну організацію праці (МОП).

■ 1944. Визволено від німецько-фашистської окупації кримські міста Керч і Джанкой.

■ 1983. Померла народна художниця, майстер петриківського розпису Палажка Глущенко.

Трикампіон!

Дзюдо. Бєлград (Сербія). Чемпіонат Європи. Український спортовець Валентин Греков виграв золоту медаль у ваговій категорії до 90 кг. Греков на сто відсотків виправдав статус фаворита турніру, виграв п'ять сутичок з п'яти. У захоплюючому й бойовому фіналі дніпропетровець переміг грузина Іраклія Цирекідзе.

Це вже третє «золото» Валентина Грекова на чемпіонатах Європи. Він перемагав у 2002 і 2003 роках. А у 2005-му був лише сьомим на чемпіонаті в Нідерландах. Протягом останнього року Греков був поза великим дзюдо. Лише 18 березня закінчилася його річна дискваліфікація за застосування допінгу. І повернення виявилося грандіозним.

Ветеранів очолив Мунтян…

Футбол. Відбулася звітно-виборча конференція Асоціації ветеранів футболу України (АВФУ), на якій обрали нового президента цієї організації — заслуженого майстра спорту, в минулому гравця-мегазірку, а тепер відомого тренера Володимира Мунтяна. Окрім нього на цю посаду претендували також видатні постаті вітчизняного футболу, заслужені майстри спорту Андрій Біба та Володимир Трошкін. Але вони, порадившись між собою, зняли свої кандидатури. І стали віце-президентами АВФУ.

… а «Динамо» — Хацкевич

На зборах ФК «Динамо» (Мінськ) позавчора команді був представлений новий головний тренер. Ним став 33-річний Олександр Хацкевич **(на знімку)**, котрий змінив на цій посаді відправленого у відставку Петра Качуро. Варто відзначити, що нинішній сезон Хацкевич починав як футболіст мінського клубу.

Усе нижче, нижче і нижче

Теніс. Яніна (Греція). Кубок Девіса. Друга група Євро-Африканської зони. Перший раунд. **Греція—Україна. 3:2. 6 квітня.** Сергій Стаховський — Олександр Якупович. 6:3, 6:1, 6:2. Констандін Економідіс — Сергій Бубка. 6:3, 6:2, 6:4. **7 квітня.** Стаховський/Орест Терещук — Економідіс/Якупович. 6:1, 6:4, 7:6 (7:4). **8 квітня**. Економідіс — Стаховський. 3:6, 6:2, 3:6, 6:4, 6:3. Якупович — Олександр Долгополов. 7:6 (7:3), 6:3, 7:5.

Знову наша команда, котра виступала, як стверджували керівники ФТУ, найсильнішим складом, після невдачі в Елладі на ґрунтових кортах (улюблених для наших спортсменів) опустилася ще нижче. Тепер, щоб залишитися у другій групі, їй треба вигравати у виїзному матчі проти Нігерії.

До речі, нашій команді в Кубку Девіса доводилося грати матчі за право залишитися в другій Євро-Африканській групі. Тоді наша збірна успішно впоралася із завданням, обігравши Латвію 2002 року (4:1), Кот д'Івуар 2003 року (3:2) та Ірландію 2004 року (4:1). Дасть Бог, і нігерійців здолаємо. Але не все так просто.

Нинішнє гідне матеріальне забезпечення — звичайно, важливий фактор. Безперечно, прихильників вітчизняного тенісу тішать якісні організаційні зміни, що відбулися останнім часом. Спостерігається велике бажання нових лідерів до всебічного покращення справи. Але, як казав той, маємо те, що маємо.

Однак відомі часи, коли ФТУ була бідною, мов церковна миша, але збірна України виступала дзвінко і навіть претендувала на вихід до світової групи. Тоді були видатні майстри, без яких й годі думати про високі досягнення.

На фініші

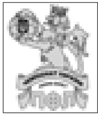
Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. Чоловіки. Завершальні матчі. «Пульсар» (Рівне) — «Черкаські мавпи». 82:75. «Азовмаш» (Маріуполь) — «Київ». 68:83. «Одеса» — «Миколаїв». 93:75. «Київський будівельник» — «Сумихімпром». 81:84. «Політехнік» (Харків) — «Азовмаш». 84:117.

* * *

Хокей. Польща. Чемпіонат світу серед юніорів (U-18). Перший дивізіон. Група В. Україна—Японія. 3:4. Данія—Україна. 4:1. Норвегія—Україна. 4:5. Польща—Україна. 1:0.

Фото з архіву «Голосу України».

… і одеські «фокуси»

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 21-й тур. 6-7 квітня. **«Динамо» — «Металург» (Донецьк). 0:0**. 10 000 глядачів.

«Чорноморець» — «Металіст». 1:3. 6 500. Голи: Кирлик, 31 — Бабич, 16, Ганчаржик, 69, Девич, 77.

«Шахтар» — «Ворскла». 2:1. 20 500. Матузалем, 4, 82 (п) — Янузі, 90.

«Карпати» — «Іллічівець». 1:0. 14 600. Ковель, 21.

«Сталь» — «Дніпро». 3:1. 7 000. Дос Сантос Сільва, 20, Гавриш, 57, Да Сільва Соуза, 83 — Назаренко, 7 (п).

«Харків» — «Таврія». 1:1. 3 000. Рібейро, 52 (п) — Гоменюк, 44.

«Металург» (Запоріжжя) — «Зоря». 1:0. 10 000. Перішич, 13. Не реалізовано пенальті — Квірквелія («Металург», 77).

«Кривбас» — «Арсенал». 1:0. 9 000. Гігіадзе, 52.

	В	Н	П	М	О
1. «Динамо»	**16**	**5**	**0**	**48—14**	**53**
2. «Шахтар»	**16**	**3**	**2**	**45—9**	**51**
3. «Металіст»	**9**	**6**	**5**	**21—17**	**33**
4. Дніпро»	7	11	3	20—14	32
5. «Таврія»	9	4	8	19—19	31
6. «Кривбас»	6	11	4	24—24	29
7. «Карпати»	7	7	6	18—21	28
8. «Чорноморець»	7	5	9	29—30	26
9. «Арсенал»	6	8	7	20—24	26
10. «Металург» Зп	6	8	7	15—23	26
11. «Харків»	6	6	9	20—29	24
12. «Металург» Д	5	8	8	19—26	23
13. «Ворскла»	5	4	12	14—22	19
14. «Іллічівець»	4	6	11	15—25	18
15. «Сталь»	**4**	**4**	**13**	**17—25**	**16**
16. «Зоря»	**3**	**6**	**12**	**14—36**	**15**

Бомбардири: Гігіадзе («Кривбас») — 11 м'ячів, Гладкий («Харків») — 10, Шацьких («Динамо»), Назаренко («Дніпро») — по 8.

Щонайменше три сенсації подарував цей тур уболівальникам. Складається враження, що київське «Динамо» не бажає відриватися від «Шахтаря», турбуючись про збереження інтриги в чемпіонаті. Але якщо серйозно, то динамівці дуже хотіли перемогти донецький «Металург». Однак задумане здійснити їм не вдалося, либонь, із кількох причин.

Коли відверто, то за змістом поєдинок був вочевидь не яскравий. Та й завершився нульовою нічиєю. Хоча ближчі до перемоги були гості. Але цього разу майже бездоганно діяв Шовковський. Його надійність не раз рятувала господарів від небезпеки. У киян нагод відзначитись було лише кілька і то, як кажуть, з натяжкою. Одне слово, гості були дещо переконливіші, ніж динамівці.

— Спершу «Динамо» мало більше шансів, грало агресивніше, — прокоментував поєдинок тренер гостей **Ко Адріанс**. — Але ми позбавили господарів простору. Натомість наші футболісти Зезе та Окодува його мали. І в першому таймі ми створювали моменти. Але гостріші ситуації були після перерви. Скажімо, Окодува влучив у стійку воріт. Міту не вистачило миті, щоб замкнути передачу. Але найкращий момент, як на мене, був у Приємова. Він увійшов до карного майданчика, обіграв суперника, обробив м'яча, але голкіпер продемонстрував відмінний сейв.

— Ви не програли сьогодні «Динамо» завдяки вдалій тактиці, чи кияни діяли слабко?

— Раніше я бачив матчі «Динамо» по телебаченню: в Лізі чемпіонів та кілька матчів чемпіонату України. Важко говорити, слабко вони зіграли чи ні. Нехай про це говорить тренер суперників. Особисто я задоволений діями своєї команди...

Чемпіон не забарився скористатися похибкою конкурента. Хоча перемога над «Ворсклою» далася «Шахтареві» нелегко. Втім, склалося враження, що трудився на повну потужність лише один футболіст — новий капітан команди Матузалем. Решта, схоже, збиралися взяти полтавців «голими руками». А з усіх подій у цьому далеко не видовищному поєдинку, либонь, варто згадати досить спірний пенальті, котрий дав змогу перевести подих гірникам та їхнім прихильникам. Оцінки моменту протилежні. Однак хто правий — арбітр Євген Абросимов чи його опоненти, сказати важко навіть після неодноразового перегляду телеповторів.

Та найбільша сенсація туру сталася в Алчевську. Там місцева «Сталь» тимчасово позбавила третього місця в турнірній таблиці «Дніпро», котрий останнім часом мав добрі кондиції і гарні перспективи. Його тренер **Олег Протасов** оцінив дії підопічних так:

— Насамперед скажу, «Сталь» показала, що вона незаслужено перебуває серед аутсайдерів. Це добротна команда, у складі якої зібрано гарних виконавців. Тепер стосовно моєї команди. За такої гри, котру вона продемонструвала сьогодні, великої кількості припущених помилок, про якесь третє місце і Європу говорити не варто. Потрібно серйозно розбиратися, намагатися щось поправити й у майбутнє дивитися виваженіше. «Дніпро» поки що не показує того футболу, якого від нього чекають уболівальники...

На третю сходинку повернувся «Металіст», котрий переконливо переграв принципового суперника — «Чорноморця» на його полі.

— В Одесі завжди важко грати, — сказав після зустрічі наставник гостей **Мирон Маркевич.** — Хоч би з якою командою я приїжджав сюди, ніколи легко не було. І ця зустріч не стала винятком. Ми перемогли, але все могло статися навпаки. «Чорноморець» мав добрий вигляд у першому таймі. Але щастя було нашим спільником.

Семен Альтман, головний тренер «Чорноморця»:

— Сьогодні гору взяв сильніший. За помилки нас одразу карають, так було і в Запоріжжі, так сталося й тепер. Я казав і раніше, що ми переживаємо не найкращі часи. Ніби діємо красиво, але програємо. Робитимемо висновки. Треба рухатися вперед, бо життя на цьому не закінчується. Будуватимемо боєздатний колектив, у якому гратимуть ті, хто душею й серцем за наше місто. Розберемося, можливо, наспів час дати дорогу молодим. Є Валєєв, Бочкур...

На знімку: грають київське «Динамо» і донецький «Металург».

Фото Андрія ЛУКАЦЬКОГО (ФК «Динамо»).

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

▸ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

▸ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

▸ Рукописів не повертаємо.

▸ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

▸ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775.
для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2007 рік:
для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн.
для підприємств і організацій — 10,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ТОВ «Преслайн» м. Харків, вул. Північна, 12
Зам. 9-1-30

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 1286

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

